

312 505 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము 172 } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూలై నెల 8 వ తేది మంగళవారము } సంచిక 2౯
Vol. 17. } MADRAS, TUESDAY 8th JULY 1930. } No. 79.
శ్రీ ప్రమోదమాత నామ సంపత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ త్రయోదశి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దుశదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

సంచభాష చీటీ జూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0

డబ్బు 1-కి రు 64-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుంచుదగినది.

అమృతాంజనంజిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు - బొంబాయి

గ వ ర్న మెం టు హామీ
రెండు లక్షలు వార్షియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.
తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,

బంధరు.

భీమాద్యక్షుని కేంద్రము ప్రక్క అంబేద్కర్ ప్రాంతమున
రూ. 1-0-0. ప్రాంతమున రూ. 0-4-0. ప్రాంతమున
రూ. 0-4-0. ప్రాంతమున రూ. 0-4-0. ప్రాంతమున
రూ. 0-4-0. ప్రాంతమున రూ. 0-4-0. ప్రాంతమున

కేంపులు, పచ్చలు, మురియింపులు వగైరాలకు
శ్రీ లక్ష్మీ బ్యారెటరీ కంపెనీ,
మాన్యువల్స్ కంపెనీ బ్యారెటరీ కంపెనీ
డైమండ్ మర్చంట్స్, బెజవాడ.

ర సాయన చాయశాల
మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుములో "ఇండియాలో" నెల ను
మొదటివారానికి మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కా రంగులు నల్లగా చిక్కును

మిశ్రపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
మితర రకములను ముట్టరు.

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

130

WANTED.

Candidates for Telegraph, Wireless, Station Master and Electrical Courses. Railway Fare PAID. Boarding arrangements. Prospectus on two anna stamps. ROYAL TELEGRAPH COLLEGE, CLOCK TOWER, DELHI.

మదన కామేశ్వరీ రెవ్యూ

బహుమతి కల్పనకు మేహా, నిక్కాక
నిప్పత్తున, కుక్కనప్పము, అతిమాతము మొదలగువాటిని హరించి
మంచిలమును, వీర్యకృష్ణిని, సంభోగ కేళి, సంతానము గలి
గించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 ముద్రలు వచ్చి రూ. 1-4-0.
పానసుంధి లేవనము కనుదీక్షి శ్రేష్ఠ మయినది.
సనామేహము, మేహ పాదము, పచ్చలు, యిత్రవర్మగోగములు,
కీర్తనోప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును.
20 ముద్రలు వచ్చి రూ. 1-4-0. వి. వి. శిర్పలు వేరు.
పి. సి. సి. ఆంధ్ర కో, ఆయుర్వేదసహజం, వైరినేసి శిల్పముజిల్లా.

చెల్లదా నర్మరేతోలులు - నెలల జుక్కన్

సేలం మాడిడిపండ్లు పంపుటకు తయారు. అర్జున్
బాబాబాబు, 6 సం॥ అందుచూపిడిచేయు, ఇతర పల అందుచేయు
విజ్ఞాన 75. సీను, స్వదేశి తక్కువ ఖరీదులు, 24 విజ్ఞాన
చూడండి రూ. 25. 15 నిమిషాలు 15. బొమ్మలూలు ఇలా.

Chandra Nussery. P. O. Salem Junction.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాఠశాలపాఠిక	చెన్న పట్టణమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అరమాసములకు	12 0 0	10 0 0
చూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రిక సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0

వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాను సంవత్సరము

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

మదరాసు.

అంతర్జాతీయ సహకారోత్సవము

మదరాసు, జూలై 7:—ఒక గ్రామమున 3 వత్సరముల కాలమునుండి పడిపనిచేసి తుదకు 45 గురు శ్రీలకు రాట్నముపై మూలముడికి దానితో పాట్లవాసులనునటుల చేయగలిగి తిని, వీరినయస్సు గుమారు 60 వత్సరము లుండును. అయినను తన తిండితేకపోవుటచే నారిశరీరమంతయు ముడుతలుపడి కుంగి 60 వత్సరముల మునుపలవలె గన్పించుచుండిరి. కాని సహకార సంఘములు నూనెనుకలుపును ప్రోత్సహింపరాదని ఇటీవల యుత్తరపుచ్చేయటచే ఇట్టిప్రజల జీవనాధారముల పోగొట్టినవారగుచున్నారు. ఈ విషయగ వారించిని చెడగొట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి కి 45 మంది శ్రీలును అంతర్జాతీయ ప్రయత్నములైన అని డిల్లీ ఆర్. రామచంద్రరావుగారుగత శనివారము సాయంత్రము భారత సేనాసమితి ఆవరణయందు జరిగిన అంతర్జాతీయ సహకార దినోత్సవ సమావేశమునందు ప్రశ్నించిరి. రా. సా. డి. శ్రీనివాసరావుగారి సభకన్యకత్వమునాంబిరి. సహకారోత్సవము అల్పహారములతో ప్రారంభమయ్యెను.

సహకారము అంతర్జాతీయోద్యమము

అధ్యక్షులు ప్రథమము ప్రసంగించుచు, సహకారోద్యమము, అంతర్జాతీయమైనదనిచెప్పిరి. ఒక రాష్ట్రమునకునుమరియు కరాష్ట్రమునకును గల ఆర్థిక ప్రతిబంధములను తొలగించి, సమస్తజాతులయందును సౌభ్రాతృత్వమును నెలకొల్పుటకీ యుద్యమ ముద్దేశింపబడినదని జ్ఞప్తిపరుచుటగాను ప్రతిపాదించి నిట్టియుత్సవమునుపుట ఆచారముగావచ్చుచున్నది. మనరాష్ట్రమున, సహకారోద్యమవాస్తవి ప్రాంతానుకరముగ గణపింపదు. ఈ రాష్ట్రమునందలి సహకారోద్యమ పరిపాలనావాద్యత నంతయు, అధికారతరములగు రాష్ట్రీయసంస్థలు వహించవలసి యుండెను. కాని మన రాష్ట్రమునందలి, రాష్ట్రీయసహకార సంఘముగాని, సెంట్రలు ఆర్క్యుబ్యాంకుగాని, ఇంకను ఇట్టి కార్యక్రమమునుగైకొనలేదు. సహకారప్రబోధమును, పల్లెటూళ్లయందు విశేషముగ వ్యాపింపచేయవలసియున్నది. పదివత్సరముల నాయుదా ఋణములు అనుమతి భావించు జిల్లాలలో, తనభాగ్యవినయించి, సంఘములు ప్రత్యేకముగా జాగ్రత్త వహింపవలసియుండును. ప్రస్తుత మేగ్గునవలసిన ధూమి తనభాగ్యంకులు, మన్యతరగతి రైతులకుపయోగపడునేగాని, చిన్న రైతులకుపయోగపడవు. కనుక అట్టి వారికి తోడ్పడుటకు గూడ తనసేర్పాటులు చేయవలెను.

సందేశములు

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసానంతరము వేదాంత దేశికాచారిగారు, ప్రముఖులగు ననేకసహకార లంపిన సందేశములను జదివెరి. పిమ్మట జి. శ్రీరాంబాబుగారి ప్రతిపాదనపై గత వత్సరకార్యక్రమనివేదిక మంగీకరింపబడెను.

డి. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారు

రామచంద్రరావుగారు పిమ్మట నీ రాష్ట్రమున సహకారోద్యమమును గురించి ప్రసంగించుచు మన కిటు ననేకవిషయములగు సహకారోద్యమములు గలవనియు, కాని వానిలో ముఖ్యమైనది, ప్రభుత్వమువారి సహకార కాసముక్తింప సాగింపబడుచున్న సహకారోద్యమ మనియు నుడిచిరి. ఈ యుద్యమమున రిజిస్ట్రారు సర్వాధికారి. సభ్యులెవ్వరు రాజకీయములలో పాల్గొనరాదు. ఈ రాష్ట్రము నింతవరకు సహకారోద్యమము రాజకీయముల సమీపింప కుండగనే నడుచుచున్నది. ఈ యుద్యమములో నేయిన లోపమున్నయెడల నవి, అధికారలరబంధన యందుగల విశాలమగు సిద్ధాంతముల ప్రకారము నడచుకొన జాలక పోయిరను లోప మొక్కటియే గాని మరియు కటిలేదు. ఏ సహకార సంఘమైన నూలునడుకుట నేయుట మొదలగు గృహపరిశ్రమపై నవధించి. నిరాధరలగు కొందరు ప్రజలకు జీవనాధారముల కల్పించినయెడల, నట్టిచర్య చాల ఉపద్రవకరమైనదని ప్రభుత్వమువారు భయపడుచుండును. అది నాస్వాభవికము. ఇందు కొక యుదాహరణను చెప్పెదను. నేను మాడువనములు, చాల శ్రమపడి పనిచేసి, ఎట్టుకేలకు 45 గురు శ్రీలకు, రాట్నములొసగి నూలునడుకుటను వారికి జీవనాధారముగ గల్పించితిని. వారు 60 వత్సరములలోపు వసుగులు అయినను, తినండి లేక పోవుచే, కృశించి, ముడుతలుపడిన శరీరములతో వారు 60 వత్సరముల వృద్ధులుగ గన్పట్టుచుండురు. కాని ప్రభుత్వమువారిపుడు, సహకార సంఘములు, రాట్నములు పరిశ్రమను ప్రోత్సహింపరాదని యుత్తరపుచ్చేయటవలన వారి జీవనా

ధారమును భంగము కలుగును. సత్యాగ్రహోద్యమమునలంబగు లు గూడ కద్దరును ప్రోత్సహించుచున్నారనుకారణముచే నిరుపేదలగు ననేకమంది ప్రజల జీవనాధారముల తొలగించుట ఏటివ్యాజ్యము? సహకారోద్యమములంబనుల, రాజకీయోద్యమమున పాల్గొనమని వాదనమొనర్చిరి. కనుక, అటులనే ప్రభుత్వమువారుగూడ సహకారవిషయములందు రాజకీయముల చెచ్చిపెట్టకుండనుటకు వారివిధి. నూలునడుకుటను ప్రోత్సహించుట కొక బైలాగలదు. దానితోపాటు ప్రభుత్వమువారు నూలునడుకుటను ప్రోత్సహింపరాదని ఉత్తరపుచ్చేయటములతోని యర్థమేమి? ఇక నీ సహకారులు చేయవలసినదేమియో చెలియకన్పడి. కనుక సహకారులవలెనే ప్రభుత్వమువారుగూడ రాజకీయముల నీ యుద్యమములోనికి చెచ్చిపెట్టవలసిని గట్టిగా పాచ్చరింపవలసియున్నది. ఆ రామచంద్రరావుగారు నుడిచిరి.

పిట్టాపుడే సతిగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు భౌతికముగ నేగాక, మానసికముగగూడ, ప్రజలొకరిపై నొకరినోన్యము ఆధారపడియున్నారని నుడిచిరి. రామచంద్రరావుగారి వాక్యములను బలపరుచుచు, దేశీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహింప జాలని యుద్యమము, నిరర్థకమని నుడిచిరి.

సభాంత్యమున (1) ప్రపంచమునందలి సమస్తమానవ జాతిని ఏకమొనర్చి, మానవసౌభ్రాతృత్వమును వ్యాపింపచేయుటకు సహకారోద్యమమే సాధనమనియు (2) ఇంగుళగాను, విక్రేతలకును, ఉత్పత్తిదాతలకును గల అన్యోన్యలాభముల నభివృద్ధిపరచి సమన్వయ మొనర్చుటకు అంతర్జాతీయ సహకార మండలివారొనర్చుచున్న ప్రయత్నముల నీసభవారు ప్రశంసించుచున్నారు. అనియు తీర్మానములు గావించబడెను.

అధ్యక్షునకును, అతిథులకును కృతజ్ఞతా వందన సమర్పణలతో సభ ముగిసెను.

రైల్వే రాబడి

ప్రభుత్వమువారి నిర్వాహకముండ్రు నున్న రైల్వేలో జూను 14 వ తేదితో అంతమయ్యె వారమునందు రూ 187 లక్షలు రాబడి వచ్చెను. అంతకు ముందువారము కన్న 4 లక్షలు, నిరు డీవారముకన్న 5 లక్షలు తక్కువ.

కేంద్ర వైద్యవశోధనగూర్చి సభ

ఉదయముండ్రు, జూలై 5:— కేంద్ర వైద్య పరిశోధన సంస్థ గూర్చి యొనింప ఇండియా ప్రభుత్వమువారు హైదరాబాద్ 21 వ తేదిన ఒక సభ చేయుదురని యిదివరకు తెలిసియుంటిరి. దానిగూర్చి యెక్కువ వివరములు తెలిసినవి. ఆసభకు మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా లక్నో, పంజాబు, రంగూను, పాట్నా, విశ్వవిద్యాలయముల ప్రతినిధులు, అధికారతర మహమ్మదీయ ప్రతినిధి, వైద్యేతర శాస్త్రజ్ఞులు, సుప్రసిద్ధుడొకడు, భారత వైద్యసంఘ ప్రతినిధి భారతకాసనసభ ప్రతినిధులు రి, ఇండియా వైద్యశాఖ డైరెక్టరు, ఆరోగ్యశాఖ కమిషనరు, కేంద్ర పరిశోధనసంస్థ (కానులి) డైరెక్టరు ఆహ్వానింపబడుదు. తద్వారా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి అధ్యక్షత వహించును. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు అధికారతర ప్రతినిధిని ఎన్నుకొన కొరవడిరి. (స్వ. వి.)

ఇద్దరుపిల్లలు తప్పిపోవుట

ప్రథమమున తెలిసినవారికి నూరురూపాయలు బహుమానము.

ఇద్దరిలో చిన్నవాడైన కృష్ణమూర్తి, నుమారు 13 సం॥ వయస్సు, 4 1/2 అడుగుల పొడుగు, పసుపువచ్చుకొలును ధరించియుండును. కమ్మకులగు, మచిలీపట్నముందు 4 వ వారము రోడ్డుపునున్నాడు.

రెండవవాడు వి. రామలింగం, వయస్సు 15 సం॥ లు, నుమారు 5 అడుగుల పొడుగు, విశ్వ బ్రాహ్మణకులగు, బంగారపు ముక్కుపోగు కలిగి ధోవతి ధరించియుండును.

ఇద్దరుగూడ చక్కని యాకృతిగలిగి, కృష్ణ జిల్లా, దివితాలూకాలోని కోనూరుగ్రామనివాసములు.

యస్. వి. చౌదరి, వకీలు, బెజవాడ.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

- పారిజాతాపహరణము:—శ్రీమత నాగపూడి శుష్కస్వామయ్యగారిచే విరచితమగు పరిమళోల్లాసమును చక్కని వ్యాఖ్యానముతో గూడినది. ధర రు. 3-0-0
- శ్రీరామ పట్టాభిషేకనాటకము:—శ్రీయత విద్యాక పాతాళభేరి సుబ్రహ్మణ్యకవిగారిచే రచింపబడినది. ధర రు. 1-0-0
- నల్లవత్తుప్రాఖ్యానము:—యల్లంపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుత కల్పములతో నిండియున్నది. 1-0-0
- గురుబోధామృతము:—(వేద సార గ్రంథము) శ్రీమతి కట్టయంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితములగు పాటలు 0-4
- తెలకు మహాశయుని సంపూర్ణముగ జీవితము:—మానిండి సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు. డిమ్మి 204 పుటలు. 2-4-0
- తత్వమచంద్రికా:—(ప్రథమభాగము) సన్నిధానం నూర్య నారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0
- సంగీత శమంతకమణి 0-8-0
- మహర్షి దేవేంద్రనాథ తాకూరుగారి స్వీయచరిత్రము:—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. పరిశీల్యక్తియు ముఖ్యముగ జనవలసినది. ఫెదర్వైటుకాగితము. పుటలు 214 క్యాతికోతైండు (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
- ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి:—(సటికము) పారనంది రామాశాస్త్రిగారు 0-12-0
- రాష్ట్రభాషాహిందీ ప్రథమ పుస్తకము:—రామానందశర్మగారు 0-8-0
- శ్రీరామవిజయము:—(నాటకము) కే. వెంకట రమణరావుగారు. 0-8-0
- శారదాంబ:—(స్త్రీధర్మబోధిని) నాటకము డి. శ్రీనివాసరావునాచార్యులుగారు. 0-4-0
- శబ్దకొముది (నిఘంటువు):—శోభామణము, వేంకటరంగాచార్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. చేబులో నిముడును 1-4-0
- ఆంధ్రోద్యమము:—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహా జనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు, చిత్రములు గలవు 1-8-0
- ఆత్మజిజ్ఞాసాసంఘము:—పారనంది జగన్నాథ స్వామిగారు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితిగూర్చి చెప్పినది 0-8-0
- పోష్టకర్మము ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము, నెం 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

మద్రాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

9, 10 జూలై 1930 తేదీలలో

మచిలీపట్నముందు

సముద్రస్నాన మహోత్సవము

9, 10 జూలై 1930 తేదీలందు బెజవాడనుండి మచిలీపట్నమునకు "సముద్రస్నానము" నిమిత్తమై వెడలు రైలు ప్రయాణీకుల సౌకర్యాధమై ప్రత్యేక రైళ్లు యేర్పాటు చేయబడును.

9, 10 జూలై 1930 తేదీలను జ్ఞప్తియుంచుకొని రైలు ప్రయాణముచేసి కాలము, వ్యయప్రయాసలను లేకుండచేసి కొనుడు.

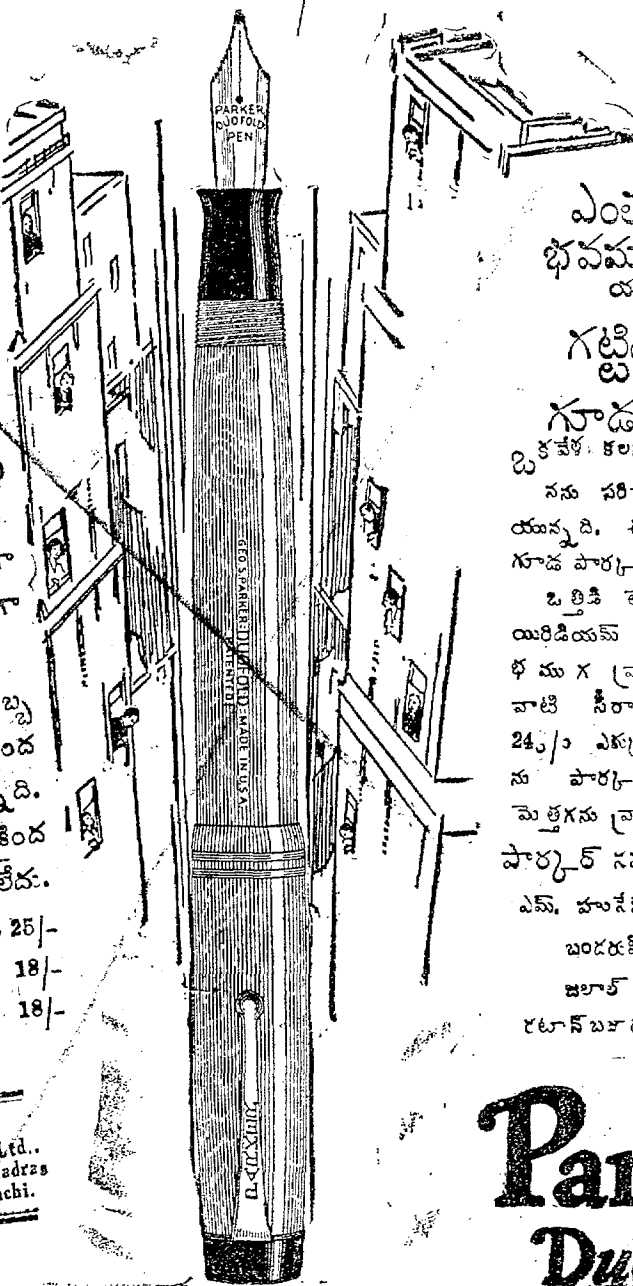
క్రిటికీ నుండి క్రింద పడినప్పటికిని

మీరు ఎప్పుడు పాన్ పెన్
పెన్ మనః పూర్వక
ముగ కిటికీగుండ క్రింద
వేయరు. కాని పాన్
పెన్ కలమును కి.000
అడుగుల ఎత్తునున్నవి
మానముండి పడవేయగా
ప్రమాదము లేక సరిగా
యున్నది.

పార్కర్ 280/౦ రబ్బరు
కు కంటే తేలికయై క్రింద
పడినను పగులకయున్నది.
మీకలమెన్నిసార్లు క్రింద
పడినను ప్రమాదములేదు.

డ్యూఫోల్డ్ ఎస్ ఆర్ రు 25/-
" శే ఆర్ 18/-
" లేడీ 18/-

Distributors.
Bodge & Seymour, Ltd.
Bombay, Calcutta, Madras
Delhi, Lahore, Karachi.

ఎంత అనుభవముగలదో
యంతటి

గట్టిదనము

గూడ గలదు

ఒకవేళ కలము పగిలిపోయేది

నను సరిగా పరిచేయవలసి
యున్నది. ఈ విషయమును
గూడ పార్కర్ శ్రేష్ఠమొనరి.

ఒరిజిల్ లేక 14 క్యాపెట్
యిండియన్ పాల్ గడిగి సల

భముగ వ్రాయును. ప్రతి
వాటి సేరా గొట్టును కంటే

240/౦ ఎక్కువ సేరా పట్టు
ను పార్కర్ స్వరీతముగను

మెత్తగను వ్రాయును.

పార్కర్ నమ్మదుకాణములు

ఎస్. హుసేన్ ఆల్ అండ్ సన్స్

బందరుపేట, మద్రాసు

జులై ఆండ్ సన్స్,

రటన్ బజార్ రోడ్డు మద్రాసు

Parker

Duofold

మెసర్స్ పి. ఆర్. అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్, మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు. అసిస్ట్ అండ్ కో, లిమిటెడ్, మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

మహమ్మదీయుల సర్వపక్ష సమావేశము

నైపుణినివేదికను తిరస్కరించుట

మహమ్మదీయుల హక్కులనుగూర్చి తీర్మానములు

సిక్ఖా, జూలై 6:—మహమ్మదీయుల సర్వపక్ష సమావేశపు కార్యసంఘమువారి తీర్మానమువై అధికమున చర్చజరిగెను. రాజా గజ్పల్ అరీగారు కొంత ప్రతిభవించినందువలన, నైపుణినివేదికను తిరస్కరించుచు, తమ తీర్మానమునకు తొలి పలుకుగా, ఒకవాక్యమును మహమ్మదీయసభ్యుల లంగికరించెరి. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడిన తీర్మానము ఇది.

“నైపుణి కమిషన్ నివేదిక, మహమ్మదీయ సర్వపక్ష సమావేశమువారి కోర్కెలను తీర్చుచున్నదన, ఇప్పటికన్నను వెనుకంజవేయునదై యున్నందునను మొత్తముమీద యీసభ్యుల వారి అంగీకారమున కర్తవ్యముకాదు. (1) నైపుణి కమిషన్ వారు, భావిరాజ్యాంగము ఫెడరల్ వ్యవస్థ నుండవలెననియు, రాష్ట్రీయ శాసనసభలకు ఎన్నికలు ప్రత్యేకనియోజకవర్గాల నుండవలెననియు, రాష్ట్రీయలకు స్వతంత్రస్థానిత్ర్యముండవలెననియు నూచించుట మాకు సమంజసముగా కన్పట్టుచున్నది. అయినను, ఢిల్లీ మహమ్మదీయ సర్వపక్ష సమావేశమునం దేర్పరచబడిన కమిషన్ ముందు కమిషన్ సమ్మతిని బడయులేదని మేము రూఢిగా పలుకుచున్నాము. (2) ఆ ఆశయములను మరల బలపరచుచున్నను, ఫెడరల్ అసెంబ్లీకి ఎన్నికలు ప్రత్యేక నియోజకవర్గాల మూలమున జరుగవలెనని మాయుద్దేశ్యము. ఫెడరల్ అసెంబ్లీకి, స్టేటుకౌన్సిలకును ఎన్నికలు ప్రత్యేకముగానా, పరోక్షముగానా జరుగవలయునను విషయము నిలుచిపోవడమే, కమిషన్ నూచించిన తారతమ్యప్రాతినిధ్యము (Proportional Representation) ను తిరస్కరించుచున్నాము. ఫెడరల్ అసెంబ్లీ స్టేటుకౌన్సిలు లందు మహమ్మదీయులందు కనిష్ఠప్రమాణము నిర్ణీతమై యుండవలయునని నూచుభిప్రాయము.

(3) ఏ కాలమునగాని ఒక రాష్ట్రములోని మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక నియోజకవర్గాలకు అవసరములేదని, 2/3 పార్టీ అధికసంఖ్యాకులగు తీర్మానించు నెడల, ప్రత్యేక నియోజకవర్గాలను తీసివేయవలెను. అప్పుడు ఇతర కలముల కాథి ఫలదన్నను ప్రయోజన ముండుకాదు.

(4) రాష్ట్ర స్వపరిపాలన నిజమైనదిగా నుండవలెను. గవర్నరుకు సంపూర్ణాధికారము నొసగి, దానిని విడిచిపెట్టుట తగదు. మంత్రులందరూ ఎన్నుకొనబడిన అసభ్యులయే యుండవలెను. మంత్రులవర్గము ఏకముగా శాసనసభకు బాధ్యత గల్గి యుండవలెను.

(5) బేంగాలు, పంజాబు రాష్ట్రములందు మహమ్మదీయులకు ప్రాతినిధ్యమును అధికసంఖ్యకు నిర్ణయము చేయవలెను. ఆరురాష్ట్రములలో హిందువులకు అధికసంఖ్య నిచ్చి, బేంగాలు పంజాబులందు మహమ్మదీయుల కట్టి ప్రాబల్యము కమిషన్ వారి సంగతి.

(6) సింధును ప్రత్యేకించుటకు ప్రబలకారణము లన్నవని కమిషన్ తో మే మేకభవించుచున్నాము. కాని దాని నిర్ణయమును వారు ఎప్పటికో నెట్టివేయటమే ముంగీకరింపజాలము. ఆలస్యము లేకుండ సింధురాష్ట్రమును బొంబాయి నుండి వేరు చేయవలెను.

(7) కమిషన్ వారు పబ్లికేషన్ల సరిహద్దు రాష్ట్రమునకు సంస్కరణలకు ప్రసాదించినారు. కాని అవి చాలవు. ఇతరరాష్ట్రములకువలెనే, దానిని సంస్కరణము లీయవలెను.

(8) బెలూచిస్తానమునకు గూడ ఇతర రాష్ట్రములకు వలెనే స్వపరిపాలన మొనగవలెను.

(9) కమిషన్ వారు ప్రభుత్వోద్యోగములందును, రాష్ట్రమంత్రులందును, కేంద్ర మంత్రులందును మహమ్మదీయులకు ప్రమాణమును నిర్వచింపలేదు. ఎట్టి రాజ్యాంగము గాని జరుము గాంచుటకు మహమ్మదీయ సంఘమునకు పైవాటిలో ప్రాతినిధ్య ప్రమాణమును నిర్ణయించి, రాజ్యాంగమునందే చేర్చుటవలెనని నూచుభిప్రాయము.

(10) స్వపరిపాలన గల స్థానికసంస్థలు యూనివర్సిటీలు మొదలైనవానిలో మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును మహమ్మదీయుల విజ్ఞానము, భాష, శాస్త్రము, ధర్మములు మొదలైనవానికి రక్షణయు కమిషన్ చర్చించలేదని చింతించుచున్నాము ఈ విషయములనుగూర్చిన కట్టుదిట్టములు రాజ్యాంగమునందే ఇవ్వవలెను.

(11) నైపుణులనుగూర్చి కమిషన్ చేసిన సిఫార్సుతో మే మేకభవించజాలము. నైపుణులలో భారతీయుల వృద్ధిచేయుటగాని, ఈదేశముననే మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించుటగాని కమిషన్ వారు సరిగా పరామర్శించినందున మే కాశాభంగము కలిగినది. కమిషన్ వై విధమున భారతీయుల సక్రమాభివృద్ధిని గెరవేర్చలేదని విమర్శించుచు ఇక పై నైపుణుల భారతీయ భిన్నభేదమునకు మహమ్మదీయుల కన్న తరగతులలోను

తగిన ప్రాతినిధ్య మివలెనని ఖండితముగా అడుగుచున్నాము. నాకాదేశము వైమానిక దళములందుగూడ యిట్టి ప్రాతినిధ్యము మహమ్మదీయులకు శాసనపూర్వకముగా కలుగవలెను. కేంద్ర ప్రభుత్వమును ఆర్థిక, వాణిజ్య, రైల్వే, తపాలా, తరికాళులను బాధ్యతాయుతులైన భారతీయమంత్రుల కప్పగింపవలెనని మా దృఢోద్దేశ్యము. కమిషన్ వారు గవర్నరులైనవారికి కిచ్చిన అధికారపు హక్కులు మే మొప్పుకొనము. అవి ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వముతో పరిపడునీగావు. నైపుణులు విదేశ వ్యవహారములు సంస్థానములు ఈమాడు విషయములందు తాత్కాలికముగా కొన్ని కట్టుదిట్టముల చేర్చరని మిగిలిన విషయములను కేంద్రాశాసనసభకు మార్చవేయవలెనని కాలము అనుచుచిన దని నూచుభిప్రాయము.

ఆగాఖాన్ గారి సందేశము

హైదరాబాద్, ఆగాఖాన్ గారు మహమ్మదీయసర్వపక్ష సమావేశపు ఎన్నికలపై బోధనకు పంపిన సందేశము సభలో చదువబడినది. అందున్నది:—మహమ్మదీయుల సామాన్యభిప్రాయమును పట్టుకుడమన తెలియజేయు రానుబారిగా నన్నెల్లప్పుడు నేను భావించుకొందును. పూర్వము మింటోమాల్ కేకలమునను బాల్య-కాయదము లప్పుడును, బర్మి-కొరకైన లుసానీ సాధింపముచున్నను ప్రవర్తించి ఎట్లే యిష్టమును హిందూదేశమున మహమ్మదీయ మత స్వాతంత్ర్య స్వక్రియలకు సరకు బాధ్యమున అధికసంఖ్యాకులెట్టి నిబంధన లవసరమని తలంకుటో చానిగూర్చి యింట సానికముగా ప్రచారము గాంచింట్ల నేను సంతోషపడు. నేనియదగిన మీదట కొంచెము గలదు. మహమ్మదీయులలో అధిక సంఖ్యాకులు వారి రాజకీయ ప్రాబల్యమును ప్రభుత్వము కొంచె పరుపకుండునట్లును చిన్న చిన్న అల్ప సంఖ్యాక వర్గ ప్రతినిధులు రాబోవు సమావేశమునకు రాకుండునట్లును ప్రవర్తించదలెను. చిల్లర కలహము లటుంచి ఏకాభిప్రాయము గడిగి మహమ్మదీయుల హక్కులనుగూర్చి యుచితము. నేను అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయము ననుసరించును.

రాబోవు సమావేశము

సిక్ఖా, జూలై 6:—రాబోవు మహమ్మదీయ సర్వపక్ష సమావేశమును లక్ష్యపురమున జరుపుటకు ఎన్నికలపై బోధన వారు తీర్మానించెరి. ఇది ఆగస్టునెలలో జరుగను. మాలావా మహమ్మదాలీగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. కొండు జేబిలు సమావేశమునకు భారతీయ ప్రతినిధులవర్గము మూడవపాలు మహమ్మదీయులందవలెననిమాడ బోధన తీర్మానించెను. ఇంతటితో సమావేశము ముగిసెను. (ఆ. ప్ర.)

వ్యవసాయము

రాజమండ్రి

ఈత చెట్లు నరికినందులకు 18 మాసములకఠినశిక్ష

(న్యాయవిలేఖరి)

జూలై 5:-జూన్ నెల 28, 24 తేదీలలో రాజమండ్రి తాలూకా కోటకేవరము, బొత్తపాళెం, యిటికాయల పల్లి గ్రామములలో ఈతచెట్లు నరికినందులకు దోషకాయలపల్లి కాపురస్తులైన (1) మారిన సత్యనారాయణమూర్తి (2) వంగల పూడి కాపురస్తులగు నీరుకొండ వెంకటరామారావు, (3) రాఘవపురం కాపురస్తులగు ముండ్ల రంగారావు, (4) నందరాడ కాపురస్తులగు అమలమల్లి కుబ్రూర్, (5) కోటకేవరం కాపురస్తులగు ములగాడ చిన్నయ్య, (6) కోటపల్లి పట్టాభిరామయ్యగారు గోకవరం పోలీసువారు జూన్ నెల 27 వ తేదీన అరెస్టుచేసి మొదట గోకవరం తీసుకొనివెళ్లి, అప్పటి నుండి రాజమండ్రి తీసుకొనివచ్చి ఈనెల 5 వ తేదీవరకు రాజమండ్రి సబ్ జైల్లో ఉంచిరి. ఈనెల 6 వ తేదీన రాజమండ్రి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హిరందరు 28 వ జూన్ తేదీన కేవరంలో ఈతచెట్లు నరికినందులకు పీనలుకోవలసియిట్లు 148, 425 క్షేత్రములకింద విచారించబడిరి. వీరెవ్వరను వాదము చేయలేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలందరిని దోషులని తీర్పుచేసి వీరికి యె 6 మాసముల కఠినశిక్షయును, రూ 200 జరిమానాయును విధించిరి. జరిమానా చెల్లించనియెడల 6 వారములు కఠినశిక్ష చేసిరి.

జూలై 5:- 2 వ వారైన ముండ్ల రంగారావుగారు గాక విగతినవారిని 24 వ జూన్ తేదీన బొత్తపాళెం, యిటికాయలపల్లి గ్రామములలో ఈతచెట్లు నరికినందులకు వీరి రెండుకేసులు వెట్టబడి 5 వ తేదీన రాజమండ్రి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారణ చేయబడెను. ప్రతికేసులోను ప్రతి ముద్దాయికి 6 మాసముల కఠినశిక్షయును, రూ. 200 జరిమానాయును, జరిమానా యివ్వనియెడల 6 వారములు కఠినశిక్షయును, విధించిరి. వీరిలో ఎవ్వరికిని, ఎక్కడుగాని, విక్లాసుగాని యియ్యలేదు. వీరందరును ఈ తాలూకాలో మోతుబడలేన కమ్మకులగులు.

కుందూరి వెంకటరత్నంగారు

మా పురమందు గత 26 సం॥ లనుండియు 2 వ క్లాసు ఆనర్లతో ఔచితమేజిస్ట్రేటుగానూ, గత 20 సం॥ లనుండి ఔచితమేజిస్ట్రేటుగానూ పనిచేసిన కుందూరి వెంకటరత్నం పంతులుగారి ఉద్యోగకాలము 5 వ తేదీతో అంతమొందెను. 2 వ క్లాసు ఔచితమేజిస్ట్రేటులందఱు ఈదినమున వారిగౌరవాధ్యుల సభ జరిపి వెంకటరత్నంగారిని స్తుతించుచు ప్రసంగించిరి.

విలేంతునివాహము

నేడు ఆనందాశ్రమములో ఆనకాపల్లి కాపురస్తుల శ్రీయుత అయ్యల సోమయాజుల రామమూర్తిగారికిని, విలేంతు శ్రీరామయ్యమందున్న శ్రీమతి కులశేక్యగారికిని వివాహము జరిగెను. పురపెద్దలు చాలమంది విచ్చేసి వహువరల నాభ్యర్థించిరి.

గోదావరివరదలు

గోదావరివరద గొప్పవరదలు వచ్చినవి. 60 అడుగుల నీరున్నది. భవశేషరపు ఆనకట్ట దిగువనుండి ఉబలక ఆన గ్రామమువద్ద గోదావరి ఒడ్డు తేలిపోయెననియు కొన్ని గ్రామములు మునిగిపోయెననియు తెలియుచున్నది.

రంధి అప్పలస్వామిగారు

మాపట్టణములో గొప్పవరదలును మిల్లుయజమానియు, పురపాలక సంఘసభ్యులును, కొంతకాలము పురపాలకసంఘము యొక్క ఉపాధ్యక్షులును అగు శ్రీయుత రంధి అప్పలస్వామిగారు తూర్పుగోదావరిజిల్లావత్సమున మద్రాసు శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నుండునట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

జాతీయపతాకము

తెలంగాణ జాతీయపతాకములు 14-6-30 సం॥ తేదీ నుండి రెండునెలలవరకు రాజమండ్రి గ్రామములో ఎ.రవేయర దని 14-6-30 సం॥ నుండి రాజమండ్రి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు క్రిమినలు ప్రాసీక్యూటరుయొక్క 144 వ సెక్షను ప్రకారము జారీచేసిన ఆదేశ్యరద్దచేయవలసినదని మ-రా-శ్రీ దేవత్రైరామమూర్తిగారు 16-6-30 సం॥ తేదీన దాఖలుచేసిన పిటిషను గంధములో జూన్ నెల 24, 27 వ తేదీలను ఈనెల 1, 5 తేదీలను విచారణ జరిగెను. జూన్ నెల 24 వ తేదీన దేవత్రైరామమూర్తిగారి సాక్ష్యము జరిగెను. జూన్ 27 వ తేదీన మ-రా-శ్రీ దాక్షిణ్య శాసనసభకు వీరభద్రస్వామిగారు, పుష్పల కామరాజుగారు, ఆరవ తిరుపతిరాయుడుగారు, కందుల లక్ష్మీపతిగారు శ్రీరామమూర్తిగారిపక్షమున సాక్ష్యము ఇచ్చిరి. ఈ

గుంటూరు

మునిసిపలు జాతీయపతాకము

గుంటూరు మునిసిపలు భవనమునై ఇప్పటికి 5, 6 సం॥ వత్సరముల క్రిందట నిర్మింపబడిన నుప్రసిద్ధ జాతీయపతాక చరిత్ర కొంతవరకు తమ పత్రికలో యివ్వవలసి ప్రకటించబడినది. జాతీయపతాక నిర్మాణము శాసనరీతిసాగోద్యమమునకు సంబంధించినదని తెలియచేయు గవర్న మెంటువారి ప్రకటన వెలువడుటయు వెంటనే గుంటూరు కలెక్టరుగారు మునిసిపలు చైర్మన్ గారికి సభకు పతాకమును 23-6-30 తేదీలోగా తీసివేయుట సమచిరుని తెలియచేయుటయు, అటుపిమ్మట గుంటూరు మునిసిపలు సంఘమువారు 22-6-30 తేదీన సమావేశమై కలెక్టరుగారి లేఖకు గవర్న మెంటువారి ప్రకటనలను, సభకు పతాకమును నిరసరచుచు మునిసిపలు సంఘమువారు లోగడచేసిన తీర్మానమును, దీర్ఘముగా చర్చించి "గవర్న మెంటువారి జి. ఏ. ఇ. ఏ. వర్గకే నిర్మింపబడిన జాతీయపతాకములకు వర్తింపదనియు, ఈజాతీయపతాకము శాసనోద్దేశ్యమునకు సంబంధించినదిగాదనియు, సభకు పతాకమును నిరసరచుచు యీ కౌన్సిలువారు లోగడచేసిన తీర్మానమును గవర్న మెంటువారు గ్రహించి ఆమోదించినదియు అందువలన సభకు పతాకమును ఇప్పుడు తీసివేయవలసిన ఆవశ్యము లేదనియు, ఎన్నుకొనబడిన మొదట్ల 11 మంది ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. ముగ్గురు నామినేటెడు మొదట్ల మాత్రము ప్రతిపదించిరి.

అనంతరము:- గాంధీజీ నిషేధపుట తరువును ప్రకటించి యీసారి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు హోదాలో తిరిగి చైర్మన్ గారికి మరియొక లేఖను పంపిరి. ఆ లేఖలో "ఆంధ్రరాష్ట్రము సంఘము జిల్లా సంఘములు మొదలై నవి ఆక్రమ సంఘములుగా ప్రకటించబడినవనియు జాతీయపతాకముల నిర్మించుట సభకు ఆక్రమ సంఘ చర్యలకు క్షిమింపబడినది ఆమెండుమేటు ఆఫ్ 17-(1) క్షేత్ర ప్రకారము ప్రాప్తమవుచుంట్లు యువని నీ ఆంధ్రులను మునిసిపలు జాతీయపతాకము తీసివేయుటకు అనుకూలముగా ఓటుచేయుని ప్రతిపత్తినిపేరు చైర్మన్ గారు తమకు తెలియ చేయవలెనని వారు చైర్మన్ గారికి సభించి ప్రాసిక్యూటర్ చేరుబడుటకు బద్ధులనినీ తెలియజేసిరి. ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు వెంటనే చైర్మన్ గారు మునిసిపలు సంఘసభ నేర్పాటుచేసిరిగాని కొరం చాచుండన సభను నిలిపివేసిరి. తరువరి శ్రీ చైర్మన్ గారు తమ కష్టవిషయములను తెలియచేయుచు కలెక్టరుగారికి మునిసిపలు ఆఫ్ 87 వై ప్రకారము తెండాను పీకివేసినవో అన్ని చిక్కులు నివారణయగుననియు మొదలైన సంఘములతో కలెక్టరుగారికి ఒక లేఖను వ్రాసిరి. కాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు హోదాలో కలెక్టరుగారు వ్రాసినలేఖ మునిసిపలు సంఘసభ్యులలో అత్యంతభీతిహామ గలిగించినది. లోలోపల గుసగుసలు బయలుదేరినవి. చాలమంది సభ్యులు రాజీనామా నీయవలెనని యెంచిరి. కాని రాజీనామా నిచ్చినవెనక ఓటుచేసినందుకైనను ప్రాసిక్యూటర్ తప్పదని భయపడిరి. ఓటుదల సభచేసి సంఘసభ్యులు జాతీయపతాకమును తీసివేయటకు ఓటు చేయకుండా నిషేధపు టుతగవు నీయవలెనని ప్రయత్నించిరి. కాని పట్టణమునందు 144 వై ప్రకారము అనుబంధమునందుటచే అదిగూడ విలులేకపోయెను. చివరకు

నెల 1 వ తేదీన గుజు వెంకట్రావు, తాడి నూరయ్య, ఆడల గోవిందరాజులు, ఆకుల సుబ్బారావు, బొల్లపగడ సుందర గోపాలరావు, గరికిపర్తి గణపతిలింగం గార్లు శ్రీరామమూర్తిగారి తరపునాతులుగా వాగ్మూలమిచ్చిరి. వీరందఱు త్రివర్ణ పతాకములు చాలకాలమునుండి రాజమండ్రిలో నున్నవనినీ, ఆపతాకము భారతదేశమందున్న అన్ని మతములయొక్క సంఘభావనా మనియు, ఈపతాకమునెడల పోలీసువారికి దప్ప మర్యాదకి ఆయ్యములేదనినీ చెప్పిరి. జూన్ 18, 14 తేదీలను పోలీసువారు రాజమండ్రి పట్టణములో జాతీయపతాకములను లాగివేయుటకుగొనిచిన్ని శుభ్రములో పిలు లాగిపోవుట గురించిని ప్రజలను లాటలతో గొట్టుటగొనిచిన్ని చెప్పిరి ఆకుల గోవిందరాజులుగారు తనకు 13-వ జూన్ తేదీన పోలీసు లాటలపై 12 డెబ్బలు తగిననని చెప్పెను.

ఈ నెల 5-వ తేదీన పోలీసువారిరెవరైన జి. యల్. జాకబుగారును, సయ్యరు అహిసల్లాఖానుగారును, భవశేషరపు సోమలింగాచార్యులుగారును సాక్ష్యమిచ్చిరి. సోమలింగాచార్యులుగారిని క్రాసుపరీక్ష చేయుటకున్న 4-వ పోలీసు సాక్షియును జబ్బయిస్సెప్పరుగారిని పరీక్ష చేయుటకున్న ఈ నెల 7-వ తేదీన వాయిదావేయబడెను. చాలమంది ప్రిజెంట్సు, యితర ప్రజలను ప్రతివాయివాకు కోర్టుకు వచ్చి చూచుచున్నారు. శ్రీ రామమూర్తిగారి తరపున చాలమంది ప్రిజెంట్సు పనిచేయుచున్నారు.

27-6-30 తారీఖుతో 10 మంది సభ్యులు సంతకములుచేసి జాతీయపతాక తీర్మానమును పునరాలోచించుటకు 3-7-30 వ తారీఖున ఒక ప్రత్యేకపుసభ గావింపబడినది. చైర్మన్ గారికి ఒక వినతిప్రమును సమర్పించిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి ప్రాసిక్యూటర్ జాబును ఆంధ్రోరించి అందరి సభ్యులకు చైర్మన్ గారు పంచివెట్టిరి. 3-7-30 వ తారీఖున సభ యేర్పాటుచేయబడినది.

అఖ్యసభ:- 3-7-30 తారీఖున సాయంత్రము 6 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను. మంత్రిము ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసి పోయెను. గ్రామములోనున్న సభ్యులందఱు ఒక్క గొల్లపూడి మల్లయ్యగారు తప్ప 25 గురు హాజరైరి. మొదట చైర్మన్ గారు పై విషయముల నన్నిటిని సభ్యులకు విశదపరచిరి. కర్తవ్యము నూహించుచునీరి. ఆ సమయమున జాతీయ నాయకులను మునిసిపలు సంఘాధ్యక్షులను అను శ్రీ నడింపల్లి నరసింహారావుగారు లేని కొరంత సభ్యులకును ప్రేక్షకులకును తేటతెల్లమయెను. చైర్మన్ గారు సభకు ప్రారంభించుటతోడనే పోలీసు విలేఖరులు ఇరువురు చైర్మన్ గారి ప్రక్కను ప్రత్యేకముగా వేయబడిన కుర్చీలపై నలంకరించిరి. చైర్మన్ గారి ప్రారంభోపన్యాసము ముగియగానే ముప్రసిద్ధ నాయకులు, ఇదివరకు చైర్మన్ గారి పదవిలోనన్న వాడు అను శ్రీయుత పాటిబండ నూర్యనారాయణరావుగారు లేచి ఈ క్రింది తీర్మానమునుపాదించిరి:-

ది 24-6-30 వ తారీఖున గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు మన చైర్మన్ గారికి పంపిన R. C. 6414-30 లేఖలో మన పురపాలకసంఘముయొక్క ప్రతి సభ్యును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు కోరిన ప్రకారం ఓటుచేయనియెడల ప్రాసిక్యూటర్ చేరుబడుటకు బద్ధులని స్పష్టముగా వ్రాయుట, జాతీయపతాకమును తీసివేయు విషయములో అనుకూలముగా గాని ప్రతిపత్తియుగా గాని స్వేచ్ఛగా మన యిష్టానుసారము ఆలోచించి వోటుచేయుటకు ప్రతిబంధకముగా పుష్కలమున ఈనాటి సభకు వాయిదా లేకుండా ఆఫ్ 87 చేయుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాను. ఈ తీర్మానమును ఇదివరకు ఈ తాలూకాలో అధ్యక్షుని పదవిలోనుండి ఇప్పుడు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నన్న కమ్మ ప్రముఖులగు శ్రీపాటిబండ సీతారామయ్యచౌదరిగారు బలపరచిరి. పిమ్మట శ్రీ. వి. సి. హెచ్. జాన్ గారు మునిసిపలు జాతీయపతాకమును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి ఆధిప్తాయము ననుసరించి తీసివేయవలయునని మరియొక తీర్మానమును పాదించిరి. చైర్మన్ ప్రముఖులగు తూనుకుంట్ల వాగరత్నముగారు ఆ తీర్మానమును బలపరచిరి. పిమ్మట శ్రీ నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు తమతీర్మానముపై గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. ఓటుయొక్క పవిత్రతనుగూర్చియు స్వభావమునగూర్చియు విప్రలపరచి ప్రాసిక్యూటర్ భయములో ముగిసి తేలుచున్న సంఘసభ్యులు తమ యిచ్చవచ్చినట్లు విషయమును చర్చించి వోటుచేయుటకు సమర్థులు గానందున సభకు ఆపివేయుటకు తమ ఆత్మకారవదిన్నామనియు తమ ఆధిప్తాయము జాతీయపతాకమును తీసివేయవలెనని గాని కూడదనిగాని తెలియచేయుటలేదనియు, స్వేచ్ఛగా ఓటుచేయుటకు ప్రతిబంధకము లేరైనందున యెట్లా ఓటుచేయకపోవుటకు గౌరవప్రదమనియు ఓటువిషయములో శాస్త్రీయమైన ఆక్షేపణ తెగవుటయే తమ మఖ్యోద్దేశమనియు, ఏ క్యక్టివె నను బలవంతపెట్టిగాని భయపెట్టిగాని ఓటుచేయించుట ఓటుచేయు ప్రధానమార్గమను మూలశ్చేదననియు మొదలగు విషయములు గంభీరముగ సభకు లకు తెలియజేసిరి. శ్రీ జాన్ గారు ఘట్టముగా నుపసంగించి తమతీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీ చైర్మన్ గారు మొదటి తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టిరి. తలుపులేదట్లు స్ఫూరించెను. మిగతావారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా వోటుచేసి తీర్మానమును ఓడించిరి. పిమ్మట పోలీసు తీసికొనిరి. వెంటనే శ్రీ నూర్యనారాయణరావుగారును సీతారామయ్యగారును లేచి చైర్మన్ గారితోచెప్పి తమ అసమ్మతిని నూచించుటకు సభ నుండి వెడలిపోయిరి. గుంటూరు ప్రతిష్ఠనీనాటికి యంతవరకు నిలువబెట్టిన ధీమతు వీరిద్దరే అని ప్రేక్షకు లానందించిరి. గాని వీరిద్దరును తమ తీర్మానసభితముగా ఆనాడు ఇల్లుచేరుగోపలనే ఆరెట్టుచేయబడుదురేమో అని గుసగుసలుగా చెప్పుకొనసాగిరి. గాంధీజీ పుత్తెవ్వపుట్టినతరువాత ఎట్టి వింతవింత ఆదర్శమునను ప్రజలకు ఆశ్చర్యమును గలిగించునట్లు లేదు. అనంతరము అనుకూలముగ సభవారు శ్రీ జాన్ గారి తీర్మానమునకు అనుకూలముగా ఓటుచేసిరి. శ్రీ దేశరాజు హనుమంతరావుపంతులుగారు మాత్రము తలకుటగా నుండిరి. ఇంతటితో మాజాతీయపతాక చరిత్ర అంతరించినది.

(జి. సి.)

గుంటూరు

గుంటూరు, జూలై 5:— దాక్టరు చలపతిరావుగారికి మొదటి, క్లాసు యిచ్చి దరిమిలా ఏ, క్లాసుకు మార్చిరి. మొన్న సాయంత్రము వారిని శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారిని రాజ మండ్రేకి పంపిరి.

2. వింజమూరి వరదాచార్యులు, శ్రీ వింజమూరి భావ నాచార్యులుగారి మొదట కుమారుడు 143 కేల క్రింద విచారిం పబడి 2 సంవత్సరములు బోర్డర్ స్కూలులో వుండునట్లు శిక్షింపబడిరి. ఈ కుర్రవాడు వాలంటీరులలో చేరియుండ లేదనే కారణమున శిక్షపై అపిలు చేయగా శ్రీ జిల్లా జడ్జిగారు యీ రోజున తీర్పు చెప్పి 562 కేల క్రింద శిక్షను రద్దుచేసి సత్త్వ వర్తనకొరకు 2 సంవత్సరములు జామీను కోరిరి. ఇదివరకే జామీనుపై విడుదల కాబడియుండిరి.

3. లాలాపేటలో రామమందిరమును పడగొట్టినందుకు కొందరు మహమ్మదీయులను అనుమానమువీడ ఆరెస్టుచేసి రిమాండులోనుంచిరి. ఇంకను దర్యాప్తు జరుగుచున్నది.

4. గుంటూరువశీష్ట సంఘముతరపున గాంధీబోపీ నిషేధ పుటు త్రువును రద్దుచేయవలసినదిగా జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారివద్ద పిటీషన్ దాఖలు చేయబడి 8 వ తారీఖున విచారణనిత్తము వాయిదా వేయబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆత్మకూరు శిక్షలు

- శ్రీయుత నూరి ఆదినారాయణయ్య (వోశ్వేకు)
- కనుమెళ్ల వెంకటసుబ్బయ్య (మోపూరు)
- టంగుటూరు సుబ్బారెడ్డి (బుచ్చి)
- మన్నెం పెంచెలురెడ్డి (పుట్టపాడు)
- పురూరు చెంగారెడ్డి (వెంకటగిరి)
- వైవారిపేన ఆత్మకూరు డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట 143, 426, 117, ఐ. పి. సి. క్రిందను, 74 ఉప్పుశుల్కము క్రింద నిన్న (5-7-30) లేది విచారణ జరిగినది.

ప్రథమసాక్షి హెచ్.కాన్స్టేబుల్ రామకృష్ణయ్య గారు:—వై ముద్దయలు ఎవవరి గ్రామమునకు 21-6-30 లేది సాయంకాలము వచ్చినారనియు, 22-6-30 లేది ఉదయమున 7½ గంటలకు గ్రామరచ్చన 50 మంది జనము కూడియుండగా మనదేశములో సమస్తపునీటిని తీసుకొనివచ్చి మరిగించుకొని, మనము ఉప్పుతయారు చేసికొనవచ్చుననియు, తయారుచేసిన ఉప్పును ఉపయోగించుకొనవచ్చునని గ్రామస్థులకు చెప్పినారు. కల్లు గ్రామములో యుండకూడదనియు, అట్లు తీసికొని వచ్చినవో పారబోయవలయుననియు, నీరుగుడ్డలు కట్టకూడ దనియు, ఖద్దరు కట్టకలెననియు, 1, 2 ముద్దయలు వుపసృశించిరి. మిగిలిన 3, 4, 5, ముద్దయలు ప్రజలను ప్రాగుచేయు చుండిరి అని చెప్పిరి.

పట్టు ప్రాసిక్యూటరు:—వారిదగ్గర యేమి యున్నది? సాక్షి:—వాీ తలపైన గాంధీబోపీ కలదు. వారివద్ద నలుపు, యెరుపు, తెలుపు గల జాతీయపతాకము కలదు అని చెప్పిరి.

రెండవసాక్షి:చిరమన గ్రామమునను గాతైన శ్రీ అయితా రావులు సాయుధుగారు. కాంతిసైనికులు యెవ్వరును క్రాసు చేయలేదు.

శ్రీయుత నూరి ఆదినారాయణయ్య బుచ్చిరెడ్డిపాలెం కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారి వాక్కులను:—మేము కాంగ్రెసు ఆజ్ఞాప్రకారము, ఖడ్గదళగూర్చియు, మద్యపానమును గూర్చి యు, ఉపసృశించివాము. అయితే కల్లుకుండలను పారబోయ మని చెప్పియుండలేదు. ఉప్పుచేయమని ఆదినము చెప్పలేదని చెప్పిరి. మిగిలినవారు అందరను వైమోస్తగగనే చెప్పిరి. ఆదినారాయణయ్యగారు సేరస్థుడనే అని చొప్పుకొనిరి.

మిగిలినవారు నలుగురు సేరముచేయలేదనియు, క్రాసు చేయమనియు, డి ఫెన్సు పెట్టుకొనమనియు చెప్పిరి.

తీర్పు

పై విచారణ అయినతరువాత శ్రీయుతులు నూరి ఆది నారాయణయ్య, కనుమెళ్ల వెంకటసుబ్బయ్య, టంగుటూరు సుబ్బారెడ్డి, మన్నెం పెంచెలురెడ్డి, పురూరు చెంగారెడ్డిగార్ల కు 426, 143 ఐ. పి. సి. క్రిందను ఉప్పుశుల్కము 74 క్రిందను మూడు మాసములు కఠినశిక్షయు 117 ఐ. పి. సి. క్రింద ఆరు మాసములు కఠినశిక్షయు విధించిరి. ఒకటితరువాత ఒకటి అనుభవించవలెను. మొత్తము లొమ్మిదిమాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. సి. క్లాసులో చేర్చిరి.

ఆత్మకూరినుండి నెల్లూరునకు 82 మైళ్లు కలదు. వారిని మోటారుబస్సులో నెక్కించుకొని నెల్లూరునకు వచ్చుచుండగా ధామోదనునా గాంధీకి జై అనుశబ్దములే వినిపించుచుండెను.

తొరమునకు సిద్ధపరచుట

రైల్వేకోల్టూర్ పేవింగ్ సబ్బుయొక్క మీగడవంటి నురుగుగడ్డముపై మెండ్రుక లను మృదువునరచి, త్వరితముగ తొరము నకు సిద్ధపరచును.

రైల్వేకోల్టూర్ పేవింగ్ సబ్బు ఉష్ణ ప్రదేశములకు తగియున్నది. ఎలనగా, దీనియందు గల తైద్యగుణముల వలన కోతగాయములు చిముపోసి మిక్కిలి బాధ కలుగకుండ జేయును.

నేడే మీ రొక రైల్వేకోల్టూర్ సబ్బును కొనిన, మీ నిత్యతొరముయొక్క శ్రమ తొలగగలదు.

ఇండియా, బర్మా, సిలోను దేశములకు సోల్ ఏజంట్లు:—

టి. యన్. ఆర్. గిల్లెట్

ప్రొచాన్ హౌస్, గ్రహంరోడ్డు, బాంబాయి. 17 ఎ, ఆర్మీయన్ వీధి, మద్రాసు.

గుంటూరు

గుంటూరు, జూలై 5:—గుంటూరులో సత్యాగ్రహ వుత్సవము జరుగుచునే యున్నది. రోజును 3 లేక 4 ఆరెస్టులు అగు చునే యున్నది. గుంటూరు సబ్ జైలులో ఇపుడు మొత్త మున్న సత్యాగ్రహుల సంఖ్య 42. వీరిలో ముఖ్యులు, మాధవ పెద్ది లక్ష్మీనరసయ్యగారు, కన్నెగంటి సూర్యనారాయణ చౌదరిగారు, ఉన్నవ బాలసుందర రావుగారు, తదితరులు. ఈ జిల్లాలో జైలుకు వెళ్లినవారి మొత్తముసంఖ్య 603. రోజును గాంధీబోపీని ధరించి రెండువీధులలో తిరుగునడి పట్టుకొని తీసికొని పోవుచున్నారు.

ఈపట్టణములో నరసింహారావుగారు స్థాపనచేసిన జాతీ యపతాకమును మునిసిపల్ సభ్యులు కలెక్టరుగారి తెవరింపులకు లోనై తీసివేయవలసినదిగా తీర్మానించుకొని తీసి పారవైచిరి. దీనికి అసమ్మతిని తెలుపుచు పాటిజండ్ల సూర్యనారాయణ, సీతారామయ్య చౌదరిగార్లు సభ విడిచివచ్చి రాజీనామాలను పంపిరి. ఈవూరి అంతటికి వైస్రొయెంతు ఆపభ్యాతిని తెప్పించిరి.

వింజమూరి ఎరగాచారిగారు తుమాపణ కోరిన తరువా తనే 2 సంవత్సరములు బోర్డర్ స్టలు పాతకాలకు వెళ్లునట్లు శిక్ష విధింపబడెను. పైకి అప్పీలుచేయగా వీరిని సెక్యూరిటీవీడ వదిలివేసిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తెనాలి శిక్ష

ఈ వుత్సవం శ్రీయుతులు రావుగారి రంగారావు (తెనాలి పట్టణ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి), పోమాచి సుబ్బా రాయ గుప్తగార్లు ఆరెస్టుకాబడిరి. రెండవ వారిని తెనాలి మేజిస్ట్రేటువారు విచారించి 1 సం॥రం కఠిన శ్శైదు విధించిరి. సి క్లాసు యివ్వబడెను. శ్రీ. పా. కో 143 సాల్లు ఆప్టుప్రకారం వీరికి శిక్ష విధింపబడెను.

29-6-30 లేదని తెనాలి సబ్ మేజిస్ట్రేటువారు యీ క్రింది సత్యాగ్రహులను విచారించి చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

- (1) తూములూరు సుబ్బారావుగారు.
- (2) చివాకదని కృష్ణమూర్తిగారు.
- (3) తూములూరు సాంబశివరావుగారు.

యీ ముగ్గురు పినపాడుగ్రామ కాపురములు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

భీమవరములో ఆరెస్టులు

జాతీయగీతములను పాడినందులకు

భీమవరం, జూలై 7:—శ్రీయుతులు మం తెన వెంకట నరసింహరాజు, కాదుకొల్లు, కొత్తపల్లి నరసింహరాజుగార్లను యీ నెల 5 వ తేదీని భీమవరములో పిల్లలలో జాతీయగీత ములను పాడినందులకు వీరి నిర్దేశిని ఆనాడు ఆరెస్టుచేసిరి.

శ్రీయుతులు అల్లూరి సూర్యనారాయణరాజు, అల్లూరి వెంకటపతిరాజు, అల్లూరి నరసింహరాజు, చేపల సూర్యనారాయణగార్లను యీ నెల 6 వ తేదీని దిరుసుమర్రలో ఆరెస్టుచేసి భీమవరము తీసికొనివచ్చిరి. (స్వ. వి.)

కుందుర్తి వెంకటకృష్ణయ్యగారి ఆరెస్టు

జూలై 6:—మహారాజరాజశ్రీ కుందుర్తి వెంకట కృష్ణమూర్తిగారు నర్సారావుపేటతాలూకా వాగరాజుపల్లి గ్రామములో నిన్నటిదినమున గంభీరపన్యాసమా గావించిరి. నేటిదినమున వాగరాజుపల్లి గ్రామమునందు ఆరెస్టు కాబడిరి. నర్సారావుపేటకు తీసికొనిపోవబడిరి. పురజనలు వర్తకులు వార్తాల్ గావించిరి.

పెనుమర్తి శీతారామాంజనేయులు

తణుకు-ఆరెస్టులు-శిక్షలు

దివి 5-7-1930 వ తేదీని తణుకులో నగరసంకీర్తన ము చేసినందులకు ఉదయము 10 గంటలకు 1 కఠింది రఫు నాగరాజుగారు, పాలమూరు 2 దుడు తాతరాజు అనే చంద్ర రాజుగారు, పాలమూరు, యద్దన వాలంటీయర్లు 144 వ సే తునుక్రింద కణుగు సము ఇన్ స్పెక్టరుగారు ఆరెస్టుచేసి మేజిస్ట్రేటుగారిచే చెరి యొక 6 మాసములు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను. ఇప్పటికి తణుకు తాలూకా ఆరెస్టులు సుమారు 70 మంది వా లంటియర్లు.

మంగు యతిరాజు.

నరసాపురం

శిక్షలు

జూలై 7—ఇప్పుడు క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంటు ఆక్టు ననుసరించి యీ జిల్లాలో శిక్షలు జరుగుచున్నవి. క్రింద టి నారములో తణుకు డివి మేజిస్ట్రేటుగారిచే నిచ్చట బాయిం టు మేజిస్ట్రేటుగారివద్దకు పంపబడిన బాలరందరకు ఒక్కొక్క రికి రెండు సం॥ ముల చొప్పున శిక్ష విధింపబడెను. ప్రస్తుతము నరసాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీ యుత కొల్లా వెంకట్రామయ్యగారిని ఆరెస్టుచేసి తీసికొనిరాగా పా సము మేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు విడివైదును వారికి వేసిరి. వెంకట్రామయ్యగారి వయస్సు సుమారు 70 సం॥ లుం డును. వృద్ధులైనప్పటికి నిష్కలంక దేశసేవాక్షేత్రులవారు. వీరు పాలకొల్లులో సుప్రసిద్ధ వైైజీటు మెడికల్ ప్రాక్టీషన రగు దాక్టరు గణపతిగారి తండ్రిగారు.

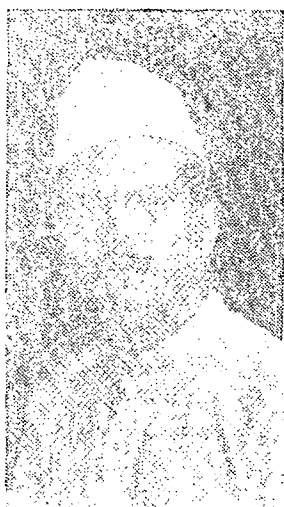
వైలంపల్లె పాతకాల

ఈ నిషయము నాడే వెనుక చెప్పబడ్డ చందాలుగాక యీక్రింది రెండు అంశములనుగూడా వ్రాయవలసియున్నది.

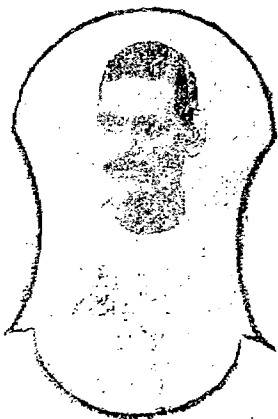
(1) శ్రీయుత వోశ్వల సుబ్బారావుగారు 1931 సం జనవరి 15 వ తేదీ మొదలు పది సం॥ల పర్యంతము సాుకు 100 ల చొప్పున విరాళమిచ్చెదనని కార్యదర్శిగారికి ఖరారు పత్రమును వ్రాసియిచ్చిరి. (2) మా గవర్నర్ మెంటు ఆనుపత్రిలో అగ్నిప్రాంటు సర్దునుగానన్న దాక్టరు ఉదయాచలరావుగారు పాతకాలలోని పిల్లల మెడికల్ ఇన్స్పెక్టర్ ను నిమిత్తము తమకు రావలసిన మొత్తమును యావత్తును తామిచ్చట సన్నంతకాలము పాతకాలయొక్కనిధికి విమూలీకృత మని ఖరారు వ్రాసిరి. ఈ సాుకు రు 200 లకుపైగా సుండును.

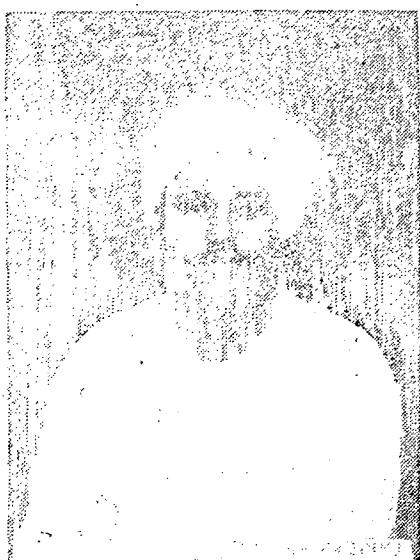
బాబు రాజేంద్రనాథగారు
చాప్రాలో శనివారమునాడు అరెస్టుకాబడిరి.

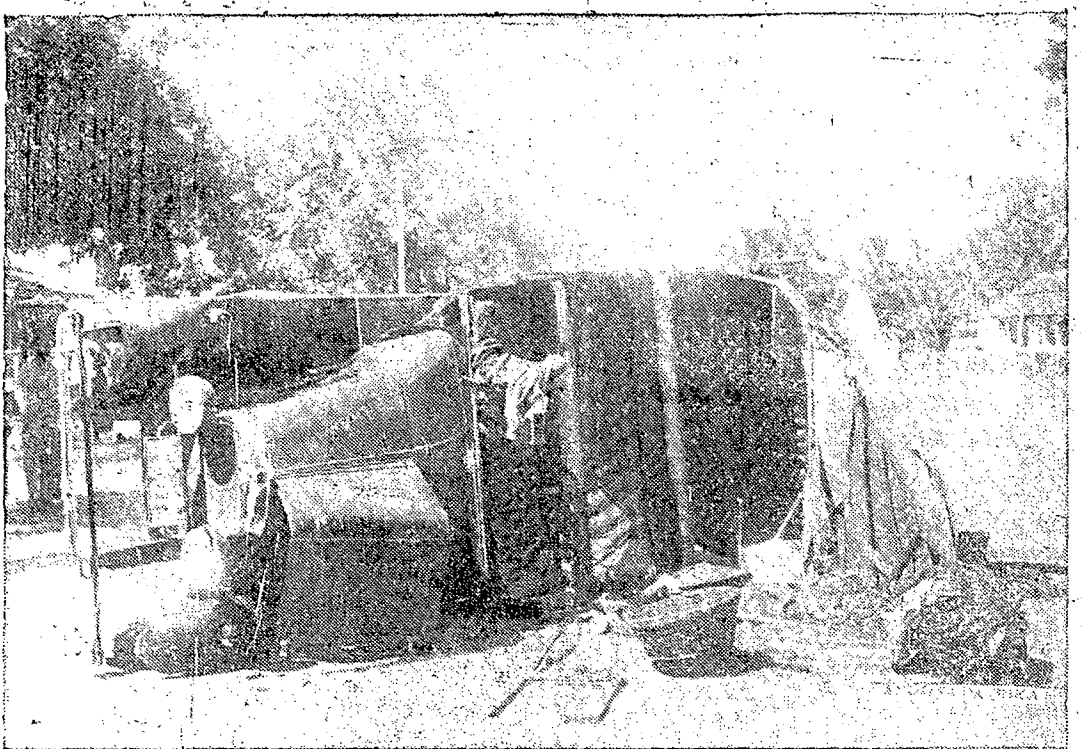
మహాలాలు గాంగ్డిగారు
మహాత్ముని చెండవ కుమారుడు దర్శనవాడిలో 1 సం॥
కఠినశ్రమ విధించబడెను.

శ్రీయూత శనివారపు సుబ్బారావుగారు
క్రిమినలు లా సెక్షన్ లో ఉన్నప్పుడు ప్రకారము 6 నెలలు శిక్ష
విధించబడెను.

జొన్న విత్తల కుటుంబసుబ్బారావు గారు
గొడవద్ర గ్రామవాస్తవ్యులు. చెవాడలో సత్యాగ్ర
హోద్యమమునందు 2½ సం॥ కఠినశిక్ష పొందిరి.

మదరాసులో తండ్రియారుపేటయందు మోటారుబసు బోర్లపడెను, చాలమంది ప్రయాణికులకు
అపాయము కలిగెను. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

జస్తిసుపక్షమువారి ప్రచారము

శ్రీయూత వి. మునుస్వామినాయుడుగారు
బుచ్చినాయుడుకండ్రలో నువ్వనెంచుట

తిరుత్తూరి, జూలై 7:— నిన్న జస్తిసుపక్ష నాయకు
లగు శ్రీయూత వి. మునుస్వామినాయుడుగారు బుచ్చినాయు
డు కండ్రలో వచ్చిరి. వారికి గొప్ప స్వాగత మొసగబడెను.
సాయంకాలము 8-30 గంటలకు ఒక గొప్ప బహిరంగ సభ
జరిగెను. శ్రీయూత వి. కె. పార్థసారథినాయుడుగారు రంగ
క్షత వహించిరి. తిరుత్తూరి తాలూకాలోని రైతులు చాలమంది
సభకు వచ్చియుండిరి. సభలో శ్రీయూత మునుస్వామినాయుడు
గారికి స్వాగతపత్ర మియ్యబడెను.

శ్రీయూత పరుమారి సుందరవరములు చెందరిగారు నా
యకుగారిని ఉపన్యసించవలసినదని కోరుచు రాబోవు ఎలెక్ష
నులకు గూర్చి ప్రసంగించిరి. జమిందారీ రైతుల యిబ్బందులు
తొలగజేయుటకుగాను 1908 సం॥ నాటి స్టేట్ ల్యాండ్స్ ఆఫ్
శ్రీఘముగ సవరింపబడవలయునని వారనిరి. తుంగభద్ర నీటి పా
రదల తొలగింపు శ్రీఘముగ ముగింపవలయుననిరి. జస్తిసు పక్ష
ములో ఈ సదుచు జరిగిన మార్పులకు సంకృప్తి చెలిపిరి.

శ్రీయూత మునుస్వామినాయుడుగారు రుపన్యసించుచు
భారతదేశము అర్థికముగాను, రాజకీయముగాను స్వాతంత్ర్య
మును బడయుటయే తమ పక్షమువారి యాశయమనిరి. సత్యా
గ్రహముపట్ల ప్రభుత్వమువారు చలించించిన చర్యలను నిరసిం
చుచు, రాండ్ టేలిట్ సభ దొమినియన్ ప్రతిపత్తి విధానమును
చ్యంబులకే సమావేశమగునని శ్రీఘముగ ప్రభుత్వమువారు
ప్రకటించవలయుననిరి. మాపక్షమువారు, రైతులతరపునను
దురు, కాన్సిల్లో చేయదగిన పనియంతగా లేకపోయినను,
స్వార్థపక్షులందు ప్రవేశించకుండజేయుటకై వానిని మనమంటి
పెట్టుకొనియు యుండవలయును. అందుచేతనే మా పక్షము
వారు కాన్సిల్ కార్యక్రమములో పాల్గొనుటకు నిశ్చయించిరి.
కావున మా పక్షముపక్ష మురియొకసారి, అవకాశమియ్యవలయు
నని మిమ్ములను కోరుచున్నాను. సుందరవరదులుగారు నూచిం
చినకార్యక్రమముపట్ల మేము శ్రద్ధవహించెదము అని నాయు
డుగారు రనిరి. (జ్య. వి. తంరి)

సిమ్లా సమావేశనలు

సంస్థానాధిపతులును, గవర్నరును
సిమ్లాకు రానుండుట

సిమ్లా, జూలై 7:—కాశ్మీర్ వికాసీర్ మహారాజులు
ను భూపాల్ నవాబుగారును 13-వ తేదీ నాడు సిమ్లాకు వచ్చెద
రు. వారందరను వైస్రాయిగారి యతిథులుగ నుండురు.

బొంబాయి మదరాసు బీహార్ ఒరిస్సా బర్మా వర్గ
రాష్ట్రములు ఆస్సాం రాష్ట్రముల గవర్నరులు 20-వ తేదీనాడు
వచ్చెదరు. వీరందరను గూడ వైస్రాయిగారి యతిథులుగా
నుండురు.

ఇర్వినునతిగారి ఇంగ్లండు ప్రయాణము

ఇర్విన్ ప్రభువుని భార్య ఈ నెలముగ్గున బయలుదేరి ఇం
గ్లండుకు బోవును. మరల అబ్దుల్ హక్ నైట్ కౌన్సిల్ లో ఆమె
సిమ్లాకు రిరిగి వచ్చును. (ఆ. ప్ర)

వి. ఎఫ్. రంగస్వామిగారు
మాంచెట్టకు ఒక్కవిద్యాలయమునందు సానటరీ ఇంజనీ
రింగు వి. ఎఫ్. సి. డిగ్రీయందు ప్రథములుగ నుత్తీర్ణులైరి. వీరు
మదరాసు ప్రభుత్వపు అసిస్టెంటు అక్కౌంటెంటు వి. ఎస్.
నారాయణస్వామయ్యగారి కుమారులు. (ప్రె. పో. వీ.)

శ్రీయూత ముత్తుక్రీష్ణారావుగారు
కృష్ణాత్రైక సంపాదకులు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు పరి
పూర్వకము, 2 సం॥ కఠినశిక్ష విధించబడెను.

(ဗ. (ခ.))

మెక్కానల్లు, ఇర్విను ప్రభువుగార్ల ప్రకటనలు

రేపు 9-వ తేదిని జరుగనున్న ప్రకటనల, సూచనలవదంతులు

గాంధీమహాత్మునికడకు నిదివరకే ప్రధానమంత్రి ప్రత్యేక రాయబారిని పంపుట

రాండుటేబిలుసభలో నిర్ణయించబడినవిధానమును పార్లమెంటువారుగూడ ఆమోదించుటకు
కార్యక్రమమువారు సర్వశక్తులను వినియోగించెదరు

రాండుటేబిలుసభనుగూర్చి

దొరతనమువారు చేయదలచిన ప్రకటనలు

జయకరు, జిమ్మగార్లు మున్నగువారి కిదివరకే తెలిసియుండవచ్చును

సిద్ధా, జూలై 7:—9 వ తేదిని లండనునగరమున ప్రధానమంత్రి రామ్మెక్లెన్డన్ గారు సిద్ధాలో రాజప్రతినిధి యిర్విను ప్రభువుగారును చేయదలచిన ప్రకటనలలోని విషయములనుగూర్చి పలువురు పలువిధములగు నభిప్రాయములను వెల్లడించుచున్నారు.

జిమ్మ, జయకరుగార్లు మున్నగు నాయకులకు కొందరికి రాజప్రతినిధి పీఠినిగూర్చి యిదివరకే సూచించియుండుటగాని వారు వానిని వెల్లడించుట కిష్టపడుటలేదు.

8 వ తేదిని శ్రీ బార్ని సార్వభౌములవారు భారతదేశమును గూర్చి ప్రేమ పూర్వకముగా ప్రకటన నొనర్చెదరుగాన 9 వ తేదిని రాండుటేబిలు సభను గూర్చి రామ్మెక్లెన్డన్ గారును ఇర్విను ప్రభువుగారునుగూడ ప్రకటనలను చేసెదరు.

1. రేపు రాండుటేబిలుసభలో చర్చింపబడునట్టి ప్రకటనలలో నైనను నివేదికగూడ నొక ప్రకటనగా మాత్రమే యుండునుగాని పీఠిపై ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యతయు నియ్యబడదు.

2. భారతదేశమునందలి కాంగ్రెసు పక్షము, జాతీయ పక్షము మున్నగు వివిధ రాజకీయపక్షములవారు రాండుటేబిలు సభకు వెళ్లి భావికాలమునందు భారత రాజ్యాంగనిర్ధానమును గూర్చి యొకదాని నొక సభ్యునివలన భాగలిగిపో వానిని పార్లమెంటువారుగూడ నామోది యిట్లు చేయటకు కార్యక్రమమువారు సర్వశక్తులను వినియోగించెదరు.

3. రాండుటేబిలు సభయొక్క ఫలితము లేలవరకును సత్కారమును పొరపించెదమని ప్రకటించుటకు కాంగ్రెసువారు సమ్మతించినచో ఆసభకు వెళ్లుటకు కాంగ్రెసు వారు యిష్టపడినను మాననగుడ వెంటనే రాజకీయ ప్రైవేటు ధరుకు విడుదల చేయబడుదురు.

చిదంబరం

వాలంటీర్ల అరెస్టు

కడలూరు, జూలై 7:—శ్రీయంత్ర ముగళేశు మరి యిద్దరు వాలంటీర్లు పోలీసువారికి తాము చిదంబరం లాలాజీ చౌకులో ఉప్పుకోయారు చేయబోవుచున్నట్లు తెలియబరచి యచ్చటికి వెళ్లినట్లు తెలియుచున్నది. వెంటనే యిచ్చటండి దివ్యుట్టి నూపరిం బెండెంటుగారు కొంతమంది రిజర్వ్ పోలీసులతో చిదంబరమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. అచ్చట లాలాజీ చౌకును పరీక్షించిరి. నేను ముగళేశుగారిని మరయొక వాలంటీరును అరెస్టుచేసిట్లు తెలియబరచిరి. (ఫీ. ప్రె.)

కడలూరులో బహిరంగసభ

కడలూరు, జూలై 7:—ఇచ్చటి వాలంటీర్లందఱును ఆరెస్టుయిపోయినవల్లను కొంతమంది భాల్లీ చేయబడినందునను ఇంక నెట్టి యగ్రమునందును బహిరంగసభలుగాని యుండవలసి అందఱును నిశ్చయించుకొనిరి. 9 వ తేదిని పాపంకాలము ఈ తాత్పుగా శ్రీయంత్ర ముగళేశుగారును రామచంద్రకొండగారి యేండ్ల కత్తరామయ్యగారి యొకయుత్సవమును బహులాభకరమీటి జాతీయగీతమును పాడుచు జండాబలో నగరమునకు బయలిగిరి. తరువాత నాటకవాట్లగుగారి యగ్రముత్తరైద బహిరంగ సభజరిగినది. రామచంద్రకొండగారి ప్రసంగించెను. (ఫీ. ప్రె.)

“రావల్లిండి” మెయిల్ బోటు

బొబ్బిలాయి, జూలై 7:—“రావల్లిండి” మెయిల్ బోటు టిపా తీసికొని జూలై 28 వ తేదీనాడు లండన్ లో బయలుదేరి ఈ 30 వ తేదీనాటికి ఏడేడు వచ్చినది. ఆ పాపంకాలకే రిపబ్లికన్ అగ్రముండి బహులాభకరమయ్యులు పద్ధతిని 11 వ తేదీనాడు ఉదయ 8 గంటల కడి బొంతాయి చేరవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మునికడకు ప్రత్యేక రాయబారిని పంపుట

4 ఈవిషయములన్నిటిని వివరించుచు ప్రధానమంత్రి రామ్మెక్లెన్డన్ గారు గాంధీమహాత్మునికి వ్రాసిన లేఖలను లండను నగరమునండి గొనివచ్చిన ప్రత్యేక రాయబారి యిది వరకే మహాత్ముని సందర్శించి ఆలేఖల నందజేసెననిగూడ తెలియుచున్నది. ఆతడు మిత్రసంఘ (ఫ్రెండ్సు సొసైటీ) సభ్యుడనిగూడ తెలియుచున్నది.

5 ఈప్రకటనలను గూర్చి మెక్లెన్డన్ వెడ్జింగు లెను, ఇర్విను ప్రభువు గార్లకు సంపూర్ణముగా సంగీకారము కలిగినదని గూడ తెలియుచున్నది. ఈప్రకటనలోని ప్రతివాక్యమును యిర్విను ప్రభువు ఆమోదించి యుండెను.

6. బ్రిటన్ దేశమునందలి తిరుగుబాటు, కన్వెన్షన్ పక్షముల నాయకులు మాత్రము యీప్రకటన విషయమున తమ తమ పక్షముల ఆమోదమునుగూడ వెల్లడించుటకు సమ్మతించి యుండలేదు. ప్రధానమంత్రి వారితోగూడ నాలోచించెను. గాని వారు దీనికి బాధ్యులగుటకు సమ్మతించలేదు.

7. ఇర్విను ప్రభువుచేసిన సూచన లన్నిటిని తాను గూడ నామోదించెదనని బాట్లనినగారు యిదివరకే యిర్విను ప్రభువుకు వాగ్దానముచేసియున్నారు. కాని అంతమాత్రమున కార్యక్రమ ప్రభుత్వమున కట్టిబలమును కలుగజేరదు.

8. ఇట్టి వాగ్దానము నియ్యవలసి నదియే 28—2—29 వ తేదీని గాంధీ మహాత్ముని రాజప్రతినిధిని కోరియుండెనుగాని అప్పుడు రాజప్రతినిధి అట్టి వాగ్దానము నియ్యజాలకపోయెను. నేటి కట్టి వాగ్దానము నొసగుటకు దొరతనమువారు సమ్మతించిరి అని మాన్యుట కమీషనరు తెలిసెను.

ఇప్పుడు దీనికి కాలదోషము పట్టెనా?

ఇపు డివాగ్దానమునకు కాలదోషము పట్టెనని గాంధీ మహాత్ముడు నిరసించునా లేక మహాత్ముడును కాంగ్రెసువారు దీని నామోదింతురా? (ఫీ. ప్రె.)

ఉదకమండల వార్తలు

అభివృద్ధికాఖిలో క్రాంత ఉద్యోగము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూలై 7:—మెట్టూరుదాము, పైక రా ఎల్వీక్ స్క్రీము, దిగువభాగిని, కుంగభద్రా స్క్రీములు మున్నగు పెద్ద విషయములు తలపెట్టినందున పనియెక్కువయినదని ప్రభుత్వమువారు కోరినందున ఇండియా మంత్రిగారు వేరొక అండరు సెక్రటరీని నియమించుట కంగీకరించిరి. అభివృద్ధికాఖి అసిస్టెంటు సెక్రటరీ నొకరిని యీ ఉద్యోగము నందు నియమింతురని తెలియుచున్నది.

వెల్లూరు మునిసిపాలిటీ

ఈ మధ్య ప్రభుత్వమువారిచే రద్దుచేయబడిన వెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి యొక నూతన వెల్లూరుపాటు అమలవేయవలెనని వెల్లూరు రేటుకలెక్టరు కోరినట్లున్నది. కాని ప్రభుత్వము వారు అంగీకరింపనిది తెలియుచున్నది.

పైమును సిఫార్సులు (రాష్ట్ర ప్రభుత్వము)

పైమును నివేదికను గూర్చి ముగ్గురు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములను ప్రోత్సహించుటకు నియమింపబడిన ప్రత్యేక ద్వ్యోగి జి. టి. బోనగారు తెలిపినట్లుండ పనిచేయుచున్నారు. 21 వ తేదీన గవర్నరుల సభలో చర్చయట్టి యేమైన మార్పు వలసి యున్నచో మార్పుబడును. పిదప నచ్చేనెల మధ్యను ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి బంపెదరు. ప్రభుత్వ ఆధికారాఖి కార్యదర్శిగూడ రాష్ట్రముయొక్క ఆధిక నితినిగూర్చి ఫోటో నివేదిక తయారుచేయుచున్నాడు. పైమును నివేదికయందు సూచించబడిన అధికము సన్నులు వసూలు చేసినచో యింకా మెట్టూరు బాగుపడునని ధరించుచున్నాడు. గవర్నరుగారు 17 వ తేదీన ముగ్గురు వెడలుచున్నారు. ఈ లోపుగ జరిగియున్నది కనిపించుచుటకు రేపు కాగితము సమావేశము యుద్ధము చేసి మంత్రులను రమ్మని వ్రాసిరి. (తం. రి.)

రాండుటేబిలు సభనుగూర్చి ప్రేటుమును పత్రిక వ్యాఖ్య

కలకత్తా, జూలై 8:—రాండుటేబిలుసభ వేర్వేలు సభ వలె నండవలెను అనగా బ్రిటిషువారు తాము పరాజితులమైతిమని యొప్పుకొనవలెను. అప్పుడు నేను ఆసభకు బ్రిటిషువారితో సకషీగా ఆ సభకు వెళ్లి రాయబారులను జరిపెదము” అని కాంగ్రెసువారు తెలుపుచున్నారు. కాన రాండుటేబిలుసభ యొక్క టికిని ఆ రీతిగానుండజాలదు. ఆసభలో రెండు పక్షములవారును కలసి ఆలోచించుటయొను చర్చించుచునుగూడ జరుగవలెను. తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు అందరికిగూడ హక్కుగలదు. ఈ విషయమునమాత్రమే రెండుపక్షముల వారును సమానులగుదురు. ఆ సభలో నిర్ధారణచేయుటకు బ్రిటిషువారికిని భారతీయులకునుగూడ నెట్టి అధికారము నుండదు. తనకుగల సమున్నతాధికారమును పార్లమెంటుసభ నడలుకొనజాలదు అని ప్రేటుమును పత్రికాసంపాదకీయవ్యాసమున వ్రాయబడెను.

(ఫీ. ప్రె.)

స్వదేశీ ప్రచారము

ఎం. ఇ. కజిన్సు సతిగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—నాగరకోయిల రాజకీయేతర యువజనులసభకు అధ్యక్షత వహించవలసినదిగా సదరు సభవారిచే నేను కోరబడియుంటిని. సదరు సభాకార్యక్రమముందు స్త్రీలహక్కులు, విద్యాభివృద్ధి, కరీరవ్యాపారము, నూలుపడుకుట, ఖద్దరు, స్వదేశీ మద్యనిషేధము మున్నగు విషయములు చేర్చబడియుండెను. సదరు సభ వారు నాకు పంపియుండిన కార్యక్రమముందు ప్రైవేటుయము లన్నియును చేర్చబడియున్నందున నేను అధ్యక్షతవది నంగీకరించుచు తొలిమూలమున సభవారికి తెలియజేసితిని. జూలై 29 తేదీగల జాబాకటి సదరు సభవారినుండి నాకు చేరినది. ఈజాబు నందు స్వదేశీ ప్రచారము, మద్యనిషేధము, సభాకార్యక్రమము లో చేరబడుటవలన సభలో పాల్గొను ప్రభుత్వోద్యోగులకు హానికరముగా నుండవచ్చును అని వ్రాయబడినది. ఈకారణముబట్టి నేను సదరు సభ కధ్యక్షత వహించజాల నని యీక్రిందిజాబుమూలమున సభవారికి తెలియజేసితిని.

“మీరు ప్రకటించియుండిన సభాకార్యక్రమమునుబట్టి నేను అధ్యక్షతవది నంగీకరించినది. మీరిప్పుడు స్వదేశీ ప్రచారమును మద్యనిషేధమును, మీ సభాకార్యక్రమమునందు తీసికొనిపోవుగా నాకెరుకపరచిరి. కావున, నేను మీసభ కధ్యక్షతవహించి జాలను. సభాకార్యక్రమమునందు యీవిషయముల తీసికొనిపోబడుటవలన విద్యార్థులకు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటించుటయందు హక్కు తీసివేయబడినదనియే నేను భావించుచున్నాను. నిజముగా స్త్రీల హక్కులు మున్నగు విషయము లన్నిటికంటె పై రెండు విషయములే విద్యార్థులచే అధికముగా చర్చింపబడదగియున్నవని నా యభిప్రాయము.

ఈ రెండు విషయములును రాజకీయసంబంధ మగు విషయములని నిర్వచింపబడి యీవిధముగా వాని ప్రచారము నకు విద్యార్థు లాలంకపరుపబడుటకు నేను సమ్మతించజాలను. ప్రపంచములో నేదేలేనుండునూడ యువకులు తమకీర్త్యమువచ్చిన వస్త్రములను ధరించుట కాలంకపరుపబడలేదు. మత్తుపదార్థముల నుపయోగించుటవలన కలుగు కీడులుగూడ ప్రతిదేశమును ను యువకులకు బోధింపబడుచునేయున్నవి. మీసభలో పాల్గొను ప్రభుత్వోద్యోగుల కేవిధమున హానియును కలుగకుండుటకు గాను యీరెండు విషయములను మీరు కార్యక్రమమునుండి తీసివేయబడె నని ప్రజలు గావించుచుండకు నేను పాల్పడజాలను. మరియు, ఈదేశముయొక్క ప్రస్తుత ఆర్థిక కీర్త్యవరిసిక్కుల గూర్చియు, ఈ దేశమందలి యువకులు స్వదేశీవస్తువుల నుపయోగించి తమదేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసిన యవసరము గూర్చియు, నేడు ప్రపంగింపబడున యుండుటకు సమ్మతించజాలను. యువకులకు మనంబులలో దాస్యభావమును పెంపొందించునట్లుగా మీసభవారు కార్యక్రమము చేర్చుటకు పాటించుట నాకు విచారకరముగా నున్నది. మీరు నానుచున్నట్లుగా వాటిని తీసికొనిపోవుట, మీరు సభలో నాలోచనలో స్వదేశీ ప్రదర్శనమును జరుపుటకు అతడే సర్దుముగా నా ప్రయత్నములను ప్రోత్సహించుకొందుడెను. కాబట్టి, యిట్టివర్తనలలో అవసరమును ప్రతిబంధకములతో చేర్చుటచేయబడినసభ కధ్యక్షతవహించుట కంగీకరింపజాల నందుకు నేను విచారపడుచున్నాను.”

ఇ. జి. మాకు ఆర్డ్రుగారు తిరువాంకురు విద్యా కాఖిదైరక్షకుగ నియమింపబడిరి. ఆగస్టు 1 వ తేదీలోపున కాఖిపుకొందురు.

తిరువాంకురు చేరిన ఆర్థిక శాస్త్రము నిర్వచించుటకు 400 ఎకరముల భూమి యొక్కము చేయబడెను. వాటిని కోవచుగాను 8 మైళ్ల కోట్లు కట్టబడెను. దివానుగారు 4 వ తేదీన చూడవచ్చిరి.

తెంగాల్ బాగ్మయ భాగమునను, ఆరాకాక్ పెడూరు
లోను స్వర్ణము తెచ్చుచుగా మరిచి పుట్టి, రోజులో మూర్ఖ్య
అస్సామీ నుండిను ఆవిరింపబడుచును. (అ. తె.)

ఇంగ్లండు:

ఎన్నికలు

ఇంగ్లండులో ఎన్నికలు త్వరలో జరుగునని ప్రస్తుత సందర్భములబట్టి యూహించవచ్చును. నార్థ్ క్ డివిజనుకు జరిగెడి తాత్కాలికపు ఎన్నికలలో, సామ్రాజ్యవాణిజ్యప్రశ్న వైకివచ్చెను. దీని మూలకారకులగు బీవర్ బ్రూక్ ప్రభువుగారు కన్సర్వేటివు అభ్యర్థి లగు కుక్ గారిపక్షమున ప్రచారము నలుపుచు, తమసిద్ధాంతమును ప్రజలకుబోధించుచున్నారు. లేబరుమిత్రు లగు హెడ్డరు ననుగారును, మిస్ బాండుఫీల్డుగారును, లేబరుపక్షపు అభ్యర్థిని యగు నీలుబక్సుటనునతీగారి తరపున ప్రచారము నలుపుచున్నారు. బాల్టువినుగారు కుక్ గారి విజయము గోరుచు లేఖ వ్రాసిరి. బీవర్ బ్రూక్ ప్రభువుగారికి, బ్యాంకరుల తీర్మానము మరింత తోడ్పడుచున్నది. సామ్రాజ్యవాణిజ్యాధిమానము జాడవలయు ననియు, సామ్రాజ్యపు వెలుపలివస్తువులపై సుంకములను విధింపవలయు ననియు, పరిశ్రమలను వాణిజ్యమును రక్షించుట కింతకన్నను వేరుమార్గము లేదనియు, బ్యాంకరులు నిర్ణయించిరి. ఆర్థికవిషయములలో వీరు నిపుణు లని ఎంచబడుటచే, వీరితీర్మానమునకు ఎక్కువ విలువ యుండుట సహజము. దీని సవకాశముగ గైకొని, కన్సర్వేటివులు విజృంభించుచున్నారు. రాబోవు ఎన్నికలలో నీవిషయమును ప్రధానాంశముగ బెట్టవలయు నని, వీరు సంకల్పించిరి. బాల్టువినుగారుగూడ ఇందుల కంగీకరింపక మానరు. ఏతీరున నయినను నిరుద్యోగము తొలగిపోవలయు నని కోరుచున్నవారి నీసమయమున ప్రోద్బలపరచుట సులభమే యగును.

రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు ఈ ప్రశ్ననుగూర్చి చర్చ జరుగును. వారిచే సామ్రాజ్యవాణిజ్యపద్ధతి అంగీకరింపబడుచో, కన్సర్వేటివులకు మిగులలభము గలుగును. ఆర్థికనిపుణు లగు బ్యాంకరు లిందు కనుకూలించిరియు, ఇంపీరియల్ సమావేశమువారిందు కంగీకరించి రోయు చెప్పి, వీరు తీవ్రాందోళనము గావింప వీలగును. లేబరు ప్రభుత్వమున కిందువలన నందిగ్గస్థితి ఏర్పడుచున్నది. ప్రస్తుత సమస్యగూర్చి దేశమువందు తీవ్ర వాదోపవాదములు బయలుదేరుచో, పార్లమెంటు సభలో గూడ నీ విషయమై చర్చలు బయలుదేరికమానవు. లేబరుపక్షమువారికి, లిబరలు పక్షమువారి సమయమున తోడ్పడెదరు గావున, పార్లమెంటు సభలో త్వరితముగ నోటమి గలుగక పోవచ్చును. కాని, యిలావున దేశపరిస్థితులలో నెట్లమార్పు గలుగునో తెలియదు. లిబరలు లేబరుపక్షముల

కలయిక, కృత్రిమ మయినది. సహజసఖ్యము గనుపింపదు. ఇయ్యది ఏనియునమున నయినను నడలిపోవచ్చును. లిబరలు పక్షమువారు ఇదివరకు వెక్కువార్యాయములను లేబరు పక్షమువారినుండి విడిపోయి, వ్యతిరేకముగ వోటుజేసి యుండిరి. అందుచే సత్రకాయగ వలించియున్న లిబరలుపక్షము ఎప్పుడు విడిపోవునో చెప్ప వీలుండదు. కన్సర్వేటివులలో చీలిక యుండుటచే, వీరినుండి యుపద్రవము లేదనవీలు లేదు. బీవర్ బ్రూక్ ప్రభువుగారును, బాల్టు వినుగారును ఇదివర కొకమారు కలసి, మరల విడిపోయిరి. ఇప్పుడు, మరల నార్థ్ క్ డివిజను ఎన్నికల సందర్భమున చేతుల గలుపుచున్నారు. రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు, వీరిరువురు గలసి సామ్రాజ్యవాణిజ్యపు ఏర్పాటులను అంగీకరింపజేయుటకు ప్రయత్నింపకమానరు. అందుచే, బ్రిటీషు రాజకీయపక్షపరిణామము త్వరలో మార్పు జెందునను సూచనలు గన్పట్టుచున్నవి.

విషావరు విచారణసంఘపు రిపోర్టు

విషావరు సంఘటనల గూర్చి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు జస్టిసు సులేమాను, జస్టిసు పాక్ క్రిడ్జిగార్లను నియమించియుండిరి. ఇప్పుడు వీరిరిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. న్యాయాధిపతు లిరువురలో భేదాభిప్రాయములు గలవు. మువ్వరు న్యాయాధిపతులను నియమించిన మేలుగ నుండెడిది. పటేలు గారు అసాధికారవిచారణ జరిపియుండిరి. వీరిరిపోర్టు గూడ త్వరలో ప్రచురింపబడును. సులేమాను గారి యభిప్రాయము ప్రకారము, సాయుధశకటము ప్రజలమీదుగ బోవుటచే, తీవ్రమగు గంద్రగోళము ప్రారంభమయ్యెను. ఇది జరిగియుండనిచో, పిమ్మట గంద్రగోళము జరిగెడిదిగాదని, వీరు సూచించిరి. కాని, జస్టిసు పాక్ క్రిడ్జిగారు మాత్రము, సులేమానుగారితో నీ విషయమై ఏకీభవించుటలేదు. సాయుధ శకటము ప్రజలమీదుగ బోయిన పిమ్మటనే డ్రైవరు కొట్టుబడెనో, లేక పూర్వమే కొట్టుబడెనో చెప్ప వీలులేదని, పాక్ క్రిడ్జిగారు దెలుపుచున్నారు. మరియొకవిషయమున గూడ వీరిరువురు భేదాభిప్రాయము తెలిసిరి. మొదటిసారి కాల్పుటకు కారణమున్నను, రెండవమారు కాల్పుట కవసరము లేదయ్యెనని, సులేమానుగారు భావించుచున్నారు. పాక్ క్రిడ్జిగారు రెండవమారుగూడ అవసరము గలదనియే యూహించిరి. ప్రజలు చెల్లాచెదరయినపిమ్మట, ఇండ్లకప్పులపై విడిచియున్నవారిపై కాల్పుట భావ్యముగ లేదనియు, ఇటులగావింపదలచినచో మేజిస్ట్రేటుయొక్కగాని, కమిషన్ డిజిటరుయొక్కగాని అంగీకారముపై నటుల జేసియుండవలసినదనియు, సులేమాన్ గారు సూచించిరి. సులేమాన్ గారు తెలిపిన విషయములగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తేస్సగ నాలోచించెదరని, ప్రకటింపబడెను. ఇంటియగాక, దెబ్బలు తగిలినవారికి వైద్య సౌకర్యములు సరిగ లేనని, న్యాయాధిపతు లిరువురును భావించిరి. ఇంతకన్న నెక్కువసౌకర్యము లవసరమని వీరియుద్దేశ్యము. ఇండియా ప్రభుత్వము వారివిషయమై తగిన ఉత్తరవులను పంపెద మనిరి. ప్రజల అల్లరుల నబద్ధివైచుటకు సాయుధశకటములనుపయోగించుటభావ్యముగాదని, న్యాయాధిపతులు భావించిరి. ఈవిషయమై సమగ్రమగు విచారణ

నలుపవలెనని, వీరు గోరిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారివిషయమై మిలిటరీ అధికారులతో గలసి సంప్రతించెద మని చాటిరి. అధికారవిచారణసంఘము ప్రకార మయినను, వెమావరు సంఘటనలనందర్భమున అధికారులలోపములు చాల గలవని, తేలేను. పటేలుగారి నివేదికద్వారా ఇంకను ఎట్టిలోపములు బయల్పడునో తెలియదు. మొత్తముమీద, ఇట్టి సందర్భములందు ఎటుల మెలగవలయునో యోచించి, తగిన కట్టుదిట్టముల గావింపనియెడల, ప్రజలలో నిరాశగలుగుట సహజము. సులేమాన్ గారు చెప్పిన విషయముల గూర్చి తుద కెట్టి నిర్ణయము జరుగునో చూడవలయును.

బొంబాయి : కల్లుపాటలు

పికెటింగువలన కల్లుపాటలు తగ్గు నను విషయము, బొంబాయిలో జరిగిన సందర్భములవలన తేటపడుచున్నది. ఈమారు బొంబాయిలో జరిగిన కల్లుపాటలవలన చాల తక్కువడబ్బు వచ్చెను. బొంబాయి నగరమునందుమాత్రమే మూడులక్షల రూపాయలవత్తము గలుగునని యూహింపబడినది. బొంబాయి రాజధానిలో నితరప్రాంతములలో నెంతవత్తము గలుగునో తెలియదు. గతసంవత్సరపు రాబడిలో మూడవవంతుమాత్రమే యీ సంవత్సరము చేకూరెను. ఇంతతక్కువమొత్తమును అంగీకరించుట, తిరస్కరించుట యనుప్రశ్న వచ్చెను. బొంబాయి కలెక్టరుగారి విషయమును ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేసెదరు. మద్యపాననిషేధముగూర్చి దావాపుగ నన్ని రాష్ట్రముల శాసనసభలును అనుకూలముగ తీర్మానించియుండెను. రాష్ట్రప్రభుత్వములుగూడ ఆదర్శము నంగీకరించెను. దీనిని చేరుటెటులను ప్రశ్న గలదు. ఇందు నిమిత్తము ఫలప్రదమగు మార్గముల నవలంబించినగాని ప్రయోజన ముండదని తేలుచున్నది. నిషేధపట్టమును గావించుట ముఖ్యవశ్యకము. స్వల్పప్రతికూలవలన అనుకూల ఫలము చేకూరదు. ప్రజలు మద్యపానమును మానుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నటుల, పరిస్థితులు దెలుపుచున్నవి. కాని, పికెటింగు గూడ నిషేధింపబడుటచే శాసనము గావించుట తప్ప వేరుమార్గము గనుపింపదు. కాని, ఇక్కార్యము, స్వరాజ్యలభి గలుగువరకు సాధ్యపడు నని తోచదు.

సర్వపక్షసమావేశము

సర్వపక్షసమావేశ సంఘసభ లింకను జరుగుట కెట్టియవకాశము లేదని, పండిత మాళవ్యమున్నగు నాయకులు దెలిపినను, సర్ పాత్రో ప్రభువులు వీనినింకను జరుపుచునేయున్నారు. ఇంతవరకు జరిగిన సభలలో నెట్టి నిర్ణయము జరుగుటకు వీలులేకబోయెను. నీన్నటిదినము సిమ్లాలో ప్రారంభమయిన సభలో, సాంఘికసమస్య విషయమై ఎట్టి పరిష్కారము జరుగుటకు వీలులేదని సభవారెంచిరి. హిందువులతరపున ప్రముఖు లేవరును హాజరుగా లేద గావున, తాము సమాధానపడుటకు తగిన వా రెవరును లేరని, జిన్నాగారు దెలిపిరి. షెడ్యూల్ విధానము గూర్చి ఎట్టి నిర్ణయము జరుగలేదు. సాంఘిక సమస్య గూర్చి విచారించుటకు సాధ్యపడదని తెలుపబడెను. తునకు సభ చాలింపబడెను. స్వరాజ్యమును ప్రజలు స్వశక్తిమూలముననే సంపాదించగల రను విశ్వాసము రానురాను ప్రజల

మగుచున్నది. ప్రజాప్రముఖు లగు గాంధీమహాత్ముడు మున్నగునాయకులు లేకుండ హైందవ సమస్య పరిష్కారముగాదని, పలువు రంగీకరించిన యున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో, సర్వపక్షసమావేశ సభ ముము నికను శాసనాగించి, తొండుచేబిలు సమావేశమునకు బోవలయు నని ప్రయత్నించుట స్వర్ణ మనుటకు నందియములేదు. ఈ సంగతిని పలువురు ముందే చెప్పియుండిరి. సర్వపక్షసమావేశమువారి సంగతిని గ్రహించుట కింతకాలము వట్టెను.

రాజకీయనిర్బంధితులు : పత్రికలు

రాజకీయ నిర్బంధితులలో పలువురు విద్యాధికులు. వీరికి అనుదినము పత్రికలు చదువు అలవాటుగలదు. ఇట్టివారలు నిర్బంధింపబడినపుడు, వీరికి వెలుపల నేమి జరుగుచున్నదో తెలిసికొనుటకు సాకర్య ముండవలయును. భారతీయపత్రికలు, అధికారులకు దుచింపని అభిప్రాయములను తెలుపు ననుచో, ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలనయినను వారికి అందజేయవచ్చును. ప్రభుత్వానుకూలప్రచారము వీనియందు జరుగుటచే, ఎట్టిభయ ముండజాలదు. నిర్బంధితులకు, ముఖ్యముగ గావలసినది వార్తలుగాని, అభిప్రాయములు గావు. వారి అభిప్రాయములు వారి కుండనేయుండును. చెన్నరాజధానిలో (ఏ) క్లాసు ఖయిదీలకు "టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా" వారపత్రిక మాత్రము అందజేయబడునని, తెలియుచున్నది, ఈపత్రికయందు వార్త లుండబోవు. కేవలము చిత్రపటముల గాంచి, నిర్బంధితులు తృప్తిపడజాలరు. రాజకీయ నిర్బంధితుల శరీరస్వేచ్ఛ నిరోధింపబడినను, వారిమనోవ్యాపారముల నరికట్ట నవసరము లేదు. వారికి చదువను వ్రాయను, బాహ్యప్రపంచమున జరిగెడి వార్తలను గ్రహింపను అవకాశ మిచ్చుట, కనీసధర్మ ముగను.

భారతశాసనసభ

భారతశాసనసభ నిన్నటిదినము ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షుని ఎన్నిక ఇంకను జరుగలేదు. డాక్టరు మూంజీగారుగూడ రాజీనామా నిచ్చినటుల తెలియుచున్నది. మొత్తముమీద దీనియందు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుపగల ప్రముఖు లెవరును లేరని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసుపరినిధు లిదివరకే రాజీనామా నిచ్చిరి. మాళవ్యా, కేల్కార్, ఆసీమున్నగు ప్రముఖులుగూడ చాలించుకొనిరి. ఇప్పుడు మిగిలియున్నవారితో, ప్రభుత్వతీర్మానము లెట్టివయినను నెక్కడును వీలుగలదు. క్రొత్తగ సంస్కరణముల కార్యాలయ మొకటి స్థాపింపబడెను. దీనికిగాను ముప్పది రెండువేలరూపాయలను ప్రత్యేకింపవలె నని సబ్సిడీ మొటరీ గ్రాంటు కోరబడెను. ఇంతఖర్చు కేమియవసరము గలిగెనో ప్రభుత్వసభ్యు లగు హెయిగు గారు చెప్పరయిరి. అమరనాథదత్తుగారు తప్ప మిగిలిన సభ్యులందరును ఈ గ్రాంటు నామోదించిరి. భారత శాసనసభ మరొకంతకాలము జరిగినను, నిష్టివముగనే యుండు నని యూహింపవచ్చును.

కీ॥ శే॥ సర్ ఆర్థు కాన్ డాయలుగారు

సర్ ఆర్థు కాన్ డాయలుగారు నిన్నటిదినము చనిపోయి రను వార్త, ఆధ్యాత్మికచిత్త్రవాదులకు మిగుల సంతాపము గలిగింపకమానదు. మరణానంతరము జీవులు గూడ సంతరించెద రను

అవిశ్వాసము ప్రబలుచున్న యీ కాలమున, సుప్రసిద్ధ ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞు లగు సర్ ఆలివరు లాడ్జిగారును, ప్రసిద్ధగ్రంథకర్త యగు సర్ ఆర్థు కాన్ డాయలు గారును సూక్ష్మశరీరులతో సంభాషించి, తమ యనుభవములను ప్రచురించి, శాస్త్రోత్పన్నంచమునందు విశేష చలనము గలిగించిరి. కాన్ డాయలుగారు తమ విశ్వాసమును పొందుపరచుచు, చక్కని నవలలనుగూడ రచించి, ఆంగ్లవాద్యమునకు మేలొనర్చి, తద్వారా ప్రబోధము గలిగించిరి. వీరిమరణమువలన ఇంగ్లండులో ఆధ్యాత్మికవాదులకు తీరని నష్టము గలుగకమానదు. వీరు భౌతికశరీరమును విడిచినను, సూక్ష్మ శరీరముతో సూక్ష్మ ప్రపంచవిశేషములను మానవకోటి కెరుకకరచుటకు పాటుబడుచుండు రని నమ్మెదము.

యం. సి. సి. క్రికెట్టు జట్టు

యం. సి. సి. క్రికెట్టు జట్టు కొంతకాలము క్రిందట హిందూదేశమునకు వచ్చి, తమ వైపుభ్యమును ప్రదర్శించి యుండిరి. వీరు మరల వచ్చుటకు కొంద రేర్పాటుల జేయుచున్నారు. బొంబాయిలో నీ ఆటయందు ప్రీతి యధికముగ గలదు. కాని దేశస్వాతంత్ర్యసంపాదనయందు నిమగ్ను లయిన బొంబాయి పౌరులు, ప్రస్తుత సమయమున ఆటలతో ప్రొద్దుబుచ్చు స్థితిలో లేరు. అందుచే పందెములందు తాము పాల్గొనజాల మని తెలిపిరి. కలకత్తాలో గూడ నిట్టి విముఖతయే ప్రబలెను. ఈ కారణముచే, యం.సి.సి. క్రికెట్టుజట్టు రాక ఆగిపోయెనని యిప్పుడు ప్రచురింపబడెను. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యము ననుభవించునపుడు, యం. సి. సి. క్రికెట్టు జట్టు కు తగిన స్వాగత మొసగునని నమ్మెదము. అంతవరకు వీరు ఓపికతో వేచియుండవచ్చును.

హిందీ ఉపాధ్యాయశిక్షణ

మద్రాసుహిందీప్రచారసభమువారు, హిందీ భాషావ్యాప్తికై చేసిన నేవను మరున వీలు లేదు. పెక్కుశాఖల నేర్పరచి, వీరు హిందీభాషకై ప్రచారము నలుపుచున్నారు. స్కూలుస్థలలు పరీక్షకును ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకును హిందీభాష నొకశాఖగ నంగీకరించినది మొదలు, హిందీ నేర్పు ఉపాధ్యాయులు చాలమంది గావలసినవచ్చిరి. ఈకారతను దీర్చుటకు, హిందీప్రచారసభవారు చెన్నపురిలో ట్రైనింగు పాఠశాల ను స్థాపించిరి. దీనియందు సమస్తం గ ఉపాధ్యాయులు గలరు. ఆంగ్ల లీ పాఠశాలయందు శిక్షణ నొంది, హిందీభాషను వ్యాపింపజేయుటకు తోడ్పడగలరు. ఈవిషయమై హిందీ ప్రచారకార్యదర్శిగారు ముసిన విజ్ఞప్తిని నల్లాంతరమున ప్రచురించితిమి. వీరి విజ్ఞాన సఫలత గాంచుగాక యని కోరెదము.

తూర్పుఆఫ్రికాతెల్లవారల విజృంభణము

కెనియాలోని తెల్లవారు శ్రీ పురుషులు సభల గావించి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను నిరసించుచున్నారు. వీరితరపు డిలామరీ, ప్రభుత్వము ఇంగ్లండుకు రాయబారము వెడలుచున్నది. నేటిపులక్షేమము నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలు వీరి కెంతమాత్రము నరిపడలేదు. సామాన్యనియోజకవర్గపు ఏర్పాటును

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
 గౌరవార్థము
నేటికి 79 దినములు
 నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

తరాం పనికిరాదని వీరు గోరుచున్నారు. తూరు ఆఫ్రికా సమాఖ్యను బలపరచి, దీనిని శ్వేతసమాఖ్యగ చేయవలయునని వీరియుద్దేశ్యము. తుదకు వీరి ఆంధోళనము నెగ్గిన వింతిగ నుండదు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు, ఇతరదేశములలోని భారతీయులస్థితి చక్కబడు నని తోచదు.

లిబరలుపక్షము : సైమను కమిషను రిపోర్టు

లిబరలుపక్ష సభలో, రీడింగుప్రభువుగారును, సైమనుగారును, లాయడుబార్డిగారును, మున్నగు ప్రముఖులు కూడి కమిషను రిపోర్టును చర్చించి, దీనిని త్రోసివైచుట కేమాత్రము ప్రయత్నము జరిగినను, అట్టి ప్రయత్నమును నిరోధింపవలె నని తీర్మానించినటుల, విదేశవార్తలు వెలుపుచున్నవి. కన్సర్వేటివు లిబరలుపక్షములవారు సైమనుకమిషను రిపోర్టునే, తొండుచేబిలు సమావేశమునకు ప్రాతిపదికగ నేర్పరుపవలయునని, పట్టుబట్టెదరు. కన్సర్వేటివులు వీరితో తప్పక చీకటివిం చెదరు. లేబరుపక్షము వారు గూడ తమ యుద్ధిని నిలుపుకొనుట కీమార్గమునే అనుసరించుట సహజము.

హైదరాబాదు నిర్బంధములు

హైదరాబాదు సంస్థానములోగూడ నిర్బంధములు ప్రారంభమయ్యెను. వైజాముగారు ప్రకటించిన ఫర్మానాప్రకారము, నేవాదళసంఘములన్నియు అక్రమసంఘము లని ప్రకటింపబడెను. కొందరు ప్రముఖులను సంస్థానములనుండి వెడలగొట్టవలయునని, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు సిఫార్సు జేసిరట. దీని కనుగుణముగ మహమ్మద్ గౌసుగారు సంస్థానమునుండి పంపివేయబడిరి. వీరు చెన్నపురికి బయలుదేరిరి. బ్రిటీషుఇండియాలో ప్రారంభమయిన నిర్బంధము లీ సమయమున సంస్థానములలో గూడ ప్రతివ్యవించుట వింత గాదు.

బొంబాయిమేజిస్ట్రేట్టుతీర్పు

బొంబాయిలో, కాంగ్రెసు వాలంటీరులను గొంపోయెడి కాంగ్రెసు మోటారులారీని నిలుపుదల జేసి, పోలీసువారు వీరిని అరెస్టుజేసి, లారీని స్వాధీన పరచికొనిరి. మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్టు గారీకేసులో తీర్పుజెప్పచు, వాలంటీరులు చేసిన తప్పుమియు లేదని, అభిప్రాయపడి వీరిని వదలిపెట్టిరి. లారీని కాంగ్రెసువారి కిచ్చివేయవలయునని గూడ నిర్ణయించిరి. ఇట్టి కేసులలో పరియగు తీర్పు నిచ్చుటవలన, లా-యొక్క గౌరవము పెంపొందును.

బెంగాలు గవర్నరుగారు కలకత్తాకు మరలి

నచ్చుట
 ఈ నెలను డాక్టర్ సి. హెనరబుల్ కై శ్వేతసభకు ఖై డిక్షన్యను యుపదేశి స్పీకర్ ఆయనతో కలసి న్నవారిని మామిటకై సర్ హ్యూ స్టీవెన్సన్ గారును సతియు వెల్లియుండిరి. నిన్న వారిద్దరును కలకత్తాకు వచ్చి

విదేశవార్తలు

నైమకమిషను నివేదిక

ప్రొ. సేయబడ కుండుకు లిబరలుపత్.
ప్రయత్నములు
(రూబరు)

లండన్, జూలై 7:—లిబరల్స్ సమావేశమున రీడింగు ప్రభువు, సర్ జార్జ్ సెయింట్ లూయిస్ బార్నిగార్డును నైమకమిషను నివేదికను పూర్తిగ చర్చించిరి. లండనుసభలోగాని మరితరత్రాగాని దానిని పూర్తిగా ఆలోచించునటుల చేసితిరదమనిరి. దానిని ప్రొ. సెయింట్ లూయిస్ యావచ్చుకొని వినియోగించెదమనిరి. రౌండుటేబులుసభను గూర్చి ప్రభుత్వ ప్రకటనము 9 తేదీని చెలువడు ననుకొనుచున్నది. ఇన్వెన్యూప్రభువు ఢిల్లీసభలో జేయు ప్రకటనము వాడే బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు గూడ జేతురనిరి.

కామన్సునభలో ప్రశ్న

లండనుసభలో నైమకమిషను నివేదికనే ఆలోచించెదమని అభయమియుండని బ్రాకెసుగారు కామన్సునభలో నడిగిరి. మరి కొందరు రౌండుటేబులు సభ్యుల పేర్లను, కార్యక్రమమును చెలువగోరిరి. 9 వ తేదీనకు జేయించిన కృతజ్ఞుడనని తెన్నుగాడు నడిచిరి.

శీ॥ శే॥ సర్ ఆర్థరు కానక్ డాయిలు

(రూబరు)

లండన్, జూలై 7:—సర్ ఆర్థరు కానక్ డాయిలుగారు చరిత్రాయిరి.

సామ్రాజ్య వర్తక సంబంధములు

(వైరెస్)

లండన్, జూలై 7:—14 నురు లండను బ్యాంకరులు మరితరులు, సామ్రాజ్యవర్తకసంబంధములను గూర్చి గావించిన ప్రకటనమును శీవారమువాడు పెక్కు రాజకీయ సభలయందు చర్చించిరి. చివరకు స్వేచ్ఛావ్యాపార స్థానమును ఈ ప్రకటనము చెలువుచున్నది. బ్రిటిషు సరుకులు విక్రయమునటటు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముందున్న జాతులవారందరను పరస్పర వర్తకపు బడంబడికలను జేసికొనవలెను. దీనితోబాటు లాయిడ్ బార్నిగారు ప్రేమయూనియనులను గూడ జేర్చెను.

ఈ ప్రకటన మొత్తము ముక్తియని సర్ ఫిలిప్ డిల్లెవు విప్లవగారు చెలిపిరి. ఈవిధానము నలంబించిన, వర్తకము చాల అపీరముగనుండు ననియు అవారవదార్థముల ఖరీదు పెచ్చిపోవుననిరి. పరస్పర వర్తకపు బడంబడిక చిక్కులను చెలిపిరి.

ఈ ప్రకటనమునకు కారణమేమియో తనకు తెలియదని సర్ జోమెయిస్ట్రాపుగారు నడిచిరి. ఈ పదునలుగురు ఆర్థిక శక్తుల యజ్ఞప్రాయమును చెలువుచున్నారనచు ఆయ్యడి ఆహంభావ మనిపించుకొనునని ఆగరు హెండర్సను గారనిరి. ఈ ప్రకటనము అమెరికా జగ్మగోళి ఉత్సాహము కలగజేసెను.

సోవియటు రషియా

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారప్పీయరు
(వైరెస్)

లండన్, జూలై 8:—రషియా ప్రభుత్వ విధానమున ఎట్టికూర్పు లేకపోవుటచే బ్రిటిషు ప్రజల కిటువలంక పొమ్మ తీర్పుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారెంతమాత్రము రషియాను అప్పు ఇవ్వలనుకొనలేదని విదేశాంగముత్రి హెండర్సను గారనిరి.

నాకాదళ బడంబడిక

(వైరెస్)

లండన్, జూలై 8:—లండను నాకాదళ బడంబడిక చర్చ సరించి సామ్రాజ్యసభలో ఆలోచించెదరు. ఇండోచైనా కల కామన్సునుంచి, ఇన్సీటునుల బడువుల నాక లండనునైనను ప్రక్షును ఏదీమిషను ప్రభుత్వమువారైనను చర్చించవచ్చును.

నైమకమిషను నివేదిక విక్రయము

(వైరెస్)

లండన్, జూలై 8:—ఇంతవరకు గ్రేటుబ్రిటనులో మొదటి నివేదిక 38000 పుస్తకములు, రెండవ సంపుటము 28000 పుస్తకములను విక్రయముచున్నది.

భారతదేశ పరిస్థితులు

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

(వైరెస్)

లండన్, జూలై 8:—ఆఫ్ ఇండియా కాంగ్రెస్ పార్టీంగు కమిటీని నివేదించిరి. ఈకమిటీలో 15 నురు సభ్యులున్నారు. ఇందులో చాలమంది కాపనోల్లంఘమున కెంతయు తోడ్పడుచున్నారు. కాపనధికార్లమును ప్రోత్సహించుటయేగాక పన్నులను ఎగబెట్టునలెనయు కాపనోల్లంఘనమును అడంచుటకు నైపుణులు పోలిసువారు అడంచుటకు వారిని తమలో కలియు నటుల వీరు లేఖలను వ్రాసినయియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెలువుచున్నారు. దీనితోబాటు ఈసంఘాధ్యక్షులు, కార్యదర్శియును మోతీలాలు, డార్జిల అహ్మదుగారు అరెస్టుచేయబడి 6 మాసములు శిక్షితులైరి. వివిధపట్టుములను హర్షాములు పొగెను గాని అయ్యవి సమగ్రముగ జరగలేదు. అధికారలతో సంఘర్షణలేను. బొంబాయిలో ప్రజలు తమ అసమ్మతిని విస్తారముగ చెలిపిరి. ఇట్లు పరిస్థితులు అసంతృప్తికరముగ నున్నవి. కాంగ్రెసువారు ప్రచారము సల్పుచున్న పరిస్థితులు చాలాపట్టు ముద్దరముగ ఏర్పడుచున్నవి. సరిహద్దు పరిస్థితులు మామూలు ధోరణిలో బడుచున్నవి. గుజరాతులో కొన్ని చోట్ల కాంగ్రెస్ యుద్ధమునుండి కొంత తగ్గుచున్నది. కేక్కురాష్ట్రములందు వీరి ప్రచారము మందగించుచున్నది. కాపనోల్లంఘము నెగ్గదని నమ్మక మేర్పడుచున్నది. కాపనోల్లంఘము సాగుచో అనర్థకమేర్పడునని పోలికామిక వర్తకసంఘమువారు ఆతరతను భావుచున్నారు. రాజకీయ సమస్యలను కాస్త్రసమ్మతముగ పరిష్కరించుటకు ఎక్కువగా నిర్మాకకార్యక్రమము సాగుచున్నది. ముఖ్యముగ మహమ్మదీయులు లండనుసభలో తమ యభిప్రాయములను చెలువ పంపిరి లగుచున్నారు. ఇంకను పరిస్థితులు చాల అపీరముగ నున్నవి. కాని కొద్దివారములక్రింద ఉన్నటుల అంతిమస్థానముగ గన్పించవు.

వ్యా యా మ క్రి డ లు

క్రి కేట్ వం దె ము లు

3. వ టెస్టు పం దె ము లు

లండన్, జూలై 8:—ఇంగ్లాండును ఆస్ట్రేలియాను జరుగునట్టి 3 వ. టెస్టు క్రికెట్ పోటీ రాబోవు 11 వ తేదీని లీడ్సునందు ప్రారంభమగును. ఈ క్రిందివారు ఇంగ్లాండు జట్టుతో ఆడెదరు.

- (1) ఏ. పి. యస్. చాప్ మన్ గారు (కెప్టెన్) (2) కే. యస్. డులీపుసింగుగారు (3) కే. డి. హాబ్సుగారు (4) హెచ్. ఫల్క్స్ పుగారు, (5) యం. డబ్ల్యూ. టేటుగారు (6) హెచ్. లాక్వెర్డుగారు (7) జి. డక్వర్డుగారు, 8. డబ్ల్యూ. ఆర్. ఈ మండుగారు, 9. టి. లేలాండుగారు, 10. ఆర్. టిల్లెస్లీగారు 11. జి. గియరీగారు, 12. పి. హెన్రీగారు, 12. వ. మి. మి. గుండుడెదరు.

యం. సి. సి. హాకీ పం దె ము లు

యం. యస్. యం. రైల్వే స్టోర్సు క్లబ్బువారు కేబులుజట్టును ఏడించిరి

మద్రాసు, జూలై 8:—యం. సి. సి. హాకీ పం దె ము ల సందర్భమున నిన్న సాయంకాలము యం. యస్. యం. రైల్వే స్టోర్సు క్లబ్బు జట్టుకును కేబులు క్లబ్బు జట్టుకును పోటీ జరగెను. ఈ యిరు జట్టులకు గత శుక్రవారము పోటీ జరిగెను. గాని యిరు జట్టులను సమానముగ గోలులు జేయుటచే అట ఫలితము లేలేదు. మరిల నిన్న సాయంకాలము యిరు జట్టులు ఆడిరి. యం. యస్. యం. జట్టువారు గెలిచిరి. ఈ జట్టువారు మునుపటివలె కాక గూడులు 4 గోలులు జేయగల్గిరి. వీరి ప్రత్యేకము 1 గోలు మాత్రము చేయగల్గిరి. చంద్రికేశ్వర్ గారు మరిల నిన్న ఆడిరి. జవార్డును, రోజాంయోగార్లు అయ్య తిముగ నాడిరి. వీర్లును కేబులు జట్టు ఆటగాండ్లు ప్రతిఘటించుటకు అర్హులైరి. ఓడీహోయన్ కేబులు జట్టులో ఓహోకా, డెవెన్ పార్డుగార్లు తమ శక్తికి వంచనలేక చాలా ప్రయత్నముతో నాడిరి.

ప దార్ధ విజ్ఞాన శాస్త్ర ము

5, 6 వారములకు, 2-0-0

వేముకొ శ్రీరాములు, నర్సారావుపేట.

బెంగుళూరులో క్రి కెటుపందెములు

సి. కె. నాయుడుగారు 20 నిమిషములలో

52 రన్నులుచేయుట

బెంగుళూరు, జూలై 8:—నిన్నటిరోజున బెంగుళూరులో పెంటుతోసప్పు కాలేజిజట్టుకును, విజయనగరంజట్టుకును క్రికెటుపోటీ జరిగెను. విజయనగరం జట్టులో నాడిన కెప్టెను సి. కే. నాయుడుగారు మిగుల అద్భుతముగ నాడిరి. వీరు 20 నిమిషములలో 52 రన్నులు చేయగల్గిరి. విజయనగరం జట్టువారు పోటీ ప్రారంభించిరి. ముస్తాకు, మహబుద్దీన్ గారు ప్రభువునున ఆడిరి. వీరిరువురు బాగుగ నాడిరి. ఆట ప్రారంభించబడిన 25 నిమిషములకు 50 రన్నులు ఆయెను. కొంతసేపైన పిదప వీరిరువురు 74 రన్నులు చేసియుండిన సమయమున మహబుద్దీను గారు అవుటులయిరి. పిదప చేవ రాజా గారు ఆడిరి. వీరిరువురు చేరి రన్నులను 107 వరకు సాగించిరి. పిదప కెప్టెను సి. కె. నాయుడుగారు ఆడిరి. వీరి ఆట అద్భుతముగ నుండెను. విజయనగరం జట్టు 7 నురు అవుటులు ఆయి వారు 257 రన్నులను చేయగల్గిరి.

పిదప కాలేజి జట్టువారు తమ ఆటను ప్రారంభించిరి. ఈజట్టువారు రందరు 11 మంది కూడ కలిసి 123 రన్నులను మాత్రము చేయగల్గిరి. ఈ జట్టుకు సంబంధించిన బట్టరుగారు 48 రన్నులు చేసిరి. లీప్టరుగారు 40 రన్నులుచేసిరి.

ధిల్లీలో విచిత్రమగు దొంగతనము

రొక్కము మాత్రము తిసికొని ఆభరణములను దొంగలు విడిచిపెట్టి వెళ్లుట

ధిల్లీ, జూలై 7:—నిన్న రాత్రి నేట్ లక్ష్మీవారాయణ గడ్డియాగారి స్వచ్ఛే స్టోర్సులో దొంగతనము జరిగినది. లక్ష్మీవారాయణ గారు ప్రముఖు లగు ధిల్లీ పారులలో నొకరు. మునిసిపల్ కాన్సిల్ సభ్యులు. కాంగ్రెస్ వారులు. వారిభార్య యీ నడుమ పికేటింగు కార్యక్రమములో పాల్గొని యుండెను. మహమ్మదు ధిల్లీకి వచ్చినప్పుడు లక్ష్మీవారాయణ గారి కతిథిగా నుండెను. అందుచే ఈ దొంగతనము ప్రజలలో చాల అలజడి గలిగించినది. పోలిసువారు విచారణ సాగించుచున్నారు. కాని యింతవర కెవ్వరిని అరెస్టుచేయలేదు.

నిన్న రాత్రి 10 గంటల వేళ విరుగురు యువకులు క్లాక్ టవర్ దగ్గర నున్న శ్రీయుత లక్ష్మీవారాయణ గారి స్వచ్ఛే స్టోర్సుకు వచ్చిరి. వారిలో ఇద్దరు బెంగాలీలవలె నుండిరి. ఒకడు సిక్కువలె గన్పించెను. వారు ఖజానాదారును పిలిచి రివాల్వరులను గరిచేసి పెట్టె తాళం చెవుల నీయవలసినదని యడిగిరి. వెంటనే యాతడు దాని నిచ్చివేసెను. తరువాత వారు నోట్లు వాడెములు అన్నియు గలిపి రు 16100 ల రొక్కమును తీసికొని, టెలి ఫోన్ పొదుదేసి యచ్చటనుండి పారిపోయిరి. అచ్చట నెన్నియోవేల రూపాయలవిలువగల యాభరణము లుండినవి, కానివారు దానిని తీసికొనలేదు. అచ్చటనున్న వారిని ధ్వనిచేయవలసి రివాల్వరులతో భయపెట్టిరి. దొంగలు కొంతదూరము పోయినతరువాత స్టోర్సులో నున్నవారు దొంగతనము జరిగినదని కేకవెచ్చిరి. అందువై కొందరు ఆ సాయతమునం బంతుల నుడుగుడిగ గాని దొంగలు రివాల్వరులను ప్రేల్చుచు పారిదేసికొని పోయి కీవ్వస్సు గార్డెన్సులో తిరుకోనము చేచియున్న మోటారుకారులో నక్కి పారిపోయిరి.

వైసంగతినిగూర్చి విచారించగా, శ్రీయుత లక్ష్మీవారాయణ గారికి ఎవ్వరో దేశనేపకై తమకు రు 2000 లు అప్పీయ నలసినదని ఉత్తరములు వ్రాసినట్లు తెలియవచ్చినది. మొదటి ఉత్తరములో ఖాల్సాహోలలోను, రెండవ దానిలో పాల్ మెంట్ పీథిలోనున్న ఒక దేవాలయమును తా ముండుచోటని వారు వ్రాసిరట. ఉత్తరములకు చివర లాంగ్ లీడ్ రిజిస్ట్రారుకొ (చిట్టెము చిరకాల ముండుగాక) యనునూట లుండెను. మాది దేశనేపకై జీవితము సర్పించుచున్న యొకసంఘము. మేము జముంచినచో వడ్డీతో సహా మిగతా మూకాన్నివేసెదము. లేక పోయినచో, మిగతామును మీరు నష్టపడవలసియే యుండును. కాని భారతదేశమునకై మేము జీవితములనే యర్పించుచున్నప్పుడీప్త మొక లెక్కలోనిది కాదు," అని యా యుత్తరములలో గలదు.

వై దొంగలలో శ్రీయుత లక్ష్మీవారాయణగారివద్ద నుండి విద్యార్థి వేతనము బొందుచున్న భిక్షుబడయ్యలో అను నొకవిద్యార్థి కూడ నుండె నని తెలియుచున్నది.

(ఆ. వై.)

హిందీవిద్య నభ్యసించుట

చెన్నైలో హిందీప్రచార సభాకార్యదర్శియగు శ్రీ యాత ఎం. సత్యనారాయణగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

దక్షిణ భారతదేశముందు హిందీభాష గత పండ్రెండు సంవత్సరము కాలములో భవితగతిని అభివృద్ధిచెంది ఇప్పుడే ప్రదేశముందు స్థిరముగా నాటుకొనినది. భారతదేశముయొక్క యొకమత్యము దేశముంతట నొకసామాన్యభాష యెరుపదుట యందే గలదని యెల్లరంగీకరించిన విషయమే. హిందీవిద్య మను మనలో జాతీయభావమును పెంపొందించుట మాత్రమే గాక, ఉత్తర హిందూస్థానముందు ఉద్యోగములను సంపాదించు గోరుయువకు లెందరో చాలసహాయపడుచున్నది. హిందీప్రచార సభయొక్క తేజయొక్క వివిధకాఖ్యలలో 50 కంటె నెక్సె-వ మంది ప్రచారకులను నియమించియున్నది. ఈసభచే శిక్షణము పొందిన యువకు లెక్కులు వివిధప్రాంతములలో స్వతంత్ర జీవనమును గడుపుచున్నారు.

మూలమునైనను శోభనముందు ఇంటర్మీడియేటు శోభనముందు హిందీభాషకు తగినస్థాన మేర్పడిన నాటినుండియు సమర్థులగు ఉపాధ్యాయు లవసరమగుచున్నారు. ఈ యవసరమును దీర్చుటకు ప్రస్తుత ప్రచారకులు చాలకవాపుటవలన మద్రాసు నగరముం దొక బ్రెయినింగుమూలము తెలుపబడినది. హిందీభాషయందు దెక్కువపాండిత్యమును హిందీవిద్యాబోధన యందెక్కువ యనుభవమును పొందియున్న వారే యీ బ్రెయినింగుమూలమునందు నియమింపబడియున్నారు. హిందీ ప్రచారము మూలమున జాతీయసేవయొక్కగోరు యువకు లందఱును ఈ బ్రెయినింగు మూలములలో చేర్చుకొనబడుటకు తమ దరఖాస్తుల పంపుదురుగాకయని విన్నవించుచున్నారు.

ఈసభవారు విద్యార్థులందఱకును ఉచితముగానే బస యేర్పాటుచేయుదురు. విద్యకుడ ఉచితముగానే బోధింపబడుచు మరియు, పదిరూప్యముల చొప్పున నయిదు విద్యార్థి వేతనముగూడ యేర్పాటు చేయబడును. మన ఆంగ్లసాహిత్యములు ముఖ్యముగా హిందీప్రచార కార్యభారమును వహించి తమ రాష్ట్రగౌరవమును కాపాడెదరుగాక. ఈవిద్యాలయము జూలై 15 వ తేదీన తెలుపబడును. దరఖాస్తులు 10 వ తేదీవరకు అందుకొనబడును. 9 మాసముల కాలము వరకు శిక్షణము గరుపబడును. అప్పుడు విద్యార్థులు యీసభచే జరుపబడు ఉన్నత పరీక్షలకు రాష్ట్రభాషానికారద, హిందీప్రచారక, పరీక్షలకు హాజరకావలయును.

ఈ విద్యాలయము ఆక్రమపద్ధతుల ప్రకారము నడుపబడును కాబట్టి, విద్యార్థులు తమ పాఠ్యగ్రంథముల ఖర్చుగాక నెల ఒక్కంటికి రూ 15 కంటె నెక్సె-వఖర్చుచేయ నవసరముండదు. విద్యార్థులు తమ కవసరముల యంతర సామగ్రిగలను తామె తెచ్చుకొనవలెను. తరీరవ్యాయాము విద్యలోన, జాతీయ గీతములుగూడ బోధింపబడుట కేర్పాటు చేయబడియున్నది.

దక్షిణ భారతదేశ యువకులు పెక్కు యితరమార్గముల మూలమున జాతీయసేవ యొనర్చుటయేగాక, హిందీప్రచారమున కవసరమును శిక్షణమును పొందుటకుగూడ ముందంజవేయుదురుగాక. తాము హిందీ యుపాధ్యాయు లగుటవలన తమకును, తమజాతికిని, గూడ సేవయొనర్చినవారగుదురు.

శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస పటము

ఎమ్. ఎస్. శర్మ అందు నన్ను ఆర్థుపల్లిపర్వము, 2-34 తులసింగ పెరుమాళ్ళుకొయిలుప్రీతి,

ట్రెస్లి కేను, మదరాసు

14 X 20 పైజుల శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస రంగుల పటమును శర్మ అందునన్ను వారు మాకార్యాలయమునకు పంపిరి. జగద్విఖ్యాతులగు శ్రీ వివేకానందస్వామివారు శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసలవారి ముఖ్య శిష్యులు. శ్రీ రామకృష్ణ మతము వాచికాఖ్యలతోను ప్రతిపక్షమునందును కలవు. ఈ మహానీయుడు పర్యజన పూజ్యుడు. శ్రీ రామ శ్రీకృష్ణాద్వైతములను ధరించిన సాక్షాత్ శ్రీ గుహావిష్ణుగారు. అంతమే శ్రీ రామకృష్ణులుగా నవలెందెనదిగూడ చాలామంది నమ్ముచున్నారు. మోక్షార్థములకు వారు శ్రీరామకృష్ణుల పటములను తమగృహములందుంచుకొని భక్తితో పూజించుచుందురు. ఈపటము చాల అందముగ నున్నది. దీనివల రెండురూపాయలు. వలయువారు పైని తెలుపబడిన ఆడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

బెన్సోర్ లో వాలంటీర్లు జామీనుపత్రము

వ్రాసియున్నట్లు

బెన్సోర్, జూలై 7:—ఇదివరలో ఉప్పుసత్యాగ్రహ ప్రవృత్తి అరెస్టు చేయబడినవాలంటీర్లగు ఇటుపై రెండేండ్లవరకు తాము రాజకీయోద్యమములో పాల్గొనమని జామీనుపత్రము వ్రాసియున్నాము, వారికిద్దరిని జైలునుండి విడిచిపెట్టిరి.

(ఆ. తె).

నెల్లూరు శిక్షలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత కొప్పూలు-కుబ్బారామిరెడ్డి
" శ్రీకొలను దళరథరామిరెడ్డి.
" నెల్లూరు-చెంకయ్యనాయుడుగార్ల

అరెస్టులు

నిన్న (5-7-30) జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారగు శ్రీయుత కొప్పూలు-కుబ్బారామిరెడ్డిగారు 144 సెక్షన్ క్రింద రెండవరకు కరణత్రపులను పంచిపెట్టుచుండగా దారిలో నారిని అరెస్టుచేసిరి.

శ్రీకొలను దళరథరామిరెడ్డి, నెల్లూరు చెంకయ్యనాయుడు (బాబుడు) వీరు యిరువురును జాతీయపతాకమును చేబూని కాంగ్రెసుకార్యాలయమునుంచి బయలుదేరిన వెంటనే అరెస్టు చేసిరి.

కడివెటి హనుమా రెడ్డిగారి అరెస్టు

నిన్నటికోజు (5-7-30) తేదీ సాయంకాలము బ్రంకు రోడ్డుపూర్వ యుండగా విజ్ఞానాభివృద్ధికి 1926 సంవత్సరమునందు స్థాపించిన విషయము నెల్లూరు రెంగియే యున్నారు.

చతుర్వేదుల వీర రాఘవయ్యగారికి శిక్ష

నిన్న (5-7-30) తేదీ చతుర్వేదుల వీర రాఘవయ్య (హిందూభాంధవి సంపాదకుడు)గారు మైసూరులో 11-4-30 ఉప్పుచేసినారని నేరమునుమోపి 148 సెక్షన్ క్రింద 5 (అయిదు మాసములు) కఠినశిక్షయు, 74 ఉప్పుచట్టుముక్రింద 50 రూపాయలు జరిమానాయును, జరిమానాచెల్లించనిచో ఒకనెల విడి శిక్ష, నెల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు విధించిరి. కోర్టు ఆవరణ మంతయు ప్రజలచే నిండియుండినది.

కనుమూరు శేషురెడ్డిగారు

వీరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట అపాలజీకరి గాని డిప్యూటీమేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట కోరని చెప్పిరి. అందులకు గాను కనుమూరు శేషురెడ్డిగారిపై 148 వి. పి. సి. క్రింద ఆరు మాసములు (6)ను 426 వి. పి. సి. క్రింద మూడు మాసములును (3)ను కఠినశిక్ష విధించిరి. ఒకటితరువాత ఒకటి అనభవించవలెను. తొమ్మిదిమాసములు పై వారితోమానా పుష్కలపల్లి నుం దరరామిరెడ్డిగారు కలరు, వీరికి 148 క్రింద మూడుమాసములును, 426 క్రింద మూడు మాసములును శిక్షవిధించిరి. ఒకదానిలో రెండవది కలిసిపోవును. మొత్తము మూడుమాసములు.

విశ్వబ్రాహ్మణసంఘము - ఖిద్దరు

పూర్వకాలమునుండియు భరతఖండముందు ప్రతిపక్షి స్పృహ కల మూలకారణముగ మనసంఘమువారు మనచే స్పృహ పడెన రాట్టమవిద తయారచేయబడిన నూలుబట్టలను ధరించుట కెంతయొకపక్షమగుచున్నది. 107 సం||రములనుండి దిగుమతి అగు చున్న యీవిదేశీపత్రములు అన్ని మతములవారిని వదలినవి కాని మనజాతివారినిమాత్రము చుట్టుకొని నేటికిని వదలకున్నవి. "స్వదేశీపత్రములు చాల సొగసుగా నున్నవనియు అందువలన వికోపాపత్రములు మనదేశీయులకు నచ్చలేదనియు 1818 సం|| రంలో వారెను హేస్టింగ్సుగారు పార్లమెంటునెదుట సాక్ష్య మిచ్చిరి." ఇంతెన్న తనియియున్న ఖిద్దరుపరీక్షను తీడించు చున్న మిహ్మదయములు మరల్చబడుచున్నామి? ప్రపంచము అన్ని వర్ణములవారును యేకొద్దిగోప్పగనో వాడుచున్నారని మనవారు 100 కి 1 రై నను వాడుటలేదు. దీనికి కారణమేమనగా విదేశీపత్రముల అందము, అకట్టుసొగసు, ఆ తెలుపుమాయలకు లోపై ప్రాణ, ధన, మానములకు మొదలంట చెడవన్న యువకులకు పెద్దలు నీతిగఅవకుంటుంటే. అన్ని వర్ణములతో వికవాత్మ్యముతో నుండినవెనంటే ప్రస్తుతభావికాలపరిస్థితులట్టి యొక తప్పుక ఖిద్దరు ధరించుట ముఖ్యవిధియై యున్నది. లేనిచో నిదివరకే మనలో సంఘభావము లేనివారు ఇట్టి పక్షితులలో మాత్రము మామూల్రోక్తి ప్రకృత ఉత్తమమార్గ సాధనముయొక్క యీ అన్ని మతములవారును నేనొళ్ళ చెప్పుకొనుట కకకాల హేర్షవగిలదు. ప్రభుత్వపత్రము మాత్రము ఖిద్దరు కట్టవచ్చనిచో ఖిద్దరువల్ల సంసార వృద్ధిచెందును. మీరు సంసారము సాధనములహస్తములు తయారైతే ఖిద్దరుబట్టలను ఉపయోగించి విదేశీబట్టలకు మీరు చెచ్చించిన సొమ్మునకన్న తక్కువ ఖర్చు అని మీకు తోచినకే అటులసాగింపుడు. వనలో ఒక్కనికి సం||రమునకు కామాయిపాను బట్టలనిమి తై అయ్యేఖర్చు రు 15లు. మనయింటిలో స్వముగా వడికినఖిద్దరునే వాడిన రు 8 లు అగును. కావున భాగవతవచనసాదరసాదరీమణులార యీ ఆకారము కుటుంబము త్రముమీద సాటివా ఎంతలా భ్రమో గ్రహించి నేటినుండియు తప్పుక ఖిద్దరునే కట్టుటకు ప్రయత్నించుదుగాక అని వేడుకొనుచున్నాను. ఇట్లు

కొమ్మోజు చిదంబరం.

వైశ్యయువతీవిద్యాలయము, గుంటూరు

1. వై విద్యాలయము వైశ్యబాలికలయొక్కయు, యువకులయొక్కయు, విజ్ఞానాభివృద్ధికి 1926 సంవత్సరమునందు స్థాపించిన విషయము నెల్లూరు రెంగియే యున్నారు.

2. విద్యాలయము స్థాపించబడిన విషయసంవత్సరముల నుండియు గుంటూరు వైశ్యులును, తదితర జిల్లాల వైశ్యులముఖమున మానవందాల మూలమునను, సంవత్సర చందాలముల మనను, విరాళములమునను, వస్తువుల నూలమునను, సహాయము చేయుచు, విద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడి యున్నారు. ఇప్పటికి విద్యాలయమునకు పదివేల రూప్యములు వ్యయపరపబడినవి.

3. విద్యాలయములో మూడు 100 మంది బాలికలు వివిధతరగతులలో విద్య నభ్యసించుచున్నారు. సంగీతము కుట్టు పనులు మొదలగునవి గూడ నేర్పబడుచున్నవి.

4. అయిదుసంవత్సరములనుండియు నిరంతరము కష్టపడి విద్యాలయమునకు సేవజేసియున్నారు. సేను మహాత్మునిపిలుపు నాలకించి, రెండునెలలనుండి జిల్లాయందంట్లను ప్రచారమునల్పి, ఒకసంవత్సరము కారాగృహవాసము ననుభవించుకొనుచున్నారు.

5. విద్యాలయమునకు, ఇదివరకు ధనసహాయము చేయుచున్న వైశ్యదాత లెల్లరు పూర్వముకన్నను, రెట్టింపుగ ధన సహాయముచేసి తమబిడ్డల విద్యాభివృద్ధికి స్థాపించబడిన యీ విద్యాలయాభివృద్ధికిని తోడ్పడి విద్యాలయమును చిరస్థాయిగా నుండుటకై తమసహాయము చేయవలయు నని ప్రార్థించుచున్నాను.

మకాం, తెనాలి. } కాళంగి శేషమాంబ, కార్యదర్శిని.
2-7-1930 }

ఆంధ్రరాష్ట్ర కరణముల కొకవిజ్ఞప్తి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కరణముల మహాసభను జరుపుటకుగాను ఆహ్వానసంఘమును ఏర్పరచి స్థలనిర్ణయము ద్రవ్యసహాయము మొదలగు విషయములను చర్చించుటకుగాను రాష్ట్రములోని కరణము లందరిని కడపజిల్లా కమలాపురమునందు 6-7-30 తేదీ పగలు 8 గంటలకు చేరవలసినదిగా కడపముండల గ్రామోద్యోగముల సంఘము నెక్రిటరీగారకు కోడూరు యల్లప్పశర్మగారు 27-6-30 తేదీన "ఆంధ్రపత్రిక"లో ప్రచురించి యున్నారు.

సేను 6-7-30 కమలాపురం జిల్లాచూడగా శర్మగారు తప్ప మరెవ్వరును కాన్పించరది. అప్పుడు శర్మగారికిని వారు 40 నిరుత్సాహులు మొదల గ్రహించుదుగాక. ఇదివరకు నుండంజవేయు ఆంధ్రులు ఈనిన్ని విషయమున నేను కంజ చేసినది వ్రాయుటకు తలపించినందుకు చాల విచారముగా నున్నది. ప్రకృతిస్థితిలో గ్రామకరణములకు గల కష్టముల నుండి మహాసభను జరిపి విషయముల చర్చించి గొర్రు పెంట్లు వారికి నివేదిక పంపుకొనవలసిన ఆవశ్యకము గలదని సేను ప్రత్యేకించి వ్రాయకనే, అందరికి తెలిసినవిషయముగా నున్నది. శర్మగారును సేనును యొచించి మరల యీ మాసమునందే మూడవవారమున కడపలో చేరుటకు ఏర్పాటుచేయుట అవసరమని నిశ్చయించినాము. త్వరలో తేదీని నిర్ణయించి శర్మగారు పత్రికలమూలముగా తెలియజేయ బోవుచున్నారు. కావున ఉపేక్ష చేయక ఆంధ్రరాష్ట్రములోని సంఘభిమాను లందరు ఆహ్వాన సంఘమున చేరి మహాసభను జయప్రదముగా జరుపుటకు శృషి చేయవలయు నని ప్రార్థన.

ఇట్లు, విన్నవింప
7-7-30 } యం. నత్యనారాయణ, కరణం.
ఖాజీసేటు, కడప. }

రావుగారి అరెస్టు, విడుదల

"హిందూయిలో వార్త" పద్ద అరెస్టుయన రావుగారు (ఆంధ్రులు) సేతు విడుదల చేయబడిరి. వీరి అనవసరపు అరెస్టు నుగూర్చి చెప్పమనగా నిరాకరించిరి. అవిషయమున ప్రభుత్వమువారికి గూడ వ్రాయవలసిన కొవలేదనిరి." (ఒక విలేఖరి.)

ఎస్. ఎస్. రైల్వే ఇంజను డ్రైవరు

అనభవము, విజయవాడలోని హిందూదేశీయరాష్ట్రము, తెలంగాణ యాధిగేయభాషను వ్రాయుట, అందుకు ప్రయత్నించుచున్న డ్రైవరుగా పనిచేయుటకు మే 1 కి కి 10 మందిని రు 140 వరకున్నా, ఫైర్ మనులకు నెల 1 కి రు 18 లు మొదలగు రు 60 ల వరకును, ఓవర్ టైమ్ అలివెన్సులకు ప్రత్యేకము నెర్పబడును. వైస్మియు యోగ్యతలనుసరించి యుండును. దరఖాస్తులను లోకో అండ్ కెప్టరేజ్ మానరిం తెలుపు. హెచ్. యి. హెచ్. ది వైజామ్మిస్టేట్. రైల్వే బోర్డునుండి ఆని వ్రాసిప్రదపలెను. డ్రైవరు స్వయమగవచ్చి దరఖాస్తు చేయవలెను. ఎస్. యస్. రైల్వేవైసమాత్రము విజయవాడ ప్యాసు లాసంగబడును.

భారతదేశాభివృద్ధి

సర్ ప్రాసీ రీడుగారు

(రూటరు)

లండన్, జూలై 7:-ప్రపంచమున మొదటి ఐండియాలో పాశ్చాత్యపక్షము ఆదర్శమునట్లు ఏర్పడినది కొందరు భవనములుగాను, కాని దేని నమ్మకముగాను, ఏలన ప్రపంచముతో ఐండియాను సంబంధము విస్తారముగ నున్నది. భారతీయులు తమ ఆత్మములను బ్రతిష్ఠ పార్శ్వములకు సర్వముతోనే దెలియజేసిరి. బాబయిలో స్త్రీ విద్యాలయమును స్థాపించు మిషనరీ సెటిల్మెంటువారు క్రైస్తవ మతసంఘ ప్రచారకులు క్రొత్త ప్రభుత్వముతో జంటగా పనిచేయునట్లు. ఆ ప్రభుత్వము యభివృద్ధి యనుకొనిది మూ కారము సర్వము భారతదేశాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెనని సర్ ప్రాసీ రీడుగారు బాంబాయిలోనున్న స్త్రీ విద్యాలయము కొరకు పాటుబడు క్రైస్తవమత సంఘమువారు ఇచ్చిన విందు సందర్భమున లండన్లో నుడిచిరి.

(రూటరు)

లండన్, జూలై 7:-1827 బొంబాయి రెగ్యులేషను గుర్తి ఎట్టి చర్యన దినుకొన వలదనెదని వెడ్జిఫీడ్ తమ్ముగారు కామన్సులలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. కానకొల్లంపునము లో పనిచేసి చనిపోయిన పోలీసువారిపై ఆధారపడినవారి కట్టి ఆర్థికసాయమును చేయుచున్నది దెబ్బపడినది ఐండియా ప్రభుత్వము నడిగితిని ఆధారము ప్రభుత్వం తమ్ముగారు జెప్పిరి.

పంచమ అంతర్జాతీయ ప్రైడ్ యూనియను కాంగ్రెసుకు 500 ప్రతినిధులు 26 దేశములనుండి ఐండియా కోజ్జిపుటలయను దేశములనుండి సూడ నల్లిరి.

భారతదేశ వ్యవహారములు

కామన్సులభ

(రూటరు)

లండన్, జూలై 7:- ఐండియను పేరిటో రియల్టు ఎన్నుకొనబడిన అధికారములో 81 మందికి ఎక్కువగ్రేడు కమిషనులు ఇవ్వబడినవనియు ఈ సిఫార్సులు చాలమందివ్యూహ పోషింపియుండుటచే ఇతర ఆలశ్యమైనవనియు విధానమును మార్చుటకు ఆలోచించుచున్నారనియు ఈసంవత్సరములోపుక ఇంకను ఎక్కువమందికిచ్చేరని ఊహించుచున్నాడనయు కామన్సులభలో తమ్ముగారు గ్రాహంపోలగారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రత్నాభేలుపై సర్వవ దాడిని ప్రతిఘటించిన వివరము లనుదెబ్బపుచు అట్లు ఆ దాడిని ప్రతిఘటమొనర్చిన వైనికల వీలసత్కరించవలెనని ఎడెనగా రక్షణ ముఖ్యమంత్రి ఆ విషయము ఐండియా ప్రభుత్వమువారికి యనియు వారు తమ ధర్మమును నిర్వహించుటలో అశ్రద్ధజేయరని వెన్నుగా రసిరి. ఆ కోటను కాపాడిన భారత ప్రైవ్యాథికారి వైర్యముగూడ గుర్తించవలెనని వింటర్జ్ గారు దెబ్బ తాను వ్యతిరేకముగ జేయులందనెదనియు ఈ ప్రశ్నను ఇంకొకరూపముగ వేయవలెనని వెన్నుగారు జెప్పిరి. ఐండియా సైన్యములో పనిజేయు భారతదేశీయులు ఎప్పుడును ఎటులే సమర్థులగు నున్నారని కెన్సెర్టీగారనగా అధ్యక్షుడు ప్రస్తావించ రాదనిరి.

కడప

శ్రీ సి. యల్. నారసింహారెడ్డిగారు

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొందుట

(ఒకవిలేఖరి)

ప్రొద్దుటూరు, జూలై 7:- కడప జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక గత 5 వ తేదీ సాయంత్రము కడపలో జరిగెను. ఈ అధ్యక్ష పదవికి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు గా వసుక మాడేండ్లుగ నుండిన శ్రీ రంగారెడ్డిగారు, ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిన శ్రీ సి. యల్. నారసింహారెడ్డిగారు పోటీ జెసిరి. శ్రీ నారసింహారెడ్డిగారు 18 ఓట్లును శ్రీ రంగారెడ్డిగారు 17 ఓట్లును సంపాదించిరి. శ్రీ సి. యల్. నారసింహారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటింపబడెను. ఎన్నిక జరుగు సమయమున ఎన్నికస్థలము నందు జనులు గుమిగూడకుండునట్లు పోలీసువారు కాపలా యుండిరి.

యస్. యస్. యల్. సి. పరిశోధనములు
కడప హైస్కూలులో యీ వత్సరము యస్. యల్. యల్. సి. పరిశోధనములు ప్రకటనార్హమై యున్నవి. ఈ పరిశోధకు కూర్పున 82 విభాగములలో 1 వ తీరునందు 10 నుండి కృతార్థులైరి. మరల రెండవ తీరులో 5 గరు కృతార్థులైరి. గత వత్సరపు ఫలితములకూడా బాగుగ నుండెడిది.

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధవిధానము

కలకత్తా, జూలై 7:- నారసత్వగ్రహసంఘ ఉపాధ్యక్షులు ఆకాలతాపేక్షగారను, చిరిచాలరాయి, హేమేంద్ర విక్రమగారు మరి ముగ్గురు 144 సెక్షను ఉల్లంఘించి సభజేసినందుకు రిమాండులో నుండుటచి బామిన నోసంగ లేదు.

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకార్యాలయమును పోలీసువారు 9 గంటలకు పోదాచెసిరి. అధ్యక్షులను లలితమోహనదాసు, కాంగ్రెసుకార్యకర్త తిమ్మదనాధిపతి శంకర్ దాక్షగూడ మొత్తము 6 మంది సత్కారముల అరెస్టుచేయ జెసిరి.

చాంద్రపూరులో కాంగ్రెసుకార్యాలయము, బాతీయ పోలీసులచే కర్రప్రయత్నము తీసుకొనిరి.

కోల్కత్తాలో కాంగ్రెసుప్రచారకులు 10 మంది 157 సెక్షను ప్రకారము అరెస్టుచేయబడిరి.

రత్నగంజీలో రామకృష్ణశ్రమము కాంగ్రెసుఖాదీ ప్రతిఘటనమును పోలీసువారు వివరపారి పోదాచాచి బాతీయ పతాకములను, గాంధీబోపీలను, గ్రంథములను తీసుకపోయిరి. ఆ చట్టచేరిన జన సమావేశమును చెదరగొట్టుటలో అరెస్టి చెబ్బలు తలిలెను.

చిటగాంసులో యిదివరకు జారీచేయబడిన 144 సెక్షను జూలై 5 వ తేదీ నుండి యింకను రెండు నెలలపాటు ఉండునని గజెటులో ప్రకటించబడెను.

కోల్కత్తాలో ఉత్సవములు సభలు నిషేధించుచు 144 సెక్షను జారీచేయబడెను. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునికొక నోటీసు బిసంగబడెను.

కలకత్తా నేషలు కమినికుమారుడత్తుగారి తుపాకిపై సెన్సరెడ్డుజేసి తుపాకి తీసికొనిరి.

నుబానువండ్లబోసుగారు జెయిలులో యింకను కడుపునొప్పితోను నిద్రలేమిచే బాధపడుచున్నారని తెలియుచున్నది. కొంచెము జ్వరముగూడ తలలుచున్నది. ఎప్పుడో పరీక్ష చేయగ నుండెనట్లు తెలుసు తెలిసెను. కర్నూలు దేవహామలైటుగారు చికిత్స జేయుచున్నాడు.

నిరశనవ్రతము

బారినాలు జెయిలులో నిరశనవ్రతమానిన రాజకీయ నిర్బంధితులు 10, 17 పాసులు బరువు తగ్గిపోవుచున్నారని వారికి బలవంతముగ రోజుకి 6 చిటకులపాలు పోయిచున్నాడు.

హుగ్లీ జెయిలులోని ఆహారము బాగులేనందున 55 గరు రాజకీయ నిర్బంధితులు జూలై 4 వ తేదీ నుండి నిరశనవ్రత మానియున్నాడు. (ఫీ. వె.)

మద్యపానబహిష్కారము

బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు కి. లతులనప్తము

బొంబాయి, జూలై 7:- నేడు బొంబాయిలో మద్యకాలకు పెండల్లు పెట్టుటకు కడదినము, గిడ్డంగుల యజమానులు కలెక్టరువారి సమక్షమునకు రాయబారము జెడలి, తాము పూర్వమే పెట్టుకొనిన పెండల్లుకు మించి ప్రభుత్వమున కాదాఖ్యము మాఫుట తరువతము కావరి తెలిపిరి. పూర్వమే ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు వలంటీర్లుకు భయపడి, వేలంపాటు మానివేసి పెండల్లు పద్ధతి పెట్టియుండిరి. కాని, పెండల్లు సాధారణముగా వచ్చు మొత్తములో మూడవ పాలునకు మాత్రమే దాఖలు చేయబడెను. అందువలన బాక 30-వ తేదీతో నిర్దితకాలము ముగింపెనని దానిని కలెక్టరు 7-వ తేదీకి పాడిగించెను. ప్రభుత్వమునకు నష్టము చూడుటకుల రూఢాయ లుండును.

కలెక్టరుగారు పెండల్లు సంకీర్ణంపక బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు యీ విషయమును వదలివేసివారు, 'లై సెన్సుదాహు' గార్కులకొద్దకు రాయబారము జెడలుచున్నాడు. దేశీయ కలెక్టరు, కాంగ్రెసు వలంటీర్లుకు తీవ్రముగా పీడకలెం చేయచున్నాడు. (స్వ. వి.)

కరాచీ బ్యాంకుడైరెక్టర్లపై కేసు

కరాచీ, జూలై 7:- నాలుగురోజులు విచారణ జరిగిన తరువాత సింథ్ బ్యాంకింగ్ కమిషనరీ గారు కరాచీడైరెక్టర్ల నందరిపైనను మేనేజరుపైనను ఆడిటర్లపైనను అమలు జరుపుటకు బ్యాంకు అప్పుదార్లకు ఇండియన్ కంపెనీస్ అక్టు 282 సెక్షను ప్రకారము ఆహుతి నిచ్చిరి. ఒక శివరత్న మెహతాగారి విషయమున ఆయన ఒక్కసారి మాత్రమే 15 నిమిషముల మాత్రమే డైరెక్టర్ల సభకు జెల్లియందుటచే పై నియమమును జడ్జిగారు వర్తింపజేయలేదు. అయిన 1927 సం॥ నాటి అసత్వపు బారెస్సుటీపై సంతకము పెట్టియుండెను. కాని అప్పు దాదానకు బ్యాంకు నా ప్రవర్తననిగూర్చి యేమియు తెలియదు. (ఆ. వె.)

భూకంపము

బెంగాలు, బొంబాయి రాష్ట్రములలో నష్టములు
కలకత్తా, జూలై 7:- బుల్లినుండి వచ్చినవార్తనుబట్టి గురువారమునాటి భూకంపమువలన అప్పటి యెన్నియోభవనములకు నష్టముగలిగినదనియు గార్మ మెంటు ప్రెజర్ భవనములు పడిపోవుటకు సిద్ధముగ నున్నవనియు తెలియుచున్నది. ఒక లక్షరూపాయలకిన్న ఎక్కువనష్టము కలిగియుండ వచ్చునని యూహింపబడుచున్నది. (ఆ. వె.)

జలంధర్ ఫిరోజ్ పూర్ కంటోన్మెంట్ శాఖ

భగ్నముగుట

గిదార్పిండి, జూలై 6:- యల్. డబ్ల్యు. రైల్వే డివిజన్లో నూపరించెండెంటు గారిట్లు తంలి నిచ్చుచున్నాడు.

జలంధర్ ఫిరోజ్ పూర్ కంటోన్మెంట్ శాఖపై 85, 87 మెర్సెడుసు చాలవోల్ట్ రైలుదారి పాడయిపోయినది. ఇతర బండలలోనికి ప్రయాణికుల సెక్కించుట అపాద్యమైనవని. 9-వ తేదీనాటికి మరల రాకపోకల యేర్పాట్లు జరుగవచ్చును. (ఆ. వె.)

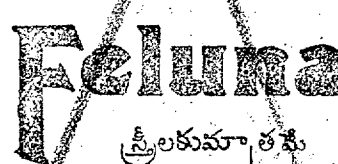
సాంఘికబహిష్కారమునకు కేసులు

హుగ్లీ, జూలై 7:- గోపాలకృష్ణ మండోల్ గారును, మరి 18 మందియు యూనియన్ బోర్డు ఉద్యోగుల బహిష్కారమునకు పాటుపడినందులకై నత్తీరసర్వంత ప్రమాణమునకు బదులు గావింపబడినది. (ఫీ. వె.)

మీ ఆడపిల్ల యేల వ్యాధిగ్రస్త
రాలగు తల్లియు, శ్రమ
గలిగించుభార్యయు గావలెను

17 సంవత్సరము వయస్సు వచ్చిన వెంటనే స్త్రీలు సంసారమునకు తగియుండురని తలచుటచే యీ సమయముననే పారికి తన బాగ్రతయవసరమైయున్నది. ఇట్టి పరిస్థితిలో, సోన సరిగా పనిచేయుక పోయిన కేరీర స్వస్థత లేక భవిష్యత్ జీవితమున కాటంకము గలుగుజేయును.

కోలదిలో చికిత్స సోనర్వలపద్ధతి యుడగా మిశ్రేల స్త్రీలకు బలవీర్యమును కల్పించు శ్రమనిచ్చు భార్యలగాను పెంచవలయును. ప్రత్యేకముగ యీ మాతనపద్ధతి ఎవలంభించుచున్నది స్త్రీయైనను నిరాశజెం దినవారు సహితము యీ పద్ధతివలన తమ యౌవ్వనమును వృద్ధిచేసుకొనగలరు. వారికి ఫెల్లూనామాశ్రుల నిచ్చి దాని గుణములను గమనించుడు.

స్త్రీలకుమాత్రమే
ఫెల్లూనామాశ్రుల తయారు చేయునపుడుగూడ మానవసామ్యములతో స్పృశించ బడియుండలేను.
ఇట్టియో, బర్మా, సిలోన్ దేశములందుండు ముందులమ్ము పావులపావులు, దుకాణ దారులను నీసా 1-కి రు. 2-4-0 చొప్పున అమ్ముచుండురు.
మీ స్త్రీల యారోగ్యముకొరకే

తిరుగుడుపెండి

శ్రీ వేంకటేశ్వరశివ విరచితముగు నవల
కారదా బాహిష్కలమైన నవల. సాంఘిక విషయ విస్తరమైనవల. చికిత్సకథావిశ్వరూపమైనవల. సరసార్థ భావరంజకమైనవల. మేలులో తిరుగుడు-మనసులో తిరుగుడు-మతములో తిరుగుడు-తిరిగి తిరుగుడు పెండికి కలతిరుగుడే ఫలమైనది!
చల రు. 1-8-0 చందాదారులుగా చేరినవారికి రు. 1-0-0 చందాదారుగా చేరటకు ప్రత్యేక రుసుము ,, 4-0-0
ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, హిరెపురము.

పాత్రోకమిటీ సమావేశము

సప్తమా గారి లేఖ

సిద్ధా, జూలై 6:—మొదట నివేదికలోని సాంఘిక న్యాయములపై మహమ్మదీయ సభ్యుల సమావేశమువారు తీర్మానములు గావించిన వెనుక పాత్రోకమిటీవారు, పాత్రోగారి యన్వేషణను సాయంత్రము సమావేశమైరి. సమావేశమున కేతెంచినవారిలో జిన్నా, సర్ కోవాన్జీజహంగీరు, కల్వల్ గిడ్డి, ఖైరతు ఛటర్జీ, ఉజ్జల్ సింగు గార లు కలరు. అందేవర్ గారు రాజకలహమురి. మహమ్మదాల్ గారికి సు బహుగా నున్నారు. సర్ తేజబహదూరు ప్రాగారు అవసరమయిన పరిమిత అలహాబాదునకు వెళ్లి యుండి టచే పథకు రా లేదు. కాని, తమ యభిప్రాయములను లేఖములకముగా తెలిపిరి. అధ్యక్షుని ఆహ్వానము నందుకొని గాంధీ జోస్య యం. సి. రాజాగడ్డు వచ్చియుండిరి. సర్ పాత్రోగారు తమ కమిటీ బాంబాయిలో ఏర్పడిన పరిస్థితులను వివరించుచు జిన్నాగారి 14 మ ర తుల మీద ను వచ్చి న ప్రభుత్వ తీర్మానములను బట్టి తయారైన విజ్ఞాపనమును సభ్యులకు పంచి పెట్టిరి. అందులో రాండుటేలిర్ సమావేశమునందే సాంఘిక సమస్య పరిష్కారమునకు బీలుకాదనియు, ఒకమాత్రు ఈ అంతాకలహ కారణమనవలయునని చిక్కగొనినవిడట రాజ్యాంగనిర్మాణము మరుగుపడుననయు కలదు. కమిటీ సభ్యులందరూ, ఛైదర్ రాజ్యాంగమున కేంద్ర ప్రభుత్వమునే అవసరాధికారములు చెందియుండవలెనని ఏకగ్రీవముగా అభిప్రాయపడిరి. దీనిని గురించి కలుగు సంతకముల బాపుటకై, ఉపసంఘము వారు కేంద్ర కాపనసభలో మహమ్మదీయులు కోరిక ప్రాతినిధ్య ప్రమాణమున కంగీకరించిరి. అన్ని రాష్ట్రములకు ఒకేంక మైన స్వపరిపాలనమున కొప్పుకొనుచు, సరిపాద్దు రాష్ట్రమున కొకపాటి మాంటోడ్డు సంస్కరణముల నొసగుట మంచిదని తలచిరి.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల సూత్ర మంగీకారము కాకపోయినను, అల్పసంఖ్యాకుల కధికమయిన కష్టము లేకుండుటకై, దాని నామోదిం చు న్నారు. మంత్రివర్గముల్లందు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రమాణము నిర్ణయించుట సక్రమప్రభుత్వమునకు భంగమని దానిని త్రోసివేచిరి. సర్ పాత్రోగారు దీనిని ముఖ్యముగా నొక్కిచెప్పిరి. ఈ విజ్ఞాపనములో సామాన్యాభిప్రాయములు మాత్రమే వివరింపబడినవి.

అంతట సప్తమాగారి లేఖ చదువబడినది. వారు నియోజకవర్గ మొక్కటే యుండవలె ననుచున్నారు. కాని అల్పసంఖ్యాకుల బీభత్సను ప్రాతినిధ్యము నందకుండు రాష్ట్రములలో మూడవపాలనవరకు కాపనసభాసభాసముల ప్రత్యేకింపవచ్చునని వీరి సలహా. రాష్ట్రములందు సంఖ్యకు మారిన ప్రాతినిధ్యము త్రోసివేయవలెనని చెప్పుచున్నారు. కేంద్రమున మాత్రము, అచట పరిష్కారమునకు సమస్యల ప్రాముఖ్యమును గురించి, 100 కి 30 మంది మహమ్మదీయులు లుండునట్లు ప్రాతినిధ్య మియ్యవచ్చునని అభిప్రాయపడుచున్నారు. రాజ్యాంగములో మంత్రివర్గములందు మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్య ప్రమాణమును చేర్చుటను వితిమని వీరి దృఢాభిప్రాయము. అచరణలో అట్టి ప్రాతినిధ్యము కలుగుట అవసరమును, సవంజమును ఆగును. మతస్వాతంత్ర్యము, ప్రభుత్వోద్ద్యోగములందు తగిన ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి అభిప్రాయమన్నట్టి వీరికిని యిష్టమే. రెండవ విషయమున మంత్రులుగాక సర్వీసుకమిషన్ నియామకము చేయునదై యుండును.

విజ్ఞాపననుబట్టియు, సప్తమా లేఖనుబట్టియు తీర్మానము గావలసిన ముఖ్యంశములుగలెండు. నియోజకవర్గము సంఖ్యను మించిన ప్రాతినిధ్యము. మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక నియోజక వర్గములను గూర్చి పట్టుబట్టుచో మహమ్మదీయ స్థానములలో సగమువరకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గమును, మిగిలిన సగము సామాన్య నియోజకవర్గమును ఎన్నుకొనునట్లు చేయుట. సంధిమార్గము కావచ్చునని యొక నూతన చేయబడును. అట్లు సామాన్య నియోజకవర్గ మొక్కకొనిన ప్రతిమహమ్మదీయునకు స్థానములు ప్రత్యేకింపబడుటయే గాక ఎక్కువ స్థానములకు పోటీచేయుట కవకాశముండును. మహమ్మదీయుల లభికసంఖ్యాకులైన రాష్ట్రములలో వారు సంఖ్యకుమించిన స్థానముల నాక్రమించుట కవకాశముండరాదు. వారు అల్పసంఖ్యాకులైన రాష్ట్రములలో సంఖ్యకుమించిన ప్రాతినిధ్యము వీకుండరాదు. స్థానముల ప్రత్యేకించుటలో జనసంఖ్య మూలాధారముగా గణపవలెను. కాని సామాన్యపు ఎన్నికలో ఎక్కువస్థానములకు పోటీచేయు హక్కు ఉండవలెను. ఈ సూత్రమును పంజాబునకన్యాయుడుల చర్చింపబడినది. ఉజ్జల్ సింగుగారు రెండుపలములపైగా గల రాష్ట్రములలోని అంతరాయము ములను నివరించిరి. వోటు అర్హతనుగూర్చి కూడ చర్చజరిగెను. ప్రస్తుతము సిక్కులకుగల ఎక్కువప్రాతినిధ్యము వారికి పోవునని వారికి స్థానముల ప్రత్యేకించి, ఇతర స్థానములకు పోటీచేయు నవకాశ మియ్యవలెనని ఒక యభిప్రాయము. జనసంఖ్య ప్రకారము ఒక్కొక్కసంఖ్యమునకు స్థానములు నిర్ణయించునెడల సిక్కుల కిప్పుడు గల యెక్కువ ప్రాతినిధ్యము ఛోడిపోవును. పంజాబువిషయమున కేపు మరలచర్చింపబడును.

హిందూ ప్రతినిధులు లేకపోవుటచే

చర్చ విఫలమగుట

సిద్ధా, జూలై 7:—సభ్యులకు సమావేశపు ఉపసంఘము సాంఘికసమస్యలను కేడు కొంతకాలము చర్చించి, ఎట్టి తీర్మానములకును రాకయే సమావేశమును భావికాలమునకు వాయిదా వేసెను. ఎన్నికల నియోజకవర్గమునుగూర్చియు, ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యమును గూర్చియు చర్చ జరిగెను. ముఖ్యముగా పంజాబు విషయము విమర్శనీయమయ్యెను. ఛైదర్ రాజ్యాంగమునుగూర్చి పాత్రో విజ్ఞాపనమున గల అంశము ప్రథమమున చర్చకు వచ్చెను. జిన్నాగారు మహమ్మదీయుల యభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. రాష్ట్రములలో పై యధికారము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు గాక ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకే యుండవలెనని జిన్నాగారు పట్టుపట్టిరి. వీరు చెప్పినది, సామాన్యవేదిక ప్రచురమైనవెనుక మహమ్మదీయులు పేల్కొనినవారు. అందు, నేలంజమురావువారొగారు నూచించిన విషయమున పై యధికారము కేంద్ర ప్రభుత్వములకు చెందునట్లు యేర్పరుపబడినది. దీనికి కారణము తెంగాలు పంజాబులందు హిందువులు అల్పసంఖ్యాకులగుటచే వారిని కేంద్ర ప్రభుత్వము పంరక్షింపవచ్చునని దీనికి ముసల్మానులు దిగులు చెంది అట్టి అధికారము, రాష్ట్రములకే చెందవలె ననుచున్నారు. ఇదియునుగాక రాష్ట్రములందు స్వపరిపాలనముండునట్లు రాష్ట్రములన్నిటికీనై యధికారమే కేంద్రప్రభుత్వమునకు చెందుట యాచితము. సర్వాధికారముగల కేంద్రప్రభుత్వవిధానము రాష్ట్రస్వపరిపాలనతో పొందుకుదుర్చుకొని జాలదు. మాటిమాటికిని కేంద్రప్రభుత్వము జోక్యము కల్పించుకొనుచుండును మరియు, సంస్థానములు యావత్పాత్రసహజముగొనికొని రావలసియున్నవి. సాన్యాసములు సంపూర్ణ స్వయంస్వాతంత్ర్యమును హక్కుగా పగగించునవి. రెండింటిని సామరస్యము కనురకతవచ్చు. కాని మహమ్మదీయులు అవసరాధికారము రాష్ట్రములకే యుండవలెనని కోరుచున్నారు.

సర్ కోవాన్జీజహంగీరు, సర్ హ్యూకాక్, గాంధీ జోస్యగారుకూడ చర్చలో పాల్గొనిరి. భేదాభిప్రాయములు బయలుపడినవి. ఛైదర్ రాజ్యాంగమునుగూర్చి ఎట్టి నిర్ణయమును సిద్ధింపలేదు.

పాత్రో విజ్ఞాపనమున రెండవమంశము అన్ని రాష్ట్రములకును సమానస్వాతంత్ర్యాధికారము లుండవలెనని జిన్నాగారం కట ఒక ముఖ్యమైనవిషయము ప్రశ్న చేసిరి. ఇట్లుచేయు తీర్మానములకు హిందువులు బద్ధులా? కాదా? సభకు వచ్చిన హిందువులు తమ మతముల కే తీర్మానములను సచ్చకేపు గలరా? అతని వాక్యము లిది.

“నేను రాజీ కుదుర్చుకొనుట కిచ్చు యెరుగు లేదు. మహమ్మదీయుల తరపున నేను బాధ్యతను స్వీకరించుటకు సంసిద్ధుడను. కాని హిందువుల తరపున బాధ్యతైన ప్రతినిధులు ఇచ్చలేదు. హిందువులు తమ నాయకులములముగా నిచట ప్రాతినిధ్యభారము వహింపవచ్చును, ఎట్టి రాజీనామీకను యేమి ప్రయోజనము? నేను లేవదీసిన 14 ప్రశ్నలపైనను సామాన్య సామరస్యమున్నచో, తీర్మానములకు మహమ్మదీయులు బద్ధులు. కానప్పుడు చర్చను ఇప్పుడు కట్టిపెట్టుట వివేకమగును.”

హిందువులకు రాజీనామీక మురియొక యవకాశ మియ్యవలెనని కొందరు సభ్యులనిరి. చివర కీక్రింది తీర్మానము కావించబడినది.

“హిందువుల తరపున బాధ్యత వహింపగలవా రెవరును ఇచ్చట లేనందున మా పనిసాగుట దుస్సాధ్యము గావును, యీ ఉపసంఘమువారి వైవిధ్యమునకు చింతిల్లుచు, సమావేశమును ప్రస్తుతమునకు ఆపుచేయుచున్నాడు.”

సమావేశము లేచిపోవుటకు పూర్వము, ఇన్ని సభలకును వచ్చి క్షేమమునకు పాల్పడిన పాత్రోగారి వభినందించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

శిక్షింపబడిన బెజవాడ సత్యాగ్రహులు

మదరాసు, జూలై 7-ఈ నెల 3 వ తేదిన, బెజవాడ సము కలెక్టరు యొడుట విచారించబడి, 3 వత్సరములు బోర్డు స్కూలులో శిక్ష ననుభవించుటకు శిక్షింపబడిన దుర్గావేంకట కృష్ణమూర్తి యను సత్యాగ్రహియును 2 వత్సరములు శిక్షింపబడిన నిత్యానందగ ప్రయసు మరియు సత్యాగ్రహియును 5 వ తేదిన శనివారమునాడు మదరాసునకు గొనిరాబడిరి. ఆరాత్రియే తిరువేండ్రము ఎక్స్ప్రెసులో వీరిని తిరిగివారా గొనిపోయిరి. వీరిరువురును చాల ఉత్సాహముగ నున్నారు.

తెండరు నోటిసు

తిరుపతి తిరుచానూరు దేవస్థానములలోను అందుకు సంబంధించిన చిల్లర దేవస్థానములలోను వజరుగ గల పుత్తవకాలములలో 2500 క్యాండ్లీ పరుగల వాషింగ్ట్ హాంగింగు లైట్లున్న, 1500 క్యాండ్లీల వజరుగల వాషింగ్ట్ హెడ్డులైట్లున్న, స్వామివారు మెరవణికి కావలసిన పెట్రోమ్యాక్సు లైట్లున్న స్వస్యచేయు పని ఒకటి నదరు దేవస్థానములలో పండ్లిళ్లువేయడం, గుడ్డలు జాలర్లు కట్టడము నకున్న తిరుమల దేవస్థానంలో గుడ్డలు జాలర్లు మాత్రం కట్టడం పనిరెండు, యీ రెండుపనులను 3 సంవత్సరములకు తెండరుపయి కంట్రాక్టుకు విడువబడును గనుక నదరు పనిని కోరువారు దేవస్థానం ఆఫీసులో యివ్వబడు సమూహంలో వ్రాసి నదరు తెండరు కవరుపై ఫలానిపనికి తెండరు అని విశదముగా వ్రాస్తూ శీలుచేసి 20-7-30 తేది సాయంత్రం 5 ఘంటల వరకు యివ్వబడు శీలు చేయబడిన తెండరు కవర్లును పుచ్చుకోవడును.

2. ఒక్కొక్క తెండరుతో డిపాజిట్టువగను నూరు రూపాయలు చెల్లించవలయును. మంజూరు కాబడిన తెండరుదారునికి తప్ప మిగతవార్లకు వార్లు కట్టియుండు తెండరు డిపాజిట్టును వాపసు చేయబడును. అగ్రిమెంటు ప్రాసియిచ్చుకాలంలో దేవస్థానంవారు కోర గల ఫర్దరు (Further) డిపాజిట్టు మొత్తమును మంజూరు కాబడిన తెండరు దారుడు చెల్లించుటకు బద్ధుడై పుండవలయును.

3. కారణము తెలుపకనే యే తెండరు గాని, లేక అన్ని తెండర్లను గాని త్రోసివేయుటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి స్వతంత్రము కద్దు.

4. తన తెండరు క్రిమంజూరు కాబడి లోన తెలుపబడిన తేది లగాయతు ఒకవారం రోజులలో దేవస్థానం ఆఫీసులో అందరి యెరుకనిమిత్తం చూప బడునట్టిన్ని దరఖాస్తుపై యివ్వబడు మసోదా ప్రటు కానుస్తాంపు కాగితముపై తన స్వంతభర్చులతో అగ్రిమెంటు వ్రాసి యుచ్చుటకున్న, అవశ్యమై నంతట రిజిస్టరుచేసి యుచ్చుటకున్న, మంజూరు కాబడిన తెండరుదారుడు బద్ధుడై పుండవలయును. తప్పినంతట తన కంట్రాక్టు రద్దుచేయుబడడమే గాక తెండరుతో చెల్లించిన డిపాజిట్టు మొత్తం నష్టము పైన్ని తన జవాబుదారిపై కంట్రాక్టుపనిని నెరవేర్చ గలందులకు యితర యేర్పాట్లు చేయబడును.

5. అదుగున చేవ్రాలు చేసినవారి పుత్తర్వు పొందకనే యితరులకు నదరుపనిని లోపాయకాశి గుత్తకు యివ్వకూడదు.

తిరుమల తిరుపతివైరా రా } శ్రీ మహాంతం
దేవస్థానముల విచారణ }
కర్తలవారి ఆఫీసు } ప్రయాగదాసుజీ,
తిరుపతి 4-7-1930 } విచారణకర్తలవారు

మో హి నీ తైలము

5 తు|| సూనెగల సీసా 1-8 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమను కేయ విద్యార్థులు, పీడకు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును, నుండరుల మోహాలవ్యాధులకు ప్రాసగుమలను మనోవశముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రసవిడమగు మహాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి గుత్తుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకునూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును మహాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి నేలకొలిది సీసా విక్రయించి మెప్పు బడశి యున్నాము. నేడేల, ఒకసారి కలిపించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనము డిపో బాంబాయి, మదరాసు.

భారత శాసనసభా ప్రారంభము

అధికారిత్వములు ఆమోదింపబడుట

క్రొత్తసంస్కరణకార్యాలయమునకు రు 32,000 లు

నైపులకును వారిబంధుగులకును 15½ లక్షలు పరిహారము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ రిపోర్ట్)

దీనిని, జూలై 7:- భారతశాసనసభా సమావేశము చేయు ఉపాధ్యక్షుడగు మాజీ మహమ్మదీయముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షుడగు శాసనసభాధ్యక్షమున ప్రారంభమయ్యెను. తమ స్థానము లెన్నిటనో కనుగొనబడుగాను నూతన సభ్యులు చాల తొందరగానే వచ్చిరి. పార్టీల ప్రకారము స్థానము లెన్నరబడెను. జాతీయ పార్టీకి 22 స్థానము లమర్చబడినవి. ఈ పార్టీ ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిపక్షముగా నుండును. దీనిలో 24 మంది సభ్యులు కలరు. జయకర్ గారు నాయకులు. ఈ పార్టీయొక్క అవసర సంఘము లో యమ్. ఆర్. జయకర్, కె. సి. నియోగి, సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్, గుం. కలక. నియోగిగారు రామస్వామి అయ్యర్ గారు జయకర్ లేకపోవును నాయకుడుగా నుండును శ్రీయుత గంగా ప్రసాద్ గారు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడినది. బి. దాసుగారు శ్రీయుత పామలపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరిగారును విప్లవ గానుపనిచేయుదురు. ప్రవారంచేయు జాతీయ పార్టీ యొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గముగానుండురు. టి. యల్. రామకృష్ణరెడ్డి శ్రీయుత హరిదాస్ కారదా, పూకె, సర్ కాన్సి జహంగీర్ గారు లు సామాన్య సభ్యులు గా నుండురు. ఇండి పెండ్లెట్టు (స్వతంత్రపక్షము) పార్టీవారికి 16 స్థానములు యేర్పాటుచేయబడినవి. స్వరాజ్య పార్టీకి 11 సెంట్రల్ మస్లిమ్ పార్టీకి 13 విరోపీయులకు 11 తక్కినవి పార్టీయంద్ర లేనివారికి ప్రభుత్వ, నియోజిత సభ్యులకు యేర్పాటు చేయబడినవి. ప్రతి ప్రక్షములో ఆగ్రహీయులు యమ్. ఆర్. జయకర్, కె. సి. నియోగి, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్, శ్రీయుత పూకె, యమ్. పి. బిన్నా, రాజగజేనభరత్ ఆఖాన్, మియాబిల్లూహయే, శ్రీయుత ఆర్. కే. పబ్లిఖింజెట్టి, సర్ హుసేన్ గొండు, జహంగీర్ మన్సి, సర్ హుస్సాన్, సర్ జాల్ సికర్ ఆఖాన్, సర్ అబ్దుల్ కరీమ్ గారలకు యేర్పాటుచేయబడినవి.

సర్ కాన్సి జహంగీర్ గారు కూడ జాతీయ పార్టీలో చేరినవిలాదిలో సంభాషణలన తెలిపినది. అధ్యక్షు డెన్నుకొనబడునట్లు ప్రకటించు గారకు గతకేడు ప్రకృతిలేవు. ఈశాన్ అధికార కార్యక్రమము మాత్రమే జరుగును.

రాజప్రతినిధి బుధవారము ఉపన్యసించును

భారతశాసనసభయు స్టేటుకాన్సిలు మహాసభయు కలిసిన సమావేశములో బుధవారమునకు శ్రీరాజప్రతినిధి ఉపన్యసించును.

అధికారకార్యక్రమము

భారతశాసనసభ్యులు రాజప్రతినిధి ప్రమాణములను గైకొనునప్పుడు ఉపాధ్యక్షుడగు మాజీయముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షుడగు వ. పి. ఉ. చి. రి. సర్ జో సె ఫ్ ఫో ర్, సలీకయ్యర్, గోగినేని రంగ నాయకులు, ఇ. హెచ్. నూమా, డి. ఆర్. పటేల్, ఇ. ప్రదీపన్, బదర్ నాయకులు, బి. ప్రకాష్, రఘువీరసింగు యన్. పి. సాహె, పన్నాలాల్ చున్నీలాల్ మండల్, బి. యన్ మిస్రా, రామ్ చల సింగ్, ఉమా, బబూరావు రామ్ కి, జి. యన్. బాజ్ పాయ్, ఎచ్. సామన్, టెన్జిట్, ఆవ. యన్. బాజ్ పాయ్, జి. సి. స్వామయ్య, పి. సి. టర్నర్, పి. అప్పారావు కోకమ్మ, జి. యన్. దత్తుగారులు ప్రమాణములను గైకొనిరి.

అలవీచట్టమునకు సవరణ

కత్ శేఖరునిమరి దినుసులకు సంబంధించిన నిబంధనలను సవరించుటగాను అలవీ చట్టమును సవరించుటకు సర్ జార్జి కెయిసిగారు సెగ్మెంటులో ప్రెస్టుమెంటు బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

తెలిగ్రాఫు సవరణ చట్టము

వాయుసంబంధములలో తైలెను తెలిగ్రాఫును యేర్పాటు చేయుటగాను సర్ జో సె ఫ్ ఫో ర్ గారు తెలిగ్రాఫు చట్టము సవరణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టెను.

బొంబాయి సివిల్ కోర్టు సవరణ చట్టము

1920 సంవత్సరపు 7-వ బొంబాయి చట్టము విస్తరణ చట్టముగాను బొంబాయి సివిల్ కోర్టు చట్టము సవరించుటకు హైదరాబాద్ గారికి ప్రతిపాదించిరి. ఈ సవరణవన రెండవ భాగము సర్ జార్జి నేటు జడ్జిలకుండి 1000 రూప్రాయల ఆర్డర్ కి మించిన స్వదు ప్రకటించి కోర్టుకి తీసువచ్చెను.

సంస్కరణకార్యాలయమునకు రు 32,000

క్రొత్తగా స్థాపించబడిన సంస్కరణకార్యాలయమునకు 32 వేల రూపాయలు కాలెనరి ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదించిన సస్టి మెంటరీ గ్రాంటు సభవారిచే నామోదింపబడినది. ఒక్క అమరవాధుదత్తుగారు మాత్రమే అసమ్మతి తెలియజేసెను.

జయ్యద్దీన్ గారి విమర్శ

‘సంస్కరణకార్యాలయము’ అను పదమునకు జయ్యద్దీన్ గారు అభ్యంతరము చెప్పి భారత ప్రభుత్వమునకుగాని, భారత ప్రభుత్వమునుండి శాసనసభగాని అధికారము మారలేదు. గతక్రొత్తగా యేర్పరచబడబోవు వైశాలయము స్వరూపభేదము నొందిన అఖీసు అని చెప్పిన బాంబాయిని ఆయన చెప్పెను. సస్టి మెంటరీ గ్రాంటును చచ్చించువుదురాజ్యాంగ పద్ధతులను చచ్చించటకు వీలులేనని దృష్టాంత ప్రెసిడెంటుగారు చెప్పిరి.

గయాప్రసాద్ గారి యభ్యంతరము

ప్రాండింగ్ ప్రెసెన్స్ కమిటీలో (ఆర్గనైజేషన్ సంఘము) తాను చెప్పిన అభ్యంతరములను గయాప్రసాద్ సింగుగారు మరల చెప్పిరి.

అచార్యగారి ఆశ్చర్యము

ఈకార్యాలయ మేమి చేయునా యని అచార్యగారు ఆశ్చర్యమున తెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వమువారు వాదనములను

చెల్లించుచుండుట

విరోపీయుల సభ్యులను, ప్రభుత్వ నియోజిత సభ్యులను మాటిమాటికి అభ్యంతరకెట్టుచుండ, ప్రభుత్వముగారు చేసిన వాదనములను చెల్లించుచుండు ప్రభుత్వమువారిని అననరాధ దత్తుగారు తీవ్రముగా ఖండించిరి. తమ కేసులను తీసికేసి తాము భారతదేశమునకు కేసువులని ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగా చెప్పవలెనని వారు కోరిరి.

హెయిగుగారు ప్రభుత్వమును సమర్థించుట

చాల ముఖ్యము లగు రాజ్యాంగసవస్థాన ప్రభుత్వము వారు విచారించుచున్న రియో, చాలకాఖిలకు సంబంధించిన పని హోండిపార్టుమెంటు కార్యాలయములో నిలిచిపోయి పనియొ హెయిగ్ గారు చెప్పిరి. అమరవాధుదత్తుగారు ఉపయోగించిన మాటలనల క్లిష్టమగు రాజ్యాంగసవస్థలు పరిష్కరింపబడనేరని హెయిగుగారు చెప్పిరి.

నైపులకును వారిబంధుగులకును 15½ లక్షలు

సర్ జార్జి ముస్తూగారి ప్రతిపాదనమున నైపులకును, వారిపై ఆధారపడువారికిని యుద్ధములో కలిగిన నష్టపరిహారము 15½ లక్షలు మంజూరు చేయబడినది. స్వపరిహారమునకై పరిగి యిర్పాటుకు ధనములో మొదట యిది ఖర్చుచేయబడును.

అంగ్లాజాతీయ కార్మికసభవారిసలహాలు

పారిశ్రామిక సంబంధ మైన అపాయములను తిప్పించుటగూర్చి జినివా అంతర్జాతీయ కార్మికసభవారు గావించిన సలహాలకు విచారించి, 18 మాసములలో సభన రికి నిశ్చయపరచెనని ప్రభుత్వమువారికి సలహా నిచ్చుచు ఒక ప్రభుత్వప్రతిపాదిత తీర్మానము కోరెను.

పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ నివేదిక

పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ నివేదికను సభవారు చర్చించవలెనని ఆర్థికసభ్యుడు ప్రతిపాదించగా 1927-28 సంవత్సరపు నివేదికపై చర్చ జరిగెను.

బి. దాసు గారు

కమిటీవారి నివేదికలు అమూల్యమైనవిని చెప్పుచు అట్టి నివేదికయొకటి శ్రద్ధవహించవలెనని బి. దాసుగారు సభవారిని ముందరించిరి. తక్కిన సభ్యులకుని నిష్పక్షికభావమున ప్రభుత్వము వారు జ్ఞాపించిరి. కమిటీ సభ్యులందరూ ఎన్నుకొనబడవలెననియు, ప్రతిపక్ష నాయకుడు తక్కిన సభ్యులకుడుగా నుండవలెననియు వారనిరి. కమిటీవారి నిర్ధారణలను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి తక్షణము చెప్పిన అధికారులను క్షమించవలెనని ఆయన చెప్పెను.

అబ్దుల్ మాజీన్

పోస్టల్ టెలిగ్రాఫ్ కాఖిలను గూర్చి మాత్రమే చెప్పుచు అబ్దుల్ మాజీన్ చాదరిగారు పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ సభలో చెప్పిన అభిప్రాయములనే చెప్పెను. ఈకాఖిలో వచ్చిన నష్టమును ఇతరవిధముల పూర్తిచేయు నని ఆయన చెప్పెను. వ్యాపారమునకై యేర్పరచబడిన కాఖిల నష్టము రారాదనియు నష్టము వచ్చినను ఇతరవిధముల పూర్తిచేయ గాని ప్రతికలకు పంపు తంతివారలమీదను (జిల్లెట్టప్రతికలమీదను వేయరాని ఆయన చెప్పెను.

సాముగారు

సాముగారు 1925 సంవత్సరపు కమిటీవారి రిమార్కులను సభవారి దృష్టికి చెప్పుచు తరువాత వచ్చిన కమిటీ లేవీయు ఆ మాటలను గమనించలేదని సాముగారు చెప్పిరి.

సర్ జార్జి ముస్తూగారు

పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీవారి పనినిగూర్చి శాసనసభ వారు హెచ్చు శ్రద్ధ గైకొనవలెనని బి. దాసుగారు చెప్పిన మాటలతో వస్త్రగుగా చేకబడించిరి. సభ్యులు తనకు గావించిన సహాయమునకు ఆయన సంతోషము వెల్లబెచ్చెను. కమిటీ సభ్యులకు ప్రభుత్వమువారికిని అభిప్రాయభేదము రాలేదని ఆయన చెప్పెను. ఇకముందు బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వము గావించబడును గనుక పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీవారి పనివిషయమై యిప్పుడు ప్రకటింపబడిన శ్రద్ధ అభివృద్ధియగునగాక యనియు, ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి బహుభాగముకాగా నాలోచించెదమగాక యనియు వారు కోరిరి. రైల్వేలు, తంటి, పోస్టు మొదలగుకాఖిలయెడల నిట్టి జాబరూకత యత్నపరము పోట్లు, టెలిగ్రాఫు కాఖిలయందు వచ్చిన నష్టమునుగూర్చి తాను సర్ జో సె ఫ్ ఫో ర్ గారితో నాలోచించు చుంటినియు, అనవసరమగు ఆలస్యములేక తగినచర్యగైకొనబడు ననియు, సభ్యుగారు మేజిస్ చాదరిగారికి నమ్మజెప్పిరి.

సభ బుధవారమునాడు మరల సమావేశమగును
సభను బుధవారమునకు ఆపుచేయుటకుముందు అధ్యక్షు క నియోజకములు రేపు 12 గంటలవరకు పుచ్చుకొనబడునని దెల్పబడినదిగాను ప్రకటించిరి.

* * * *

“కళావిరహితమగు శాసనసభ”

రాజప్రతినిధి ఉపన్యసించు తృప్తికరముగానుండనిచో సభ అంతముగను

(ప్రీ ప్రెస్, తంటి)

బొంబాయి, జూలై 8:- ప్రముఖులగు రాజకీయ నాయకులచే పరికల్పితముచుండి భారతశాసనసభవారు వెడలిపోగా అనాధయై, వికలకళ్యాణయై దీనమును ఆకారమును దాల్చియున్నదని తత్పరమవచ్చినవారిలో చాలమంది చెప్పిరి. తాము శాసనసభకు వచ్చినందుకు ప్రభావతీరులగు వారిలో నందరకు బిడియడచుచున్నార. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ పండిత మదన మోహన మాల వ్యా పురయత్తరుదాస్ తామూర్దాస్ జి. డి. బిర్లా మున్నగు తేజో వుంజములచే విరాజిల్లుచుండినట్టియు, అన్ని పార్టీలవారిచే నెన్నుకొనబడిన పటేల్ మహాశయుని యధ్యక్షతనయకన్యనగాంచి ట్టి శాసన సభవారి యందరి నిర్ణయముచే గౌరవముగోల్పాయి, బాలెర్ చర్చా మందిరమువలె నై నదిని వారనుచున్నారు. జూలై 9 తారీఖున రాజప్రతినిధి గారు చేయు ఉపన్యాసముపై అందరికిని ఆశ్చర్యము. ఆయాశ నిరాశయెనచో ఈ శాసన సభ అతి కీక్రుకాలములో నంతమున ననుటకు సందియములేదు. ప్రస్తుతము శాసనసభలో నున్నవారు బహిష్కరణవాదుల కంటె వెనుక బడుటకు యెంతమాత్రమును యిష్టించుట లేదు.

ప్రీ ప్రె

కాఫీవిత్తుల దిగుమతి నిషేధించుట

1930 ఆగస్టు 8 వ తేదీనుండి దక్షిణ ఇండియాలో ప్రెసుండి కాఫీవిత్తులు దిగుమతి చేయరాదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. “ప్రెఫెరెన్షియల్” అను చెడువును బావానుండి కాఫీవిత్తులతో బాటు యీ దేశము వచ్చి కాఫీ మొక్కలను పాడు చేయుచున్నందున యిట్లు జేసిరి. (ఆ. ప్రె)

కావలెను

సంబూరు గ్రామములో వేదశాస్త్రమున శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి, శ్రీ ఆంజనేయస్వామివార్లకు అర్చకత్వము చేయువారు వివరములు తెలియగోరువారు ఈక్రిందివాటిలో స్వయముగా మాటలాడ గోరుచున్నారు.

రైలుపేట, ధర్మకర్త గుంటూరు. మామూరు వెంకటకృష్ణరావు.

విద్యార్థులు, శాసనోల్లంఘనములో పాల్గొన గూడదు

పశ్చిమబెంగాల్ లిబరల్ సంఘమువారి హెచ్చరిక

బొంబాయి, జూలై ౭:— శాసనోల్లంఘనము నందు చేరవలయునని కాంగ్రెసువారు విద్యార్థులకు గావించియున్న హెచ్చరికను వారు పాటించరాదని హితవ్రాసంగుల పశ్చిమబెంగాల్ జాతీయ లిబరల్ సంఘ కార్యనిర్వాహక కమిటీవారు ప్రకటన గావించుచున్నారు.

కాంగ్రెసువారి విజ్ఞాపనకు ఫలితముగా బొంబాయి నగరమున, పై ప్రాంతమున విద్యార్థులు హితవ్రాసమును గావించియున్నారనియు, గజరాజ్ కళాశాలవద్ద జరిగిన పిక్ టింగుకూడ కాంగ్రెసువారి హెచ్చరికకు ఫలితమే యనియు ప్రకటన నడుపుచున్నది. ఇట్లు విద్యార్థులకు కాంగ్రెసువారు హెచ్చరించుట అసర్వసమర్థము. ఇండియా దేశపు శ్రేయము వాళిమ వారెవరు నిశ్చల చిత్తులై దీనిని పరికింపజాలరు. దీని ఫలిత మెట్లుండునో కాంగ్రెసువారును గాని, యువ జనులు గాని బాగుగా గుర్తించుకొని యుండలేదు. తగినంత పరిశీలనకైతే నందుచే విద్యార్థుల భావోద్వేగమును గలిగించు యీ హెచ్చరికలను మన్నించి, శాసనములను మీరటవలసిన, అధికారులను ప్రతిఘటించుటవలసిన తమ మాతృభూమి దాస్యమును బాపగలగుదు మను నహంకార పాల్గుటకు సంభవించును. శాసనాధికారము గావించుటవలన విద్యార్థులకు పెద్దలయందు భక్తి సన్నగిల్లుటయు తత్ఫలితముగా నశేషము సంపాదనములు మున్నయగుటయు జరుగగలదు. ఇటు కళాశాలలో నున్న వారే ముందీ దేశమును పరిపాలించు భారమును వహించవలసియుండును. కాన, యావిని నిర్వర్తించుట కుపకరించుటకై విద్యార్థులపాదలకు గల యవకాశములను వారు పూర్తిగా నుపయోగించు కొనవలెను. విద్యార్థులకే దాటిన పిమ్మట మాతృ భూమి నేపథ్య తగియుండుటకు వారు ముగిసిన పనియను. ఇండియాకు స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినపుడు— యిది అత్యంత సమీపములోనే జరుగగలదు— నేటి యువకుల కద్యుత్తములను నవకాశములు లభింపగలవు. విద్యార్థులపాదలకు ప్రస్తుతముగల యవకాశముల నుపయోగించుచు కొనువారు ఇండియాకు నిజమైన నేప నోనరించుట కావిద్య నుపయోగింపగలగుదురు. తమచదువులను కట్టిపెట్టి అనాలోచితముగా శాసనోల్లంఘనోద్యమములోనికి దూకువారు త్వరలోనే తమ స్వప్రములు భగ్నములగుటకు గాంగలరు. వారి నెడకొనగల యాధిక కష్టములే యట్లొనరించును. వారుచేయగలగు ప్రజాసేవయు వారికష్టములకు తగినదిగా నుండబోదని ప్రకటన నుడుపుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పాలకొల్లులో లాయలిస్టుల సభ

పాలకొల్లు జూలై 7:—పాలకొల్లు లాయలిస్టుల (రాజభక్తిగ్రామిక) సభయొకటి నేడు ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు మునిసిపల్ హాలులో జరిగినది. సర్పాపురం, సబ్ కలెక్టరుగారి కార్యక్షతపహించి, 15 మంది గల ఉపసభ్యులతో నియమింపబడినది. దానికి శ్రీయుతులు పోలికెట్టి వీరాస్వామిగారు అధ్యక్షులుగను బొట్టా వెంకటసుబ్బారావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను, మోహన్ వెంకటసుబ్బారావుగారు కార్యదర్శిగాను నియమింపబడిరి. శాసనోల్లంఘనమును నిరసించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది. శాసనసభ్యులైన పద్మకులపై స్వపరిపాలన గావించునని కూడ తీర్మానింపబడినది. (స్వ. వి. తంతి)

జాతీయ పతాకము—కల్యాణి ఆంధ్రులు

ఈనగర రాంగ్రహసంఘ కార్యాలయముపై జాతీయ పతాకమును నెలకొల్పుటగాను యీనగర ఆంధ్రులును, తదితరులను 4-7-1930 తేదీనకు కుక్రవారము ఉదయము 9 గంటలకు సమావేశమై, జాతీయగీతములతో శ్రీయుతులు పాయలవేసల వెంకటసుబ్బారావుగారు (గ్రంథాలయ కార్యదర్శి) జాతీయపతాకాధీశులుగాను గావించుచు, పతాకము యొక్క ప్రాముఖ్యతను సభికుల కెరింగించి యీపతాకము యొక్క గౌరవమును కాపాడుటకై ప్రాణములైన ఆర్పించుటకు సిద్ధముగా యుండవలెనని నడిపిరి. తరువాత సభ్యులందరూ నిలుచుని పతాకమునకు వందన మొనర్చిరి. ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను త్వరలో సంగ్రహింపగలరావలెనని భగత్సార్థులతోను జాతీయగీతములతోను నాటి కార్యక్రమము ముగింపబడినది. (జనశ్రేణి)

పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సు

పశ్చిమ బెంగాల్ లిబరల్ సంఘమువారి ప్రకటన

బొంబాయి, జూలై ౭:—పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సుగూర్చి పశ్చిమ బెంగాల్ జాతీయ లిబరల్ సంఘ కార్యనిర్వాహక కమిటీ వారి క్రిందిప్రకటనను గావించియున్నారు:— “బొంబాయి రాజధానికి పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సును వర్తింపజేయుటవలన, ఆ ఆర్డినెన్సును అనులలో పెట్టిన విధములను, సింగిల్ లు చక్కబడుటకు మార్గ, ప్రజల కోపము మరింత హెచ్చినది. పోలీసులు పిక్టెటుచేయువారిలో జోక్యము కలుగజేసికొనుచుండక పోయినచో, వైట్ వేయిడ్ లా కంపెనీవద్ద గానయిన వివాదదృశ్యములు గనుపడకపోయేవి. అట్లు చేసిన గుంపులను పోలీసులు లాఠీలతో కొట్టుట ప్రజలలో చాల అసంతృప్తి గలిగించినది. ప్రజలు చెదరిపోవుచున్న పోలీసులు వారిని తరిమిరి బహిరంగముగా నుడువబడియున్నది. కొందరికి తీవ్రముగా గాయములు తగిలినవి. ఆ ప్రాంతము నందలి దుకాణములు మొదలగు స్థలములకు పోలీసులు వెళ్లి, లోపల నుండి వారియెడల మోటుగా సంబంధించి, వ్యక్తుల శిరస్సులూదా నష్టముగా ప్రకటించబడియున్నది. ప్రజలను సంతృప్తిపరచగల దర్శాప్రేమయు నీ విషయమును గూర్చి కావించుటలేదు. పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సులో గల పదములను విపరీతమున గల్గించి, పిక్టెటు చేయువారిని అరెస్టుచేసి రివి కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి యభిప్రాయమే యున్నది. పిక్టెటు చేయుటకు సంకల్పించినవనిపి దుకాణమువద్దకురాగానే యాతని నెరెస్టుచేయుట తరచుసంభవించుచున్నది నుడువబడుచున్నది. పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సుప్రకారము, కేవలము పిక్టెటుచేయుటయే అపరాధముగా నేరదు. ఈ ఆర్డినెన్సునుగూర్చి రాజప్రతినిధి గావించియుండిన ప్రకటనలో, శాంతియుతముగా పిక్టెటింగుచేయుట కభ్యంతరము లేదనియు, ప్రజలపై పిక్టెటు చేయువారు దౌర్జన్యమును గావించుటనే యడ్డవలించియు నుడువబడియున్నది. ఆర్డినెన్సులో ‘మాలెస్టేషన్’ (దౌర్జన్యవర్తనము) యనుపదమును కర్త నిర్వచనము గావించబడినది. ఈ నిర్వచనము ప్రకారము, ఏమనిపించినా, యాతనికి చేయుటకు హక్కుగల పనిని చేయుచుండుటయు చేయుటకై యాతనికి అడ్డువచ్చుటయు, ఆతనిపై బలప్రయోగ మొనరించుటయు, ఆతనిని బెడరించుటయు జరిగినచో నది ‘మాలెస్టేషన్’ (దౌర్జన్యవర్తనము) అనబడును. ఇట్లులే వాస్తవ్యముండు స్థలమువద్దగాని, తత్సమీపమున గాని నేర యువనూ పచారీ చేయుచున్నను, ఆవ్యక్తిని సహ వేన్నంటి తిరుగుచున్నను, ఆతని యాస్తి దాకిరను నది దౌర్జన్య వర్తనము క్రిందనే పరిగణింపబడును.

కాంగ్రెసు వారింట్లో నుండి దుకాణములో వస్తువులను కొనవలసిన వారి నడ్డవించుట లేదు; వారిపై బలప్రయోగమును కూడ నొనరించుట లేదు. వారిని బెడరించుటయు లేదు. వారి ఆస్తిని లాభదాయకము. వారిని సహ వేన్నంటి తిరుగుచుండుటయు లేదు. కొనువారల బలవద్ద పచారీచేయుచుండుట లేదు. కావున కొనేవ్యక్తి యెచ్చట నుండున్నాడో యచట పచారీచేయుచున్నందులకే, పిక్టెటుచేయు వారు నేర మొనరించుటలు భావింపబడు చుండవలెను. దుకాణ మేయిట్లోనయితే పెట్టబడియున్నచో నాయెట్లో కొనేవ్యక్తి యుండునని నుడువబడుచున్నది. పిక్టెటుచేయువా డాయెట్లో ముందర పచారీచేయుచున్నాడని చెప్పువచ్చును. కాని, పూర్వాపరసందర్భములను బట్టి చూచినట్లయిన, ఆర్డినెన్సులోని మూల కి యర్థము నొసగుటకు వీలులేదు.

పిక్టెటరుకు విధింపబడుచున్న శిక్షలు విపరీతముగా నున్నవని కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి భిప్రాయపడుచున్నారు. కొంతకాలమునుండియు అందరికిని 4 నెలల కఠిన శిక్షయే విధింపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి మెయిలు ఆలస్యముగ చేరుట

మదరాసు, జూలై 7:—భోకేఘాటువద్ద కుంభస్థితి, బొంబాయినుండి వచ్చు మెయిలుబండియు, ఇతర రైలు బాడ్లును పూనావద్ద చాలనేపు నిలిచిపోవలసివచ్చెను, అందుచే బొంబాయిమెయిలు లీదినమున 8 గంటలు ఆలస్యముగ వచ్చెను.

మిర్జాపేటలో అగ్నిప్రమాదము

మదరాసు, జూలై 7:—నిన్నటిదినమున, మిర్జాపేట యందు, ఒక హుమృద్దీయని ఇంటికి నిప్పుఅంటుకొని త్వరితముగ నితరగృహములకుగూడ వ్యాపించి చాలవస్త్రము గలుగజేసెను. మొత్తముమీద 17 నుడినెలు పూర్తిగా పరశురామ ప్రీతియయ్యెను. మోటారుబండినుండు, ఒకకొట్టమునకుగూడ నిప్పు అంటుకొనెను. కొంతసేపటికి అగ్ని చల్లార్చుయంతములువచ్చి, అగ్నిని చల్లార్చెను. ఈ అగ్నిప్రమాదమునకు కారణ మింకను తెలియరాలేదు.

వి. జె. పటేలుగారు చెన్నపురికి రానుండుట

ఈనెల 10 వ తేదీని బొంబాయినుండి బయలుదేర దలచుట

బొంబాయి, జూలై 7:—ఇండియను అసెంబ్లీకి ప్రెసి డెంటుగానుండి నిర్వహణవిధానమును నిరసించుచు ప్రెసి డెంటు పదవికి రాజీనామా నిచ్చినవారగు పద్మావతీ పట్టాభయపటేలు గారికి పోదరుడు భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు పెనువరు అల్లరులనుగూర్చి విచారణచేయుటకు నియమించిన సంఘము నకు అధ్యక్షుడుగు వికలబాయి (వి. జె.) పటేలుగారు యీనెల 10 వ తేదీ గురువారమునాడు ఎన్దు ప్రెస్సులో బొంబాయి నుండి బయలుదేరి చెన్నపురి వచ్చెదరు.

పెనువరు అల్లరులనుగూర్చి విచారణ చేయుటకు పటేలు గారి అధ్యక్షతక్రింద నియమింపబడిన కాంగ్రెసు విచారణ సంఘమువారి నివేదిక యీనెల 15 వ తేదీకి పిమ్మట ప్రకటింపబడునని తెలియుచున్నది. ఇందులో చదువదగిన విషయములు మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నవిగాన అందరూ దీనికొని చదువగలగుటకు వీలగుటలు దీనికి వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే యేర్పగపబడెను. (హిందూ)

పశురంగము-కిళ్ళ వాతము (యేజుళ్ళ శ్రీరాములు చొదరిగారు)

కెటరీనరీ ఆయుర్వేద వైద్యభూషణ పశువులు చలిగాలికి గురియగుటవలన, చెమ్మకేలలయందు తిరుగుటవలన, ఎక్కువగా మురికిగానుండు రొచ్చులో కట్టికేయుటవలన, ఎండవనలకు తడియుటవలన, వేళకు సరియైన ఆహారము తినకపోవుటవలన, మూత్రమునుండ వెలువడు యూరికో ఆపుము అధికముగ వెలువడు చుండుటవలన, ఈ వీధిన వ్యాధిచే బాధపడుచున్నపుడు చలిగాలిలో కట్టికేయుట వలన ఈ వ్యాధి కలుగుచున్నది. లేక పశువులకును మధ్య కాలములో నున్న పశువులకును ఈవ్యాధి రావచ్చును.

లక్షణములు ఈ వ్యాధి సామాన్యముగా జ్వరముతో అకస్మాత్తుగా రావచ్చును. వాతమున్న కీరభాగము లన్నియు వేడిగానుండి వచ్చును. పశువు కుంబునడచుచుండును. ఆకలి తగ్గును. చురుకుదనముపోయి మందమతిగా నుండును. నడచుటకేమాత్రము యిష్టముండదు. ఈ వ్యాధికి సామాన్యముగా కీలు కీలుగగ్గర వచ్చును. ఆ వాపు ఒక కీలునుంచి మరి యొక కీలుగగ్గరకు త్వరగా వ్యాపింపవచ్చును. ఈ వాపులు నడచినందువలన ఎక్కువవచ్చుచుండును. పులుసువాసనగల చెమట పట్టి చిన్న చిన్న పొక్కులకూడ కీళ్ళగగ్గర లేచును. ఈ పొక్కులవలన ఆహార మేమియు లేదు.

ఈ వ్యాధి దీర్ఘమైన యెడల పశువునకు జ్వర ముండదు. కాని పశువు చాలకాలము జీవించును. ఈవ్యాధి త్వరగా నెమ్మది కాదు. సాధారణముగా కీరమంతయు వచ్చును. కాని వాతములో నుండే గుణములు వేడిగ గట్టిగ నుండును. వాపు అన్ని భాగములకు విచ్చునుగాని కీళ్ళగగ్గర నుండుటచే కుంబుడి యగును. ఈ వాపు ఒక కాలముంచి మరియొక కాలమునకు తరుచుగా సోకును. ఈ వ్యాధి ఆపుటకు ఆహారములందైన యెడల దూడలకు కూడ సాంప్రదాయముకూలముగా రావచ్చును.

హెచ్చరిక ఈ వ్యాధిగల పశువుతో పనిచేయించరాదు. అతినిస్తారముగా మేపరాదు. వైద్యప్రక్రియలుగాని గోరింటాకుగాని లేదవి ఆ వాపుమీద వేడికట్టినచో వాపుబాధ తగ్గిపోవును. ఇంకను వాపులన్న భాగములకు వేడికాపులు తీయుటనుంచి. పచ్చిగడ్డి నూకలబావ పెట్టవలెను. ఈ వ్యాధిగల పశువును తడిచేసి ప్రదేశము నందుంచవలెను.

చికిత్స—ఆరంభములో కొంత - 4 తు వామన - ౩ తు, అమడము-సవాసేరు 80 గులములు కలిపి త్రొగించవలెను. మరునాడుదయము 8 గంటలకు నల్ల ఉమ్మెత్తాకు రసము ఆరసేరు నల్లమందు-పావుతులము వసపాడి-పావుతులము కలిపి త్రొగించవలెను.

నల్ల ఉమ్మెత్తాకు దొరకనియెడల కొట్టుపసుపు- 10 తు ఆవాలు-12 తు. వాయలవంగాలు-10 వెల్లులిపాములు- అర్ధ తేరు నవటాకు, మిరియాలు-10 తు గ్రంధిబాడు-15 తు ఆల్ము ఆరసేరు లేదవి త్రి నిమ్మకాయంత ఉండలచేసి ప్రతిదినము ఉదయ సాయంకాలము లందు ఒక్కొక్క ఉండవంతున మందు వచ్చువరకు పెట్టవలెను. మారి నీరు త్రొగించవలెను.

కీళ్ళ నొప్పులకు కర్పూర తైలముగాని- కినిమెంట్ తైలముగాని అరకుగాని పప్పు నున్ను కలిపి రాయవలెను.

జాబులు

పోతునూరు-తప్పిపోయిన బాలుడు

మా గ్రామం 80-8-30 సం॥ తొలిసారి సాయంత్రం 5 గంటలకు ఒక ముగిసిపోయిన బాలుడు, వచ్చినాడు అతనికి నుమారు 16, 17 సంవత్సరముల వయస్సు ఉన్నది. అతనికి తలమీద 8 అంగుళముల వెడల్పు గల మచ్చ ఒకటి గలదు. పిల్లవాడు ఊహనవాయవారు. ఈ గ్రామంలో ఈ కుర్రవానిని 5, 6 కోజులవరకు అప్రచేసినది. ఈ కుర్రవాడితండ్రి బంధువులు గాని సరితరులు గాని ఎవరైనా ఉన్నారో వచ్చి తీసుకొని వెళ్లవచ్చు.

కొమ్మారెడ్డి నరసింహారావు,

పోతునూరు, పిల్లూరు తాలూకా, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

అల్లసాని నన్నుబాతుల మహాజనసభ

ఈ మహాజనసభ ఆగస్టు 8, 9 తారీఖులందు నాగపూరునగరమున జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ మహాజనసభకు డాక్టరు ఆంజెద్దూరుగారు అధ్యక్షత వహింతురు. నిన్నుబాతుల అభివృద్ధికొరకు చేయవలసిన కృషిని గానమును గూర్చియే గాక, కొండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు, నైపుణ్యమును రిపోర్టు, నిన్నుబాతుల ప్రాతినిధ్యము, ప్రభుత్వనిర్మాణములో నిన్నుబాతుల కుండవలసిన హక్కులు మొదలగు ప్రాముఖ్యమును విషయములు చర్చనీయాంశములై యున్నవి. దేశము ప్రస్తుతమున్న పరిస్థితులలో, వనశాంతియొక్క హక్కులను గమనింపజేయవలసిన బాధ్యత మనముందే యున్నది. కాన, మనశాంతియొక్క విశ్వర్యాభివృద్ధియొక్క ప్రతివారును యీ మహాజనసభకు విచ్చేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ మహాజనసభలో పాటు, రావుసాహెబు రామచంద్ర బి. ఏ., యల్. యల్. బి. ఆహ్వాంకేలు, యమ్.యల్.సి.గారి అధ్యక్షతక్రింద, సాంఘికమహాసభయును, రావుసాహెబు వి.వి. మునిస్వామిశ్రీ యమ్.యల్.సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద విద్యా మహాసభయు, యమ్. బి. మల్లిక్, యమ్. ఏ. బి. యల్. ఆహ్వాంకేలు, యమ్. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద యువ జనమహాసభయు, శ్రీమతి గుణబాయి గజేకర్ గారి ఆధ్వర్యతక్రింద మహిళామహాసభయు, 20 గ నున్నవి.

ఈ మహాసభకు విచ్చేయదలచిన ప్రతిభలు, యీ నెల 20 వ తారీఖునాగా నాకు తెలియజేయ ప్రార్థించు. ఉపపాదించదలచిన తీర్మానములనుగూడ పంపగోరెద.

ఆంధ్రదేశములోని ప్రతితాలూకానుండియు ప్రతినిధులు యీ మహాజనసభకు విచ్చేసి, మహాజనసభ జయప్రదముగ కొనసాగునట్లు చేయుచునని నా ప్రార్థన.

నరాల శెట్టి దేవేంద్రుడు, అధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆదియాంధ్రసంఘము అంకు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ఆదియాంధ్రసంఘము, నీలూరు. 5-7-30.

నెల్లూరుజిల్లా ఆది ఆంధ్ర ఉద్ధరణసంఘము-నెల్లూరు

ఈనెల 2-వ తేదీ, మాసంఘకార్యదర్శి, నెల్లూరు తాలూకా ముత్తునూరు గ్రామమునకు వెళ్లి, ఆది ఆంధ్రులు దరఖాస్తులు పెట్టయందు చిన్నచెలుపు అను ప్రదేశమును తనిఖీ చేసిను. గ్రామముందలి కొండలు పెద్దమునుష్యులను, మ-రా-రా-శ్రీ శేషరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు, ఈమారు రామచంద్రారెడ్డిగారు మొదలగువారిని సంప్రదించి, ఆది ఆంధ్రోద్యమమునకు సహాయపడగోరగా, వారును సమ్మతించిరి. దీప్తి తహసీలుదారుగారు, మ-రా-రా-శ్రీ శేషయ్యపంతులుగారు, ఆది ఆంధ్రోద్యమమున మిక్కిలి ఆదరణమాత్రము, నిన్నుబాతులధర్మము సహాయపడెదమనిరి.

సాయంకాలము 4 గంటలకు, ఆది ఆంధ్రపాఠేయున సభ జరిగెను. శ్రీయుత శేషరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు సభకు దయచేసిరి. ఇంతకు పూర్వము 5 రు ఆది ఆంధ్రపాఠేయులకి వెళ్లినవారల సభకు నుమారు 200 స్త్రీలు, పురుషులు హాజరైరి.

త్రాగుడు నిషేధమునుగూర్చియు, అత్యవసరముగా తమ బిడ్డలకు విద్య సేర్పరచెననియు, సహచారములను అభ్యసించవలెననియు నుమారు ఘంటసేపు ఉపన్యసించెద.

సభాసంతరము, కార్యదర్శి ఆది ఆంధ్రసంఘమును సాపించెను. మ-రా-రా-శ్రీ మన్ని పోలయ్య, అధ్యక్షుడుగనీ, మన్ని రామయ్య కార్యదర్శిగను, మన్ని వెంకటసుబ్బయ్య, ముడి రాగయ్య, రాయలవెంకటేశు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు మద్యపానమును, గొడ్డవాంసమును శుభ్రార్థముగ నిషేధించెదమని ప్రమాణము చేసిరి.

శ్రీ నారాయణమూర్తి వీరికి తోడ్పడుగాక.

అన్నదాత ఆదినారాయణయ్య,

బి. ఎ., బి. యల్.

అతిమైన భూభాగలోని మకములములకు సుప్రసిద్ధమైనది. 1898 ఏకంస్థిచరిత్రాన్ అందు సన్న్వ 112, 118 వై నాబజారు రోడ్ ముద్రాను.

యలమంచిలి-పొరపాటు

ఆంధ్ర దినపత్రిక 2-7-1930 తేదీలో దివిల సత్యాగ్రహాల ఎరెట్టు క్రిందను మంలి భావనారాయణ ఆంధ్రావలీ సమాజము యలమంచిలియని పొరపాటున వ్రాయబడినది. ఆంధ్రావలీ సమాజము కేవలం మతపూజ్యులభావ సాంఘికాదులలోనే గాని రాజకీయమన ఆంధ్రావలీ సమాజమునే కేవలమైన సంబంధం లేదని పాతక జను లూహించుటగాక.

మంలి భావనారాయణ,

నుమారు 500 మందిని దేశవస్త్రములను నిషేధించుట

50 మంది పంచముల ఖరారు

విశాఖపట్టణం జిల్లా, వీరవల్లి తా. "మామిడిపల్లి ఆగ్రహారంలో ముక్త్యం పార్వతీశం గారు నివాసముచేయుచున్నారు. ఆయన నుమారు 8, 9 సంవత్సరముల క్రిందటనే విదేశవస్త్రములను నిషేధించెను. కాని తానొక్కరు నిషేధించిన చాలదని తమ బంధుమిత్రపరివారములచేతగూడ చేయించలేనని యుండి ఒకానొకదినమున ఆనగా 10 దినముల క్రిందట తమ గ్రామములో ఎవరైనా సరే జాతి పురుష స్త్రీ శ్రేణు మలే క విదేశ వస్త్రములను ధరించి యుండినవారితో వారి వస్త్రములను అగ్ని ప్రవేశముగావించి వారందరిచే అట్లుపైని స్వదేశములను తప్ప మరీ విదేశములను కట్టుమని ప్రయోగముచేయించెను. అంతకుండి ఒకేసారి నిషేధించుటచే స్వదేశవస్త్రములు దొరకుట మహా దుర్లభమాయెను. ఇదంతను పార్వతీశం గారు మాచి తాను స్వయముగ ప్రతిత్సేవించి బట్టులనేయించి పైవారందరకు ఇతరులకు తాను వస్త్రములను సప్లయచేయుమనెను. ఈ వ్యాపారము చేయుటచేత ఈయన నుమారు దినమునకు 100 మందికి కూలీచ్చి పోషించుచుండెను.

ఏకకాలముందే 50 మంది పంచములు తాముగాను మాంసభక్షకు, కల్లుమొదలగు మత్తుపదార్థములను నిషేధించిరి. ఇట్లు పైని పంచములుగాని పైని ఖరారు చేసినవారుగాని తమఖరారు వ్యర్థపరచినయెడల వెంటనే 50 రూ॥ జరిమానా ఇచ్చుటకు మరీకొందరు పెద్దగునుష్యుల యెదుట ఖరారుచేసిరి.

గణేశ్వరరావు, అనకాపల్లి.

మంగళగిరిలో కో-ఆపరేటివ్ మీటింగు జరుగుట

మంగళగిరిలో నిన్నటిదినమున (5-7-30) మంగళగిరి యూనియన్ కో-ఆపరేటివ్ మ-రా-రా-శ్రీ కో-సారి కో-అయ్యగారి ప్రోత్సాహమునకు కో-ఆపరేటివ్ మీటింగు అతివైభవముతో జరిగినదని చెప్పుటకు సేను ఎంతయు సంతసించుచున్నాను. చీరాలవాస్తవ్యులకు మ-రా-రా-శ్రీ రావుల నుబ్బారావుపంతులుగారు యీ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుదొరవారునూ, యీజిల్లా పోలీసు సూపరిం టెండెంటు దొరవారునూ, యీజిల్లా జకో డిప్యూటీ కలెక్టరువారునూ, తాలూకా తహసీలుదారు వారునూ, తేనాలి తాలూకా తహసీలుదారువారునూ, మంగళగిరి డిప్యూటీ తహసీలుదారువారునూ, మంగళగిరిడివిజ్జాలోని మునసబు, కరణములు వగైరా గవర్న మెంటు ఉద్యోగియు లందరూ, యీసభకు విచ్చేసిరి. సభాప్రారంభమందున శ్రీ కలెక్టరు దొరవారు మొదలగు కొందరికి అల్పాహారవిందు లాసంగబడెను. అనంతరము గుంటూరుమండల గౌడసంఘము వారి తరపున శ్రీ కో-అయ్యగారింట్ల శ్రీ కలెక్టరుదొరవారికి స్వాగతప్రభు సమర్పింపబడెను. తదనంతరము రిటైర్డ్మెన్టును మాన్యు శ్రీమంట్ల టి. రంగారావుగారివలన మంగళగిరిడివిజ్జాలో నున్న బ్రాహ్మణ, విశ్వబ్రాహ్మణ, వైశ్య, కమ్యూ, రెడ్డి, తెలగ, పద్మసానీ, మహమ్మదీయసంఘములవారి తరపున స్వాగతప్రభు శ్రీ దొరవారికి సమర్పించిరి.

శ్రీయుతులు గాదె సింహచలంగారు పాలపర్తి రామ మూర్తిగారు గుంటూరుజిల్లాకో-ఆపరేటివ్ దేవరగూరు గాంధీమతము ఖండనచేయుమ గవర్న మెంటుపరపాలనవలన ప్రజలకు కలిగిన సౌకర్యములను గూర్చియు, మహమ్మదీయ ప్రభుత్వమువలన పూర్వముకలిగిన కష్టములనుగూర్చియు సభికులను రంజింపచేయు నట్లుగా గంధీశాసనములను యిచ్చిరి. మంగళగిరిలో క్రిమినల్ కోర్టు వల్లగాయన మహారాజశ్రీ పరిమి రామచంద్రారావు గారు ఆశుభారతో ఆగ్నేయప్రభుత్వమువల్ల ప్రజలకు కలిగిన సుఖములనుగూర్చించి పద్యములు చెడివిరి. ఇదియునుగాక ప్రభుత్వమువలన మనకుకలిగిన సుఖములను ఉపన్యసించుచు వారి ప్రభుత్వ క్రింద వెలడింపచేసిరి. శ్రీయుతులు యమ్. జగన్నాథ రావుపంతులుగారుగూడ కొన్ని పద్యపూర్వముగా ఉపన్యసించిరి. తరువాత శ్రీ కలెక్టరుదొరవారు వారి ప్రభుత్వమువలన ప్రజలకుకలిగిన లాభములను ఆంగ్లేయభాషలో ఉపన్యసించిరి. తరువాత అధ్యక్షులు వైవిధ్యముగానే ఉపన్యసించిరి. సభ జయప్రదముగా జరుగుటకు శ్రీకో-అయ్యగారు శోభాభూతులు.

పెద్దాపురం

జూలై 5:—ఈరోజు సాయంకాలం 5 గంటలకు పెద్దాపురం గాంధీపాఠశాలలో ఒక గొప్పబహిరంగసభ నిర్వహించిరి. పెద్దాపురం గాంధీపాఠశాలలో అధిపత్యమున జరిగెను. శ్రీయుత చెలికాని రామారావుగారు, ఖద్దరు కట్టవలసినదనిన్ని విదేశవస్త్రములను బహిరంగము చేయవలసినదనిన్ని మొదలగు సంగతులతో ప్రతిదేశాభిమానిన్ని ప్రమాణపత్రికను వ్రాసి కాంగ్రెసుకుమిటి శక్రటరీగారికి పంపించవలసినదనిన్ని, రామచంద్రపురంసభలలో ప్రయోగించిన లాజీప్రయోగములను గురించిన్ని మొదలగు సంగతులు విపులముగా ఉపన్యసించియున్నారు. తరువాత పార్టీ పూడి సత్యనారాయణగారి భార్య సత్యాగ్రహమునకు దేశాభిమానులు యావన్మంది తోడ్పడి ఖద్దరు కట్టవలసినదనిన్ని మొదలగు సంగతులు ఉపన్యసించియున్నారు. తరువాత రాజమండ్రి కాపురములు న్యాయవాదులు పెద్దాడ నుండరశివరావుగారి కుమార్తె పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మ బి. ఏ. గారు గంధీశాసనాన్ని సముచ్చయిచ్చియున్నారు. తరువాత ఆగ్రాసాధిపతి శ్రీయుత నిరోగి వెంకటసుబ్బారావుగారి అంత్య ఉపన్యాసముతో సభ జయప్రదముగా అంతిమంతముగా ముగింపబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

తప్పిపోయెను

పెద్దాపురం కాపురములు పాణంగిపల్లి భోగరాజుగారి రెండవకుమారుడు 15 సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలుడు వెంకటాచలపతి అనంతను తప్పిపోయినాడు. ఎవరికైనా కనుపించినవో సరే ఆసామీ పాణంగిపల్లి భోగరాజుగారు పెద్దాపురంకు తెలియపర్చగోరెను.

పెద్దాపురం.

పాణంగిపల్లి భోగరాజు

కన్యించుటలేదు

నాగమారుడు నుమారు 12 సం॥ల వయస్సుగల, బక్కపల్లిని చామనచాయ గలవాడును, పొట్టివాడును, మాగ్రామము గతనెల 18 వ తేదీని వదలి చల్లపల్లికి తనకు కావలసిన పుస్తకములు కొనుక్కొనవలయునని వెళ్లినాడు. అక్కడగాయకు యంతివరకును మామిడివాడు మాగ్రామమునకుగానీ, నాకు కావలసిన బంధుకోటిగల గ్రామములకుగానీ వచ్చియుండలేదు. నాకుమార్తెలనద్దరు వల్లి నాడనితలచి పూరకుంటిని. ఇప్పుడు నూలుపెట్టివారుగాన, పిల్లవానిసంగతి విచారించగా, యంతివరకును ఆచోకి చిక్కలేదు. పిల్లవానికి ఉపనయనముకూడా అయినది. గత సంవత్సరము చల్లపల్లిలోనన్న సెకండ్రీ మూలలో ఫస్ట్ ఫారము చదివినాడు. పిల్లవాని కేరులక్షికాంతరావు. ఈపిల్లవానిని గుఱించి ఎవరికైనా తెలియచ్చిన నాకు వ్రాయించ ప్రార్థించుచున్నాను.

దాలిపర్తి శివరామయ్య,

కరణం, దాలిపర్తి, చల్లపల్లి పోస్టు-కృష్ణాజిల్లా.

జెయిలుమార్పులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మకాం అనకాపల్లి, జూలై 5:—నేటి ఉదయము ప్యాసెంజరులో నాపడా ఉత్సాహిలదాడినందర్భమున క్షింపబడిన ఈ క్రిందివారిని బరంపురము జైలునుండి రాజమండ్రి జెయిలుకు మార్చి తీసికొనివెళ్లిరి. శ్రీయుతులు 1 వి. విశ్వనాథరావు 2 కె. జగన్నాథరావు 3 ఎమ్. కామేశ్వరరావు, 4 పి. చిదంబరశాస్త్రి, 5 జె. కృష్ణమూర్తి, 6 వి. కృష్ణమూర్తి, 7 ఎస్. ఎల్. నరసింగరావు, 8 పి. వి. నరసింగరావు 9 ఎ. అప్పల నరసయ్య, 10 బి. ఈశ్వరుడు, 11 ఎల్. అప్పారావు, 12 డి. సీతారామయ్య 13 జె. కామేశ్వరరావు 14 జె. శ్రీరామ్ గార్లు. వీరందరును 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిన సీ తరగతివారు. మొన్నటిదినము విశాఖపట్టణములో క్షింపబడిన శ్రీయుత విన్నకోట జగన్నాథ గుప్తగారిని గంజాములో నిర్బంధింపబడిన శ్రీయుత పోకల సత్యనారాయణగారిని మరియు యిరువురను బరంపురము జెయిలునుండి రాజమండ్రి తీసికొనిపోయిరి.

బరంపురము జెయిలులో

విశాఖపట్టణములో నిర్బంధింపబడి కొందరికి సిక్స్ నెచ్చుటచే వారికి భోజనము సరిపడక బంకవిరేచనములు సంభవించెనని యువారు వైద్యాలయములో నున్నారనియు తెలియుచున్నది.

పంచముల దేవాలయప్రవేశము తగువు

కోయంబతూరు చేరువను కొంగనెల్లూరు గ్రామమున బ్రాహ్మణుల వీధిలోనున్న దేవాలయమునందు ఆదిద్రావిడులు ప్రవేశింపయ్యింప జరిగిన తగవులో శుక్రవారముగాడు 5 గురు ఉత్తమబాతివారికి 15 గురు ఆదిద్రావిడులకును ద బ్బులు తగిలినందున అప్పటిలో చేరి.

(ఆ. తె.)

ధర్మవరము తాలూకావార్తలు

ప్రజాసంఘీభావము

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూలై 4:—ఈతాలూకాలో, కలరా ప్రతిగ్రామమును ప్రవేశించుచున్నది. జానపదు లీయంటురోగమునుండి తప్పించుకొనుటకై సంఘీభవించి కలరాకుండు గ్రామముల పట్టి వచ్చువారి నెవరుగాని తమగ్రామములలో ప్రవేశింప వలెనగుట కట్టుబాటు లొనర్చియున్నారు. ప్రతిగ్రామము యొక్క ముందటిభాగమున నొకకావలివాఁడుండను. అతఁడు ధయాదాశీగ్ర్యములు ముక్తాయుక్తములు పెద్దపిన్నయును తార తమ్యము నెలుంగనిమోతముగా నుండి “పిడుగునకు బియ్యమునకు నొకేమంత్ర”మన్నట్లు వచ్చువాని నిర్దాక్షిణ్యముగ నివారింప వలెను. కడకు గ్రామాధికారులు ప్రభుత్వోద్యోగులగుట నితనివారికిఁ బడకతప్పదు. గ్రామస్థుల ప్రజలలో బీదలగునా రితరగ్రామములకుఁ జోయి కూలిచేసికొని పొట్ట నింపుకొనుట కను, కరణము రెడ్డి మొదలగు గ్రామోద్యోగులు ప్రభుత్వ కార్యములు నిర్వహించుకొనుటకుఁ గూడఁ దలచుగా నాటం కము గల్గుచుండును. పేదనా రితరగ్రామములకుఁ జోయి కూలి చేసికొనవలెనని పొట్టనిండును. ఉద్యోగులు తమధర్మము నెఱవే ర్వకన్న వైవారిపొడుపులు తప్పవు. ఇక కలరాగ్రామముల నుండి భీతిచే నితరగ్రామములకు వచ్చువారి కడగండ్లదేవుని కెఱుక. ఎట్లన, గ్రామములోనికిఁ బ్రవేశింప నీయరు. ఇతరులు గాక గ్రామములలో నెవరుగాని యట్టివారి కన్నముగూడఁ దీసికొనిపోయి పెట్టెరారు. కడకు ఆగంతకులకు సహాయముగా వారికడగూడ న్యాయండుగూడదు. పోనిండు? ఇట్టి నిబంధన లేర్పరచినవారు తనసహకార్యముల చేమన గావించురా యనిన నదియు నున్న. ప్రాజ్ఞాభీతితో బారివచ్చినవారు దిక్కులేక నిలువనలేక పలుకుబోడులేక తిన దిండిలేక యేబయలునో యేపాడునుడి నెలలోనో యూరివారియు త్రుగు వెనుకటగు గిజ గిజలాడవలసినదే. కొన్ని గ్రామములవారు మాఁడు దినములైన తరువాత మాకు ప్రవేశింప నిత్తురు. మఱికొన్ని గ్రామములలో నిప్పుడప్పుడని దినములకొని జరుపుచు, నొకతూరి 5 దినము లని మఱొకతూరి 7 దినములని మఱొకతూరి యెప్పుడుగాని యూర్జిలోనికి యిత్తులెవ్వరు రానూడదని యుత్తరువులు చేయుచుండును. ఇట్టిగ్రామములలో చిన్న, పెద్ద, ప్రజ, నాయకుడు అను భేదము లేదు. ప్రతియొకడు నాయకుఁడే. అందఱు సుత్తువు లొసంగునారే. గ్రామము లేవో యొకరితిగ గట్టుదిట్టము లేర్పఱుకొని యొకమత్యముతో నుండుట సంకల్పిం పదగినదేకాని యదేసంధానకొని యూరివారందరు నసహాయులై వచ్చిన యితరగ్రామస్థుల నిష్ఠము వచ్చినరీతిగఁ జిక్కులు పెట్టుట దుర్భరముగా నున్నది. ఇంకట్టుదిట్టములున్న “పారి శుద్ధ్యము” కాచిననీటినిద్రాగుట రాత్రులలో మేల్కొనవలండుట కలరాయున్న గ్రామములనుండి యేగుత్తులను గాని తెప్పింప వలండుట, అను సాంక్రామికరోగనివారణోపాయముల మాత్ర మేయియు గమనించినట్లు లేదు. కొన్ని గ్రామములవా రూరి చుట్టు ముండలకంచెలను వేసియున్నారు.

కలరా

ధర్మవరములోఁ బ్రజలు చాలమంది యూరు విడిచి యుండుటచేత గొంతమాత్రము తగ్గుచున్నట్లు కన్పడుచున్నది. కాని కుంటిపల్లి, బడవపల్లె, తలమర్ల, నేనుద్దెల, మణుతూరి, చిన్నూరు, ఘంటాపురము, మొదలగు గ్రామములలోఁ బ్రవేశించినట్లు తెలియుచున్నది.

చుట్టల బహిష్కారము

కుంటిపల్లి గ్రామస్థులు చుట్టలను ద్రాగఁగూడదనియుఁ దమ యూరిలోని వర్తకులగూడఁగాని నమ్రఁగూడదనియుఁ దీర్మానించుకొని యున్నారు. అందుచేత వర్తకులు తాము తెప్పించిన చుట్టల కన్నిటి నితరగ్రామములకుఁ బంపివేయు చున్నారు. మఱియు గ్రామస్థులు కలుద్రాగువారి కేరూపము గను నప్పు లిచ్చుట లేదనియుఁ దీర్మానించుకొన్నారు.

కలెక్టరుకు మనవి

నాగసముద్ర గ్రామస్థులు తమయూరి చెఱువునకు వచ్చు కట్టుగాలులలో, దెగిపోయిన భాగమును సరిచేయింప వలె నని జిల్లాకలెక్టరుగారికి మనవిపత్రమును బంపికొని యున్నారు. దాదాపు పదియేండ్లనుండి యీ కట్టుగాలుల తెగి చెఱువునకు నీడలేక గ్రామము క్షీణించుచున్నను, అధికార లీనులకును బహిష్కరింపవలెను. ఈతూరి యైన నధికారు లనుగ్రహింతురేమో చూడవలయును.

కాలసితి లేకవర్షము

పడమటిగాడులు విశేషముగ పిచుచున్నవి. పేనుము లపుడోయిపుడో వర్షము గురియుంట్లు తండ్రితండములుగ విజృంభించును గాని నాల్గు చిన్నలను వెడఁజల్లి నెముసములో చూచుచు చున్నవి కర్షకులు తమ చేలఁ జక్కఁబఱచుకొని వర్షమునై యెదురు చూచుచున్నారు.

ప్రాథమికపాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యాయుల దురవస్థ

ఈ తాలూకాలోద్దగఁ జేరియున్న ప్రాథమికపాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యాయులు 3, లేక 4 నెలలనుండి జీతములులేక చిక్కు పడుచున్నారు. కొన్ని దినములకింద నొక నెల జీతము మాత్రము వచ్చినట్లు “అలవెన్స్” రూపముగా నిచ్చుచున్న 4 రూపాయలుగూడఁ దీసివైచి పంపినట్లు తెలియుచున్నది. ఒక కొననుడి మఱియొకకొనకుమార్చుట, దారిబత్తెములు, నెల జీతములు లేకుండుట, అనుదురవస్థల బడుచున్న వైయుపాధ్యాయములముఖ లిందు పూర్ణపుకములు మాత్రము గన్పడదు.

డక్కా కుట్రకేసు

డక్కా చేకవను విక్రంభూరునందు తదితరచోట్ల ఒకే సారి తంతిత్తిగలు తెగిన కారణమున ఆరెమ్మచేయబడిన ఒక యువకుడు చెప్పిన దాని ఫలితముగ 50 యిండ్లు వెదకుట 25 గెరివి ఆరెమ్మచేయుట జరిగెను. ఇది యొక ప్రత్యేకముగ కుట్రకేసు అగుననియు ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నియమం పబనుననియు తెలియించుచున్నది. (ఫీ. వె.)

మీరలు కుట్రకేసు

మీరలు కుట్రకేసులో ముద్దాయిలగు పి. స్వామి, ఆర్. ఎస్. నింబుకర్క, జోగ్గెడు, పి. సి. జోషి, మీరా జగద, ఎమజిడు. జి. అధికారి, సోహనుశింశు జోషి, బ్రాడ్లీ, క్వాకతుకాస్వామి, ఆమోధ్యప్రసాదు, సాచి. పానిస్సను, ముజఫరు అహమ్మదుగార్లు సమిష్టి ప్రకటన గావించిరి. అందు మీరలు డిఫెన్సునికి చందాలగుతుండు యిదివరకు కొందరు ముద్దాయిలతరపున ప్రకటనగావించబడినవి. తమకు సంబంధించినది, కాదనియు తాము కేంద్ర డిఫెన్సుకమిటీ గత ఫిబ్రవరి లో అంతమొందినప్పటినుండియు ముద్దాయిలు ఎవరియైనా టులు చేసుకొనునానూర నియు, ముద్దాయి లందరి తరపున ప్రాజ్ఞీ గారు కో కా ధి గా రి గ ని య వింపబడిరియు, వారికి విదేశములనుండిగూడ డబ్బునచ్చెనని యు, వారు సంప్రప్తికరముగనే ఫనికేయుచున్నారనియు, యీమధ్య ప్రకటనగావించినవారు స్వార్థముకొరకు ప్రకటించిరియు, ముద్దాయి లందరితరపున ధనసహాయము చేయగోరువా రు బి. ఎస్. బ్రాడ్లీకాన ఆస్, మీరలుజిల్లా జెయిలునూప ర్మెంటు అని సంపాదననియు చెలిపిరి. (ఫీ. వె.)

అమోధ్యప్రసాదుగారు అనారోగ్యముగ నున్నందున జామినాపై విడుదల చేయవలెనని కోరుచు పెట్టిదరఖాస్తును 4 వ తేదిన ఆడిషనుల జడ్జిగారు నిరాకరించిరి. నలయువో వేరొక జెయిలునకు మార్చవచ్చుననిరి. (అ. వె.)

వివిధ సంఘముల రాయబారము

పిపానాన చీఫ్ కమిషనరుగారివద్దకు వివిధ సంఘముల నాయకులు పలువురు 3 వ తేదిన రాయగరము వెడలిరి. సర్ ప్రజ్ఞానము స్వేచ్ఛగానుగూడ ఆచరమండిరి. సరికొద్దర వ్యక్తుల అభిప్రాయానికి యీ రాజుబాగ మెంతేని తోడ్పడగలదు. వారు పిపానానలో గడవిన సంభవములకై విచారము దెల్పుచు, ప్రకమాందోళనమే మంచి పద్ధతయియు, కాననోల్లంఘనమును నిరసించును, ప్రభుత్వమువారును ప్రజలను అన్యోన్య సహకారముతో పనిచేసినగానిరాష్ట్రాభివృద్ధిచేయదనియు చెలిపిరి. చీఫ్ కమిషనరు బహులు చెప్పును, రాయబారసభమువారి అభిప్రాయములకు మెచ్చుకొని, ప్రజల స్వామ్యమును అత్యముల యెడ తమ సానుభూతి వెల్లడించిరి. జిల్లాలో రీఅసెసుమెంటు నూచును 1929 పంజాబు భూమిశిస్తుసవరణ చట్టము ననుసరించి విచారింపబడునని నమృతముగ చెలిపిరి. రాష్ట్రము అభివృద్ధి చెందుటకు తమ అత్యముగూడవనిరి. విసతిదారులలో గా|| నవాబు మహమ్మదు అక్బరుఖాను, రా. బ. కరంచంద, రా. సా. లాలా రామనాదు, సర్దారు కిర్పాలుశింగు మున్నగు పెద్దల పలువురు గలరు. (అ. వె.)

లక్ష్మీపాపశు

అయిదువళ్ళలు వ్రాసి కనెక్ట్ చేయించి పెనపెట్టవేసి మాకు పంపిన మీ లక్ష్మీ కనెక్ట్ చేయించి పంపక పూజ్యమే ఫలితములను వ్రాసి పంపిన ఫలితములును మీ లక్ష్మీ కనెక్ట్ చేయించి 1-4-0లకు పి. కి. గా పంపుదుము దినవ్యవస్థ సలిపి ఫలితం రు 0-2-0. శ్రీ సరస్వతి జ్యోతిమాలయం, కాకినాడ.

చెన్నై పరి బజారు ధరలు

1920 నం॥ జూలై నెల 8-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు		
బియ్యముబస్తాలు		
కుటుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవిడు	12 3 0	18 4 0
నెల్లూరిది ,, డిబ్ 42	13 14 0	18 0 0
భీరి ,, డిబ్ 48	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సుప్ర్యలు ,,	17 14 0	18 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు		
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 12 0	14 0 0
సెనగలు ,, డిబ్	13 4 0	15 0 0
బెనలు ,, డిబ్	18 4 0	14 0 0
మినుములు ,, డిబ్	15 4 0	16 0 0
ఉలసలు ,, ర 195	7 2 0	7 4 0
3. నూనెవస్తువులు		
సుప్ర్యలనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	88 0 0	41 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 101 మినునూనె 98		
అమడము బా 1-కి	68 0 0	90 0 0
4. చిల్ల రవస్తువులు		
చాడపనుపు బా 1-కి	88 0 0	90 0 0
కూరపనుపు ,,	88 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీనీలిండు మణుగు 1-కి రు 40 45		
జల్లము బా 1-కి	రు 28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 12 0	24 14 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	38 0 0
5. ఇనుము		
వల్లూరకం బా 1-కి	80 0 0	81 0 0
చదరం	24 0 0	30 0 0
రవుండు	24 0 0	30 0 0
6. నూలు		
నెం 20 చెన్ని సెంహం యా బె	రు 6 5 0	
నెం 8 ,, కటారి	8 12 0	
నెం 24 ,, లాకి	5 5 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ రెట్టలేడి	3 8 0	
నెం 40 రాడి	8 0 0	
నెం 4 చెన్ని మసీదు	8 4 9	
44 శాండ్	4 14 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ జమ్మరు	6 8 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ చేతిబిళ్ళ	6 4 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ తిరుమరు	6 4 0	
నెం 24	6 12 0	
నెం 28	7 4 0	
నెం 30 (చిన్న రెట్ట) త్రిమరు	8 13 0	
7. లోహములు		
వెండి 100 కులం 1-కి	రు 47 0 0	58 2 0
ఇంగూరు కులం 1-కి	21 18 0	22 0 0
సవరను 1-కి	13 10 0	
ఇత్తడి బా 1-కి	220 0 0	222 0 0
రాగి బా 1-కి	280 0 0	285 0 0
8. రంగులు		
అలిమేలు స్వీట్టుబలాండు అలిజరయిన్ సెంహంమాద్య		
,, నీలిరంగు 1 కలి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 5	
,, 28 రతులు	1 0 9	
,, 55 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 5	
తగ్గుటపాన్లుస్కాన్ లెట్ అనగా (టర్ని-కెట్)	8 4 0	
కాంగో కిడి	1 0 0	
మక	1 2 0	

విశాఖపట్నం చందాదారుల కొక ముఖ్యవ్రకటన

విశాఖపట్నం మునందు యిదివరకు మాత్రం దినపత్రికకు, భారతికి ఏదేట్లుగ నుండిన మెచ్చు గుప్త బ్రదర్లువారికి బదులు విశాఖపట్నంలోని చావలివారి వీధిలో, మంజుకొండ వారి గృహమునందుండు మెచ్చు విజయూర్ అండ్ కో ప్రొప్రయిటరుగ శ్రీయుత వి.వి. సుబ్బారావు గారిని నూతనముగ 1-7-1930 తేదీనుండి మా ఏదేట్లుగ నియమించియున్నాము. గౌరవ చందాదారు జూలైమాసపు చందాను వారికి చెల్లించి, వారి మూలముగా పత్రికలను స్వీకరింపఁ బ్రార్థింతులు. ఇదివరలోనే పాత ఏదేట్లకు రాజీవు మాసములకునూడ చందాలను అద్వాప్తుగా చెల్లించియుండిన, వదకు రిశీదులను నూతన ఏదేట్లకు ఇచ్చిన, వైకము చెల్లించిన తారీఖువరకు పత్రిక లివ్వబడును. ఇదివరలో చందాలను చెల్లించినవారికి పత్రిక చేరనివడమున మాకు వ్రాసి, నూతన ఏదేట్లకు తెలిపిన తక్షణమే తగినయేర్పాట్లు చేయబడును.

వ్యవస్థాపకుడు.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్రమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన మును తెలిసికొనకొర ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివినీరవలెను.

తైలినులభము

కొలది ప్రతులుమాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమునకును ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

1. భక్తిమంజరి (శక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, బింటిమిట్టరఘునాథ, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామచారక, రామచంద్ర శతక ములు వది యిందు గలవు. విశ్వాకర్మశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
2. భక్తచూడామణి (ద్విపద): చాల్కూరికి సోమనాథుడు. అనేక భావప్రసూత్యకలను జరిగి రించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు కూచించబడినవి. శ్రీ వేదాద్రి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలది. 1-5-0
3. గాఢాచారాక్షుని శిష్యామణి శార్వర్యుని అభ్యుదయోపదేశము 0-5-0
4. కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రామనం వేంకటాద్రియగుగాడు, యమ్.వి.ఎస్.టి. 0-5-0
5. భాగవతాభిప్రాయచరిత్రము (పద్యభాష్యము): శ్రీ పద్మనాభి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగిరియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరచముగ వర్ణింపబడినది. వందరూపుసారముగ త్యాగరాజుగారు చియించిన కృతు లును విందు తెల్పబడినవి. 0-10-0
6. భక్తిమణి (అయిదంశముల నాటకము): నాల్గేదేశపు కవిభామణి యగు ఇబ్ సెను గారి వ్రాసిన ఆరు నాటకముల కమలవాదము, అనువాదములు శ్రీ బొంబా పిచ్చిరెడ్డిగారు 9. యె. (చివరు) 0-0-0
7. భక్తిమణి (అయిదంశముల నాటకము): శ్రీ మంజూరి శివరదత్తుగారు, డి. యె. శివస్వామిదేవరావు సామాన్యలక్ష్యపీఠ మగు విద్యారంగము (హంపిశిలములు) యొక్క వ్రాసినచరిత్రము, ప్రకృత లక్షణము నిందు వర్ణితము. 0-5-0
8. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీగాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యపరమోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనవనమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీక తా వాధాని వేలూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. 0-10-0

రాజీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు

విజ్ఞానాభ్యుదయము: కామరూపి నాగేశ్వరరావు అండ్ కో., 555, కనీయేస్వివాడు, పోస్టుబాక్సు, మద్రాసు.

'RUB IT IN'

AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only. MADRAS & BOMBAY

"సశీకరలేఖ్యము"

గంటకు పీర్లము గట్టిపరచును. సింహము పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంసారసృష్ట్యమును చక్కగ అనుభవించ వలెను. రక్తమును ప్రసరమును. గోద్రాంతుల సంతానము కలి గించును. శ్రీపురుషోత్తమ ఆనందమును గలవలెను. శివ లయపర్యంత వనమాలికలతో, బంగారులతో వేర్పాడెను. గౌరవ ము లేదన్న వారికి ఇట్లు వాడుక అంపెదము. వీనిగుణము శిల్ప చుటకు దొరతన మెచ్చునాచితిరుడు. డిజి. 30 కు 10 8. 60 కు 5-8 జర్మనుకాగితము యొక్క గవీరియను 80, కు 2/8. డాక్టర్ A. S. మూర్తి చికాకోర్ సిటీ.

అయ్యుర్యోగము రత్నాకరము	2-0-0
చరక చికిత్సాసానము (1)	6-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ భాషా శాస్త్రము	1-1-0
డాక్టరు శ్రీరామ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, విజ్ఞానాభ్యుదయము	

అమృతాంజనము డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	రూ॥
1. శివరసాయనము మాత్రలు అశీర్వాదమునకు	1-4
2. వైజయంతికలు భావప్రసూతికి	1-0
3. జ్యోతిషాది- జ్యోతిషముల సీసా 1-8	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-8	0-10
5. మాలకేంకకు తెలము డబ్బి 1-8	0-12
6. తామర తెలము, తామర, తీలకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, నాంధిభేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-8	0-6
9. దంతశుభాది. పండ్లపాటుకు	0-8
10. కర్మకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జిక తెలము, గజ్జిపీడలకు డబ్బి 1-8	0-4
12. పసుళ్లకు తెలము, శిథిలములకు	0-6
13. చందన అత్తరు 1 బెన్ను	2-0
14. కుంభకు తెలము, డబ్బి 1-8	0-8
15. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు	0-2
16. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
17. సుఖభోగి తెలము, పుండ్లకు	1-0
18. రోమహరి, పెండ్లకులు డెదులుకు	0-8
19. మోహినితెలము, పెండ్లకులు డెదులుకు	0-12
20. చందుకు నూనె సీసా 1-8	0-6
21. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-8	0-8
22. జాలాది మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
23. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
24. సెకకు ద్రావకము సీసా 1-8	1-0
25. కఫహరి, శిథిలము దగ్గులకు	1-0
26. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బనములకు డబ్బి	0-4
27. సుందరి తెలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-8	0-8
28. శిరోనేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
29. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
30. ఉబ్బనమునకు మందు	2-0
31. కుంకుమపువ్వు కు 1-8	8-0
32. పచ్చకర్పూరం కు 1-8	8-0
33. కేలకు మందు సీసా 1-8	0-4
34. కస్తూరి	40-0
35. జమ్బు కు 1-8	8-0

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు